

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

1969

VOL. I

NO. 9

The 7th March, 1969

CONTENTS

	Pages
1. Starred Questions and Answers ...	1
2. Further Information on Starred Question No. 70 Re : Concentration of Police Force at Dhubri	5
3. Starred Questions and Answers (conted.) ...	
4. Unstarred Questions and Answers ...	38
5. Adjournment Motion—Certain incident that happened during the period 1953-60 ...	53
6. Re : Realisation of enhanced prices in anticipation of proposed taxes ...	58
7. Re : Infiltration of Pakistanis into Assam ...	62
8. Re : (1) Disappearance of certain industrial goods following the introduction of a Bill in Parliament (2) Conversion of A.D.C. to Pak Tribunals ...	62
9. Re : Petro-Chemical Industry for Assam ...	64
10. Re : The manner of distribution and the language of the Budget ...	64
11. Budget Speech 1959-70 ...	71
12. Government Resolution Approval of an expenditure of Rs. 1 lakh as Loans and Advances to Local Bodies/Municipalities ...	124
13. Government Resolution Approval of an expenditure of Rs. 54, 10, 267 to Public Works Department	134
14. Calling Attention to a matter of Urgent Public Import- ance—Purchase of paddy by Missionaries at Dudhani without Lawful authority ...	152

REFERENCE

(Not for Issue)

Reading Only Inside Library

1955

VOL. 1

NO. 2

The 11th March 1955

CONTENTS

1955

1. General Questions and Answers
2. General Information on General Questions and Answers
3. General Questions and Answers
4. General Questions and Answers
5. General Questions and Answers
6. General Questions and Answers
7. General Questions and Answers
8. General Questions and Answers
9. General Questions and Answers
10. General Questions and Answers
11. General Questions and Answers
12. General Questions and Answers
13. General Questions and Answers
14. General Questions and Answers

Proceedings of the sixth Session of the Assam Legislative
Assembly assembled after the Fourth General Elections
under the Sovereign Democratic Republican
Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong
at 9 A. M. on Friday, the 7th March, 1969.

PRESENT

Shri Hareswar Goswami, B.A. (Cal), M.A. (Cantab),
Barrister-at-Law, Speaker, in the Chair, ... Ministers,
... Ministers of State, ... Deputy Ministers and ....
Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

[Starred Question Nos. 63, 77, 78, 84 and 90 were out-
standing from the list of 6th March, 1969]

Re : Cold Storage Plant

M. Shamsul Huda asked :

* 63. (a) Will the Minister-in-charge of Co-operation be pleased to state—

(a) Whether there are cold storage plants installed at Gauhati ? If so, the number and purpose ?

(b) Whether the plants have been working satisfactorily ?

(c) Whether complaints have been received about defects therein ?

(d) If so, what are the defects ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Co-operation) replied :

63. (a)—There is only one cold storage plant so far taken up in the Co-operative sector, which is under process of installation at Gauhati by the Assam Co-operative Apex Marketing Society.

The purpose for having cold storage plant is that the perishable commodities like fruits, vegetables, eggs, fish, meat etc., show very high fluctuations in regard to supply and prices. This is mainly attributed to lack of adequate cold storage facilities, which causes considerable wastage of these commodities. Lack of cold storage facilities also causes glut in the market in the peak period of supply, depressing the prices very considerably. In order to avoid this, it is essential to have

adequate cold storage facilities.

(b)—The erection of the plant is complete except for the water supply system. The plant is yet to be commissioned.

(c) & (d)—Do not arise.

M. Shamsul Huda : Sir, may I know from the Minister whether it is a fact that the entrepreneurs have decided to abandon the scheme ?

Shri Laksmi Prasad Goswami, Minister, Agriculture No Sir, this is not a fact.

Shri Dulal Chandra Barua : What is the estimated cost of the Plant ?

Shri Laksmi Prasad Goswami, Minister—The original estimated amount was Rs. 8.85 lakhs. But now due to increase of prices in the materials it has risen to Rs. 9.85 lakhs.

Shri Shamsul Huda - Whether Government has extended any loan for this scheme ?

Shri Laksmi Prasad Goswami, Minister—They have taken the entire money from the National Co-operative Development Corporation.

Shri Shamsul Huda—What was the security of the loan ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami, Minister—The terms of agreement for the loan they have taken from the National Co-operative Corporation are not with me at present. But the fact is that while advancing the local the Corporation was satisfied regarding the security.

Shri Giasuddin Ahmed—What is the expected amount of out-turn from this investment ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami, Minister—Sir, the capacity of cold storage of the Plant is 9500 quintals.

Shri Prabhat Narayan Chaudhury—The cold storage is meant particularly for preservation of perishable commodities and when the Apex Marketing do not deal in perishable commodities, whether Government will consider to give it to the whole sale Government Co-operative instead of giving it to the Apex Marketing ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami, Minister—Sir, it has not yet been commissioned. It can be presumed that the Apex Marketing Society has undertaken this project with the object of probably trading in the perishable commodities also or they may rent it out to other customers who will like to preserve their goods.

M. Shamsul Huda—May know the name of the cold storage ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami, Minister—I cannot say.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether this has been purchased by calling tenders or purchased has been directly from any company concerned ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami, Minister—I want notice for this question.

Further Information on starred question No. 70 re : Concentration of Police force at Dhubri.

Shri Giasuddin Ahmed - Sir, the question No. 70 is also pending since yesterday.

Shri Bimala Prasad Chaliha, (Chief Minister) Sir, I promised to inform the House about the cause or reasons for Police re-inforcement in Dhubri. I have found out from the record that certain organisation gave a call for a procession on the 24th and on 21st there were some incidents in that Sub-division. Therefore, it was apprehended that there might be some trouble and that was why police re-inforcement was required.

Shri Kabir Ray Prodhani অধ্যক্ষ মহোদয় মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে
বৈছে যে এটা Procession বা কাৰণে ধুবুৰীত যি police

re-inforcement হৈছে। কিন্তু Procession টোৰ কথা Hand bill ত আছিল। এইটো বগা প্রপীড়িত মানুহৰ procession। এইটো কথা চৰকাৰে জানেনে নাজানে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha—সেইটো কথা নহয়। যি মুহূর্ততে District authority য়ে শান্তি ভঙ্গৰ কোনো সম্ভৱনা দেখে তেতিয়াই তেখেত সকল প্রস্তুত হয়।

Shri Giasuddin Ahmed : I have got one more supplementary.

Mr. Speaker : No more supplementary.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, this is a very important question.

Mr. Speaker : All questions are important. But we have got to limit the number of questions so that we can finish the arrear questions.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, we want to ask only two supplementaries.

Mr. Speaker : No more supplementaries.

Re : Payment of Commissions to the Primary Agents of Food Corporation of India and Apex Marketing Society.

M. Shamsul Huda asked :

*77. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Food Corporation of India and the Apex Marketing Society have not been paying their primary agents their due commissions for the current year for procurement of paddy ?

(b) If so, why ?

(c) Whether the Government is aware that this non-payment of commissions has been affecting in procurement ?

(d) If so, what measure does the Government propose to take in this regard ?

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Supply) replied :

77. (a) No.

(b), (c) & (d)—Do not arise.

Re : Purchase of Paddy by the Primary Agents of Food Corporation of India

M. Shamsul Huda asked :

*78. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware that the Primary Agents and Sub-Agents of the Food Corporation of India (Assam Branch) and the Assam Co-operative Apex Marketing Society have been purchasing paddy at rates lower than the

rate fixed by the Government ?

(b) If so, what measures (legal) have been proposed in this regard to stop such practice ?

(c) If not, whether the Government propose to set up an enquiry by appointing a Commission in this regard ?

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister Supply) replied :

78. (a) Government have no such information.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

Shri Shamsul Huda—Sir, in respect of reply to (a) may I request the Minister whether Government will be pleased to make an enquiry to this effect ?

Shri R. C. Barooah, Minister, Supply—I do not think there is any scope for enquiry.

Shri Atul Chandra Goswami অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সম্বন্ধে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক নগাওঁ জিলাৰ উপায়ুক্তই জনাইছিল নেকি যে Apex Marketing Society য়ে ধানৰ দাম কমকৈ দিয়া হৈছিল ? বিশেষকৈ হোজাই অঞ্চলত ।

Shri Bimala Prasad Chaliha হোজাই অঞ্চলত কিছুমান মানুহে অভিযোগ দিছিল যে নিৰ্দিষ্ট দামতকৈ কম দামত Apex Marketing Society কিনিছিল । কিন্তু আচলতে ৪০ kg. ত ১ মোন হিচাবে দাম দিয়া হৈছিল বুলি তদন্ত কৰি পোৱা গল ।

Shri Phani Bora : মন্ত্রী মহোদয়ে, আপত্তি পোৱা বুলি কৈছে নে
প্রমাণ পোৱা হৈছে বুলি কৈছে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : যি ঠাইত 40 k. g. এমোন ধৰা
হৈছে, সেই ঠাইতো মোন হিচাবে দাম নিদি 40 kg. হিচাবে
দাম দিয়া বুলি প্রমাণ পোৱা হৈছে।

Shri Phani Bora : নগাওঁ আৰু মিকিৰ পাহাৰ জিলাত পুহ আৰু
মাৰ মাহৰ শেষলৈকে Apex Marketing য়ে যি ধান সংগ্ৰহ
কৰিছিল, তাৰ দাম এতিয়াও দিয়া নাই এইটো কথা মচানে ?

Shri Ramesh Chandra Borooah : (Miniser, Supply) বাইজে
40 k. g. basis তে বেচে যদিও Quintal হিচাবে ধানৰ দাম
দিয়া হোৱাৰ কাৰণে একো লোকচান নহয়।

Shri Phani Bora : মোৰ প্রশ্ন সেইটো নহয়, বাইজে Apex Mar-
keting ক ধান বিক্ৰি কৰাৰ পইছা এতিয়াও পোৱা নাই,
সেইটো হয়নে নহয় ?

Shri Bimala Prasad Chaliha (C.M.) : সেইটো কথাৰ কোনো
Report পোৱা নাই।

Shri Lakhi Prasad Goswami : মোৰ শেহতীয়া যি ধৰণৰ সেইমতে
মাৰ্চমাহৰ চাৰি তাৰিখ পৰ্যন্ত কোনো পইছা দিবলৈ বাকী নাই।

Shamsul Huda : যোগান বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে, এই সম্পৰ্ক
চৰকাৰৰ কোনো ধৰণ নাই। কিন্তু পিছত কলে যে আপত্তি
পোৱা হৈছে। গতিকে মন্ত্রী মহোদয়ে কি ভিত্তিত কথাটো কৈছে ?
তদুপৰি বিভিন্ন বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে বিভিন্ন বকমৰ বখা কলে আমি
কোনটো কথা বিশ্বাস কৰিম ?

Shri Ramesh Chandra Borooah : মূল প্রশ্নটো আছিল Apex
Marketing এ কি হিচাবে দাম দিছে আৰু তাৰ উত্তৰত মুখ্য

মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে, 40 kg. এমোন হিচাবে ৰবি দাম দিয়া হৈছে।

গতিকে উত্তৰটো তাতেই দিয়া হ'ল।

M. Shamsul Huda : মোৰ প্ৰশ্ন আছিল F.C.I. আৰু Apex Marketing Society ৰ যিবিলাক Primary Agent আৰু Sub Agent আছে, তেওঁলোকে ধানৰ দাম কিমান দিছে সেইটোৱেই মোৰ প্ৰশ্ন আছিল।

Shri Ramesh Borooah : প্ৰশ্নকাৰকে এই বিষয়ে কোনো প্ৰশ্ন দিয়া নাই। গতিকে এইটো এটা নতুন প্ৰশ্ন।

Shri Phani Bora : সমবায় বিভাগৰে মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, March মাহৰ চাৰি তাৰিখ পৰ্য্যন্ত কোনো পইচা দিবলৈ বাকী নাই। তেনেহলে ইয়াৰ পিচত পইচা দিবলৈ বাকী আছে বুলি যদি প্ৰমাণিত হয় তেনেহলে মন্ত্ৰী মহোদয়ে দোষী সাব্যস্ত নহবনে?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Agriculture) : এইটো মই পোৱা Information ৰ ওপৰতহে কৈছো বুলি জনাইছো।

Shri Dulal Chandra Boruah : ইয়াৰ পিচত যদি টকা দিবলৈ বাকী থকাৰ প্ৰমাণ হয়, তেনেহলে আমি ভালকৈ Record কৰিবলৈ কওঁ যাতে পিচত প্ৰমাণিত হ'লে মন্ত্ৰীৰ ওপৰত Breach of Privilege আনিব পৰা যায়।

Shri Bimala Prasad Chaliha সদস্য সকলৰ সেই অধিকাৰ আছেই আৰু সদনৰ সকলো কথাই সম্পূৰ্ণভাবে Record কৰা হয়।

Re : Rationalisation of the numbers of Ministers

M. SHAMSUL HUDA asked :

*84: Will the Chief Minister be pleased to State -

(a) Whether it is a fact that the Government of Assam is contemplating to rationalise the number of ministers of the State in near future?

- (b) If so, what will be the rationalised number ?
- (c) When the Rationalisation would take place ?
- (d) What will be the financial effect of the proposed Rationalisation ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

(a) to (d) There is no much proposal at the moment.

M. Shamsul Huda : মুখ্যমন্ত্রীয়ে -কৈছে যে, এনেকুৱা প্রশ্ন অহা নাই-কিন্তু চৰকাৰে এই সমন্ধে বিবেচনা কৰিবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha (C-M)—

এইবোৰ কথা সদায় বিবেচনা হয়ই থাকে ।

Re : Number of educated unemployed youths in the State

M. SHAMSUL HUDA asked :

*90. Will the Minister-in-charge of Labour be pleased to state—

(a) The present number of educated unemployed youths in Assam ?

(b) What will be their number by the end of the Fourth Five-Year Plan ?

(c) The total number of educated unemployed youths likely to get employment under the Fourth Five-Year Plan ?

Shri KAMAKHA PRASAD TRIPATHI (Minister, Labour) replied :

90. (a) The number of educated unemployed youths in Assam available on the Live Register of the

Employment Exchanges as on 31st December, 1968 are given below—

Matriculates 12,006

Higher Secondary/Pre- 3,704

University passed.

Graduates 1,979

Engineering Graduates 120

Medical Graduates 18

Post-Graduates 99

Total 17,926

(b) Information not available.

(c) The number of educated youths to be employed during the Fourth Five-Year Plan cannot be accurately estimated. However, it can be estimated that employment potentialities to the extent of 6.93 lakhs are likely to be created during the Fourth Plan period of which 3.4 lakhs may be in the non-agricultural sector including direct and indirect employment. These opportunities in the non-agricultural sectors will offer wide scope of employment for the educated unemployed.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know whether the rural unemployed youth are also included ? I mean educated village youths.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : My reply is with regard to educated unemployed.

Shri Phani Bora : The Under-Matric educated are not included, I suppose.

Shri Dulal Chandra Barna : Are not the Under-Matriculates also treated as educated ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathy : I have started with Matriculates.

Shri Phani Bora : Are not the Under-matriculates considered as educated persons ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : Under-Matriculates are comparable to artisans. Normally what they do, they take the artisans' course.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether Under-Matriculates are taken as educated persons ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : It is a matter of opinion.

Shri Phani Bora : We want to know the Government's opinion.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : I have already stated that so far as the Under-Matriculates are concerned, they are expected to be of a category which fits into the manual labour and artisan class.

Shri Dulal Chandra Barua : How can Government contemplate that these Under-Matriculate youths are to be taken as artisans ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : It is very clear.

Shri Dulal Chandra Barua : How ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : Because in a society where the educated starting from the Matriculates to Post-Graduates are unemployed to the extent

of 17,000, and the number of employment potentialities of these persons is not going to be 17,000 therefore, other less educated people will naturally have to take to some other course.

M. Shamsul Huda : May I know from the Hon'ble Minister what are the specific projects and schemes to employ these educated unemployed youths during the 4th Five Year Plan ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : As I have said the Planning Department collects as to what would be the employment potential. Now we have a 205 crore Plan. The informations are collected departmentwise as to what would be the employment potential.

Shri Debeswar Sarma : তৃতীয় পঞ্চবার্ষিকী পরিকল্পনায় Employment Potential : কি আছিল আৰু কিমান Employment potential হ'ল ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : I have not the figure with me just now.

Shri Debeswar Sarma : অৰ্থাৎ minister এজনে যদি এইদৰে ক'লেহেঁতেন এই প্রশ্নকল্পনিলোহেঁতেন, কিন্তু শ্রীযুত ত্রিপাঠী ডাঙৰীয়া লোক সভাত ৫ বছৰ আছিল আৰু তাত কেনেকৈ এটা প্রশ্নৰ সন্ধানত সম্ভৱ Supplementary প্রশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ অধ্যয়ন কৰি সদনত উত্তৰ দিব আছে তেখেতে দেখিছিল । মই আশা কৰো মোৰ প্রশ্নৰ উত্তৰ তেখেতে দিব লাগিছিল । সি যি হওক এতিয়া দেখা গৈছে যে ১৭ হাজাৰ ৯২৬ জন শিক্ষিত নিবহুৱা আছে । Third five year Plane ত Employment

Potential কি আছিল? অসমৰ খলুৱা মানুহ কিমান পাইছে আৰু বাহিৰা মানুহে কিমান পাইছে এই কথাটো তেখেতে জনা উচিত আছিল। অৱশ্যে বৰ্তমান যদি তেখেতৰ হাতত কোনো হিচাব নাই, পিচত দিলেও হ'ব কিন্তু মোক প্ৰশ্ন হৈছে যে আগৰ যি ১৮ হাজাৰ Unemployed Educated Youth আছে সেই বিলাক গভৰ্ণমেণ্ট কি কৰিব খুজিছে। পূৰ্ব বঙ্গৰ পৰা পাকিস্থানী ভগ্নীয়াৰ কথাও উঠাতে আছে, তেনে স্থলত চৰকাৰে এই ১৮ হাজাৰ মানুহ লৈ কি কৰিব খুজিছে ?

Kamakhya Prasad Tripathi : মাননীয় সদস্যই জানে যে Third Five Year Plan ৰ পিচৰ ৩ বছৰত Static economy হৈ গ'ল। Scale of expenditure was practically the same as in the last year of the Third Plan.

সেই কাৰণে আমাৰ Un-employment ৰ সংখ্যা বাঢ়ি গ'ল। চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত আটাইখিনি absorb কৰিব নোৱাৰিলে un-employment ৰ সংখ্যা আকৌ বাঢ়ি যাব।

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, The Minister has stated that the figures have been collected from the Employment Exchange. Whether Government is aware that there is a huge number of unemployed educated youth who have not been registered in the State? Whether Government will make a survey to ascertain their actual number?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—We have made it compulsory that for employment one must be registered in the Employment Exchange, therefore, everybody register his name.

Shri Debeswar Sarma : ৩ বছৰৰ পিচত এইবিলাক মানুহৰ কি হব ?
কাৰণ তেওঁবিলাক over age হৈ যাব।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : চৰকাৰী চাকৰীৰ ক্ষেত্ৰতহে
over age ৰ কথা উঠে। কিন্তু যিবিলাক Non-Government
Sector ত Age ৰ কথা নাই আৰু তাতেই সোমাব পাৰিব।

Shri Debeswar Sarma : অসমত Non-Govt. Sector কি আছে যত
ইমান বিলাক মানুহক কৰ্ম সংস্থান দিব পাৰে।

Shri Gauri Sankar Bhattacharyya : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই
যে কৈছে—বিনিয়োগ কেন্দ্ৰত সকলোৱেই নাম Register কৰে
সেইটো সকলোৱেই কৰে বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কেনেকৈ কব পাৰে ?
চৰকাৰে মাত্ৰ যিবিলাকৰ দৰ্খাস্ত বিনিয়োগ কেন্দ্ৰৰ জৰিয়তে
আহিব সেই বিলাককহে বিবেচনা কৰিব, কিন্তু বহুতো এনেকুৱা
শিক্ষিত যুৱক থাকিব পাৰে যি বিলাকে যি কোনো কাৰণতে
বিনিয়োগ কেন্দ্ৰত নাম Register কৰিব পৰা নাই। বিশেষকৈ গাওঁ
অঞ্চলত হাজাৰ হাজাৰ এনেকুৱা যুৱক আছে সেই সকলে এই বিষয়
নজনাৰ কাৰণে নাম Register কৰিব পৰা নাই। তেনেস্থলত
মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কেনেকৈ কব পাৰে যে সকলো শিক্ষিত নিৱনুৱাই
বিনিয়োগ কেন্দ্ৰত নাম Register কৰিছে—আৰু তেখেতে যিটো
সংখ্যা দিছে সেইটোৱেই সঠিক ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : Survey প্ৰসঙ্গত এই কথা
কৈছিলো। যেতিয়া Registration Compulsory নাছিল তেতিয়া
বেছিভাগে Registration নকৰিছিল। কিন্তু Compulsory কৰাৰ
পিচত ইয়াৰ সংখ্যা কমি গ'ল। সেই কাৰণে আৰু নতুন
Survey কৰাৰ দৰকাৰ নাই। যিবিলাক মানুহে চাকৰি নিবিচাবে
সেইবিলাকে Registration নকৰে আৰু বাকীবিলাকে কিছুমানে
সন্ধান নোপোৱাৰ কাৰণে Registration নকৰে। আগতে যি
Margin আছিল এতিয়া সেই Margin ৰ প্ৰভেদ হৈছে।

Shri Lulal Chandra Barua—মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে যোৱা ওয় পৰিকল্পনাৰ আচনিৰ ভিতৰত কিমানখিনি নিবলুৱা নিয়োগ কৰা হল এই কথা চৰকাৰে নাজানে। তাৰ পিচত কৈছে আচনি কৰাৰ সময়ত Planning and Development ৰ Projects কৰি নিবলুৱাক কৰ্ম সংস্থান দিবৰ কাৰণে আচনি লৈছে। মই এটা কথা মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে যোৱা পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত কিমানখিনি মানুহক কোন কোন ক্ষেত্ৰত নিয়োগ কৰা গৈছে আৰু কি ভিত্তত ভৱিষ্যতে এই Planning ত কিমান নিয়োগ কৰিব।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—চাৰ মই আগতেই কৈছো যে দেশৰ সবলো অৰ্থনীতি অকল Public Sector তেই নাই; Private Sector তো আছে। মই আগতে যিবিলাক কথা কলো সেই বিলাকৰ হিচাব আছে, কিন্তু গভৰ্ণমেণ্টৰ বাহিৰে অৰ্থা Private Sector ত যিবিলাকে কাম কৰে বা কৰিছে সেইবিলাকৰ খবৰ বা হিচাব আমাৰ নাথাকে। আমাৰ Pattern of Employment ওয় পৰিকল্পনাত Maximum হোৱা নাই। Productive Income কমি হৈছে আৰু Non-Productive বাঢ়ি গৈছে। অৰ্থাৎ যিবিলাক মানুহৰ Direct Employment হয় তাতমৈও বেছি Indirect Employment হয়। কিন্তু যিমান খিনি হব লাগিছিল তাতকৈ যে কম হৈছে এইটো সঁচা। গতিকে আমাৰ Employment ৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰি plane ঠিক কৰিব লাগে।

M. Shamsul Huda - এইটো কথা সঁচা নে যে মন্ত্রী মহোদয়ে যিটো শিক্ষিত বেকাৰৰ সংখ্যা দিছে এই সংখ্যা ভুল আৰু বাজ্যত প্ৰকৃত বেকাৰৰ সংখ্যা চৰকাৰে নাজানে আৰু জানিবলৈও চেষ্টা কৰা নাই।

Shri Bimla Prasad Chaliha—এনেকুৱা এটা মন্তব্য সঠিক নহব

কাৰণ Forth Five Year Plane ৰ যিটো Estimate আছে তাৰ এটা হিচাব আছে। আকৌ ওয় পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত যিমানখিনি Employment হৈছে তাৰ এটা Estimate আছে এনে অৱস্থাত মাননীয় সদস্যৰ মন্তব্য ঠিক হোৱা নাই।

Re : Recommendations of the Administrative Reforms Committee

M. SHAMSUL HUDA asked :

*91. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether the Government has received the recommendations of the Administrative Reforms Committee ?

(b) Whether it is a fact that the Administrative Reforms Committee has made a recommendation to the effect that an I.A.S. Officer, before he gathers experience of 10 years should not be put in-charge of a District ?

(c) If so, whether the Government has accepted this recommendation ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

91. (a) No.

(b) & (c) Do not arise.

Does not arise. But V. T. Krishnamachari report on Indian and State Administrative Services and Problems of District Administration has recommended that an I. A. S. Officer should be put

in-charge of a District towards the end of the sixth year or in the seventh year of service. This has been further further reiterated by the report on the management of the I. A. S. prepared by Department of Administrative Reforms Ministry of Home Affairs, Govt. of India, and accepted by the Govt. of India and the State Govt.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : May I know why in violation of these recommendations one I. A. S. Officer at least, namely, Shri Gopal Krishna Naidu has been put in charge of the District of Sibsagar only on the completion of 3 years and 9 months of service ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : That may be due to the administrative problems. But Shri Gopal Krishna Naidu, although as an I. A. S. Officer he may be junior, was an old Civil Servant of the Madras Government and therefore his administrative experience is longer than what the hon. Members think.

Shri Dulal Chandra Barua : As the Chief Minister has said, the State Government has agreed to the recommendations made by the Administrative Reforms Committee regarding putting the I. A. S. Officers in-charge of district administration, that is, they must have seven years' experience. May I know from the Chief Minister whether it is not a fact

that in violation of these recommendation Government have appointed almost all the district Officers without any such experience ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : It is true. May be in some cases we had to do it because of administrative necessity.

Shri Dulal Chandra Barua : Is it not a fact that because these Officers have been put in-charge of the district administration who even do not know A. B. C. of the Land Reform Manual the district administration is deteriorating day by day ? If so, what Government propose to do to put experienced Officers who know about the social conditions of the State and the district in-charge of district administration.

Shri Bimala Prasad Chaliha : I think the Officers have in the meantime gained adequate experience in all these matters. With regard to Shri Gopal Krishna Naidu, he belongs to the 1963 batch and therefore it is not a fact that he has only put $3\frac{1}{2}$ years of service.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : He was recruited in 1962 and one year he was on probation, that is to say, he actually joined the service in 1964, and he was put incharge of the district in the earlier part of 1968 when he had just completed 3 years

and 9 months of service, apart from one year probation. At any rate, even if that period of probation is included, he did not complete five years service not to speak of completing seven years service.

Shri Bimala Prasad Chaliha : As I said, it has happened,

Shri Hiralal Patwary : May I know whether Government has accepted the recommendations of the Administrative Reforms Committee in to to ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : Here the question is about the seniority of officers to hold the charge of districts and so far as that is concerned, I have replied that the Government of India and the State Governments have accepted the recommendations.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know what principles are followed in the matter of appointment of Sub-divisional Officers ? What experience is required for this post ? Whether Govt. is aware of the fact that so many inexperienced hands have been put in-charge of the various Sub-divisions only because they belong to I. A. S. cadre ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : For giving detailed information I want notice.

Shri Hiralal Patwary : May I know from the Chief Minister: why inspite of the assurance given by the Chief

Minister that the S. D. O. Mangaldai will not be transferred frequently, sixteen times the S. D. O. was changed in ten years?

Mr. Speaker : That question does not arise.

M. Shamsul Huda : Whether the Government is aware of the fact that some States of India like Nagaland, Bengal and Kerala are managing their district administration with officers of the State Civil Service ? If so, why the Government of Assam is not adopting the same principle and post experienced A. C. S. officers in-charge of the districts ? Is there any rule to the effect that the Deputy Commissioners must be I. A. S. Officers ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : The post of Deputy Commissioner belongs to the I. A. S. cadre.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Whether the cadre posts are decided by the Government of India or by the State Governments ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : First the cadre of the Indian Administrative Service is determined and then it is decided how they would be utilised, so many for such and such posts, for such and such posts so many and for leave vacancy so many. In this encadrement the post of Deputy Commissioner is included This is decided by the State Government.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : We are grateful to the Government that imporation of a large number

of I. A. S. officers has been done by the Assam Government and not imposed by the Government of India. Now, the point which was raised by Mr. Huda was that even the newly born State like Nagaland has been able to manage their administration without importing large number of I. A. S. Officers. An advanced State and a State which is not being accused of being parochial like West Bengal is managing their affairs without large scale importation of officers of the I.A. S. cadre, and a Marxist Communist run State like Kerala are running their show without importing large scale I. A. S. officers from outside. As a matter of fact, on 23rd February, 1969 the Chief Minister of Kerala has publicly and openly protested against the imposition of I. A. S. Officers on any State including his. In view of this how is it that our Assam Government is on its own decided importation of a large number of I. A. S. officers when there are many experienced A. C. S. officers in the State itself?

Shri Bimala Prasad Chaliha: We have a set of A. C. S. officers now but the situation prevailing some years back was not so. There was shortage of A. C. S. officers then. In any case the policy of one State Government may differ with another State Government in the matter of Indian Admi-

Administrative Service as well as other Indian services. At present we have a cadre of 118 I. A. S. officers in the State.

Shri Dulal Chandra Barua : Even the Tamil Nadu openly refused to import large number of I. A. S. officers into their State so that their officers may get incentive in the matter of promotion and take part in the administration. If so, why a State like Assam where there is large number of A. C. S. Officers cannot follow the policy as is being followed in Madras and Kerala?

Shri Bimala Prasad Chaliha : Assam Government thinks that the Indian Administrative Service is also equally important for the country.

Shri Debeswar Sarmah : I suppose we have 121 I. A. S. Officers at present.....

Shri Bimala Prasad Chaliha : No Sir, the cadre strength is 118.

Shri Debeswar Sarmah : But there are 121 I.A.S. Officers. Even though assuming that there are 118 I.A.S. Officers, on what principle the cadre was extended in respect of Assam—whether on population basis or on area basis or on extension of Industries basis? On what basis the strength of the cadre has been increased in the State?

Shri Bimala Prasad Chaliha : The strength has not been increased and only one has been increased recently. I suppose 4 to 5 years before it was decided to increase the strength of the cadre.

Re : Visit of Shri Venkataraman, a Member of the Planning Commission to Assam

Shri DULAL CHANDRA BARUA asked :

*92. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that Shri Venkataraman, a Member of the Planning Commission, Government of India paid a visit to the State recently to study the possibility for setting up different industrial development projects in Assam during the Fourth Five-Year Plan period?

(b) Whether he had any discussion with the representatives of the State Government and if so, what is the result?

(c) Whether the suggestion from the Members of the opposition of Assam Legislative Assembly was also called for during his visit and if not why?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

92. (a) Yes.

(b) & (c) Shri Venkataraman, Member, Industries, Planning Commission held discussions with the senior officials of the State Government and Chief Minister and other Ministers on 22nd November, 1968. The requirements of the State as incorporated in the "Draft Outline of the Fourth Plan of Assam" were discussed with the Members.

The object of his visit was to apprise himself with the problems of industrial development in the State. Decisions on specific issues rest with the concerned Ministries of the Government of India. As the proposals included in the Draft outline of the Fourth Plan were formulated in consultation with the Planning Advisory Council on which the Hon'ble Members from the opposition are also represented, it was not necessary to call for further suggestions.

Moreover, Shri Venkataraman's tour was a hurried tour and he had very little time at his disposal.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know from the Chief Minister whether it is a fact that after the visit of Shri Venkataraman to the State final allocation of funds in respect of Fourth Five Year Plan has been made for the State ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : Yes, Sir. The final allocation for the Fourth Five Year Plan was made after his visit.

Shri Dulal Chandra Barua : That being so, why the Government could not take the members of this side into confidence so that they can take active part to convince that particular member for allocation of sufficient fund to the State which is an Industrially backward State ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : We could not do that

because as I said, the time at the disposal of Shri Venkataraman was very little.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether the Government has suggested any specific projects for the State to the particular member? If so, what are those?

Shri Bimala Prasad Chaliha—We tried to emphasize before Shri Venkataraman about the various proposals which we have included in the Fourth Five Year Plan.

Shri Hiralal Patwary—May I know from the Chief Minister whether any suggestion has been made to that particular member to allocate fund for free and compulsory education of age groups between 6 to 14 years as this is a constitutional responsibility which ought to have been done within the period of 1960? Whether the Government has asked for more fund for free and compulsory education in the State?

Shri Bimala Prasad Chaliha—Sir, Shri Venkataraman is a Member, Industries, of the Planning Commission. Therefore, this matter of education was not his concern neither did he take any interest in it.

Shri Dulal Chandra Barua—If he came to visit our State for Industrial development, may I know whether any specific projects like Bokajan Cement Plant, pulp and paper mill, second oil refinery and jute mill have been mentioned in the proposal.

Shri Bimala Prasad Chaliha—Yes, Sir.

Shri Hiralal Patwary—May I know whether any suggestion has been made to that hon. Member to help us in the matter of expansion of Industries in the light of Punjab and Madras so that more fund may be available for cottage Industries.

Shri Bimala Prasad Chaliha.—Yes Sir. As a matter of fact, Shri Venkataraman suggested intensification of our sericultural Industries. He therefore, suggested that the Plan provision which has been made should be augmented. The reason is that Japan is gradually reducing its sericultural activities and he thought that Assam is the proper place where these industries should be given more attention.

Re: Allocation of funds for the Fourth Five-Year Plan
Shri DULAL CHANDRA BARUA asked:

93. Will the Chief Minister be pleased to state

(a) Whether the Planning Commission had finally made allocation of funds for the Fourth Five-Year Plan period for taking up different development projects?

(b) If so, whether they have agreed upon the recommendations made by the State Planning Advisory Council?

(c) If not, the amount they have finally earmarked for the State of Assam?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied.

93. (a) The Planning Commission has agreed to an allocation of Rs. 225.53 crores for the Fourth Five-Year Plan of the State. This allocation is subject to the final approval of the National Development Council a meeting of which is likely to be held soon.

(b) & (c) After taking into consideration the recommendations of the State Planning Advisory Council and the Working Groups, the overall position regarding the availability of resources and other factors, the Planning Commission agreed to the aforesaid sum.

Shri Hiralal Patwary: May I know from the Chief Minister whether it is a fact that the Govt. of India has reduced about rupees four hundred crores in the education field and whether proportionately Assam's allocation has reduced and whether the Assam Government has kept the Education Plan in tact?

Shri Bimala Prasad Chaliha: I want notice.

Shri Dulal Chandra Barua: May I know from the Chief Minister whether the fund allocated to Assam for the Fourth Five year Plan has been made lumpsum or headwise? If allotted headwise, may I ask the Chief Minister to furnish the fund headwise?

Shri Bimala Prasad Chaliha : As I said, these figures for allocation will be completely finalised after meeting of the National Development Council. But in the meantime, what has been agreed to by the Planning Commission—those figures I will submit to the Assembly Secretariat for circulation on the basis of each Department.

Shri Dulal Chandra Barua : As has been stated by the Chief Minister that final allocation will be made only after a discussion with the National Development Council meeting, are we to understand that even in the allocation which has been made to the state for the Fourth Five Year Plan tentatively there is every possibility of reducing if not increasing it ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : Of course, in this matter, it is not only the National Development Council but ultimately Parliament will put a final seal to the Plan allocation. What appears to me is that there is no possibility of reducing or increasing the allocation. The amount could be increased with our own resources, if we can raise.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether there is any award expected from the Finance Commission savings and whether that has been included in the allocation ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : No Sir. The Finance Commission deals with revenue deficits and the

revenue requirements. So far as the development side is concerned, the Finance Commission does not deal with it. The only thing would be if we get a satisfactory award from the Finance Commission to wipe out our deficit in that case such amount of money would be available to us for the Plan allocation.

Shri Hirilal Patwary : Sir, the Planning Commission has adopted a formula for distributing money— 60 p. c. on the basis of population, 10 p. c. to those States which are paying more revenues, 10 p. c. to the backward States and 20 p. c. for other consideration. May I know from the honourable Chief Minister whether our State has been included in the list of backward States ?

Shri Binola Prasad Chaliha : So far Assam, Nagaland and Jammu and Kashmir are concerned, these States have been made exception with regard to the particular provision. What has been done by the Government of India is that Rs. 400 crores have been set apart for Assam, Nagaland and Jammu and Kashmir for internal financing, from which Rs. 310 crores will only be distributed under this particular head.

Re : Measures for Traffic Control

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*94 Will the Chief Minister be pleased to state —

(a) The measures taken up by the Government in respect of Traffic Control in the State?

(b) The number of deaths due to motor accidents during the year 1971-72?

(c) Whether it is a fact that due to the inadequate measures of traffic control large number of accidents have taken place in different parts of Assam?

(d) If so, what are the definite steps taken up by Government to reduce the number of such accidents?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister)
replied:

94* (a) The following measures have been taken in respect of Traffic Control and prevention of accidents

(1) Speed limit of 32 K.M. per hour has been fixed in all major towns.

(2) Highway patrol with four Pick Up Vans has been introduced in the National Highways.

(3) A staff consisting of two Deputy Superintendents of Police, three Inspectors, four Sergeants, 30 Sub-Inspectors, 17 Assistant Sub-Inspectors, 52 Constables and 737 Constables have been sanctioned for controlling traffic in various towns. A proposal for augmenting this staff is also under consideration.

(4) Frequent mobile courts are being held for detection and trial of offences under M.V. Act and Rules.

(5) A separate prosecuting staff exclusively for traffic offences has been given in the important towns.

(6) (i) Arrangements for announcement of Traffic Rules and Regulations to create road sense amongst public being made in important towns through fixed loudspeaker system.

(ii) To avoid traffic congestion, some roads in major towns have been made one-way.

(iii) Suitable parking places for all kinds of vehicles being made in the major towns.

(iv) Road markings have been done in the major towns to control and guide motorists and pedestrians.

(v) Sign-board indicating parking places, one-way road, no parkings, speeds-limits, etc., have also been displayed in appropriate places in the major towns.

(7) For an over-all control and supervision of the traffic system of the State the post of an Assistant Inspector General of Police has also been created in the Office of the Inspector General of Police.

(b) The number of deaths due to motor accidents during 1967-68 was 349 and during 1968-69 - 254.

(c) This is a matter of opinion.

(d) As stated in (a) above.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, may I know from the honourable Chief Minister whether the measures that have been taken up by the Government in respect of traffic control in the State, have been properly effected ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : Sir, I cannot say that all the measures have been given proper effect, because it requires more staff which however in the process of being implemented.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, the Chief Minister has stated that three or four Pick Up Vans have been placed in the National Highways to control traffic. May I know from the honourable Chief Minister since when these vehicles have been put in the roads for control of traffic ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : It will take a little time to find out the information. I will furnish the same to the honourable member later on.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, is it a fact that Government have constituted a Committee to take up measures in respect of traffic control ? Whether the measures recommended by the Committee have been given effect ? If not, why not ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : Sir, most of the recommendations made by various committees at various districts are given effect.

Re : Opennig of Evaluation Branch

Shri DULAL CHANDRA BARUA asked :

*95. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether, it is a fact that an evaluation branch has been opened by the Government for the proper evaluation of the success and failure of different plans and programme taken by the State Government, from time to time ?

(b) If so, whether any such branches have been established in the District level for such purpose ?

(c) Whether the branch has been functioning effectively for achieving the real purpose for which it has been set up, and if not, why ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

*95. (a) Yes, The Directorate of Evaluation has been established and is functioning since 1965.

(b) No. It is not considered necessary to have district level evaluation organisations as the Directorate conducts evaluation of selected schemes and projects at district, sub-divisonal and village level.

(c) Yes.

Shri Dufal Chandra Barua : Sir, in reply to question (b), the honourable Chief Minister has said that it was not possible to have direct level evaluation organisation at district level. Sir, just to make the plan programme more effective by following the schemes

and projects that have been taken up by the Government, does the Government not consider it necessary to have completely separate department at district or Gaon Panchayat level?

Shri Bimala Prasad Chaliha : Sir, the Directorate of Evaluation conducts evaluation of selected schemes and projects at district, subdivisional and village level in coordination is maintained I do not think completely separate wings at district or Gaon Panchayat is necessary. The present Directorate will serve the purpose.

Shri Prabhat Choudhury : Sir, when it is an integral part of the Statistic Department, what useful purpose will be served by setting up a separate Department like Evaluation Department?

Shri Bimala Prasad Chaliha : Sir, it is not a separate Department. It is a wing of a Department.

Re : Number of Officials stayed at Gauhati Circuit House

Shri NARENDRA NATH SARMA asked :

*96. Will the Chief Minister be pleased to State—

(a) The number of High Officials stayed at Gauhati Circuit House from April, 1958 to January, 1959?

(b) Whether they stayed there on Government duty or on Private business during the above period?

(c) Whether the Government propose to examine the Travelling Allowances and Tour Programmes of those Officers in future?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied

*96. (a) A total number of 1,704 officials who are entitled to accommodation in the Circuit House, including Ministers, stayed in the Circuit House from April, 1968 to January, 1969.

(b) All of them stayed there while on Government duty during the above period.

(c) Under the instructions issued by Government from time to time, on the subject, officers undertaking tours are required to prepare their programmes in advance and submit them to their respective heads of departments or heads of offices for scrutiny and approval. As a result, an officer's tour programme is examined by the head of the department or of the office, as the case may be, before the commencement of the tour. The Travelling Allowance bills are always checked and then countersigned by the controlling officers, under the existing Rules.

Shri Narendra Nath Sarma : বহুতো সংখ্যক উচ্চ কর্মচারী বিলাকে চিলড্রন পৰা গুৱাহাটীলৈ চৰকাৰৰ কামত গৈ নিজৰ ঘৰ ছোৱা কামত ব্যস্ত থাকে। কথাটো সঁচানে?

Shri Bimala Prasad Chaliha : এই বিষয়ে মই কোনো সংবাদ এতিয়ালৈকে পোৱা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua : কেইজনমান চৰকাৰী উচ্চ বিষয়াই নিগাজীকৈ Circuit House ত থাকি বহুতে পইছাপাতি নিদিয়াকৈ গুচি যোৱা কথাটো চৰকাৰে জানেনে?

Shri Bimala Prasad Chaliha : নিগাজীকৈ থকা কথাটো হয় আৰু পইছা দিব নোৱাৰা ভেনেকুৱা ঘটনাও থাকিব পাৰে।

Shri Dulal Chandra Barua : চৰকাৰে এইটো কথা জানেনে যে Commissioner of Plains Division, প্ৰায় ডেৰ বছৰ কাল থাকি পইছা নিদিয়াকৈ গুচি গ'ল, এইটোৰ খবৰ চৰকাৰে বাখিছেনে?

Sri Bimala Prasad Chaliha : ইয়াৰ উত্তৰৰ বাবে মোক কিছু সময় লাগিব।

UNSTARRED

QUESTIONS

(To which answers were laid in the table)

Re: Rehabilitation of displaced persons

M. Shamsul Huda asked:

41. Will the Minister of State, Relief and Rehabilitation be pleased to state—

(a) Whether the Government is in a position to rehabilitate more displaced persons in the like way in the State

(b) If so, the probable number?

Shrimati Padma Kumari Gohain (Minister of State, Relief and Rehabilitation) replied:

14. (a) No.

(b) Does not arise.

Re: Community Welfare Centre at Mackeypore Tea Estate
Shri Durgeswar Saika asked:

*42. Will the Minister, Labour be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that a scheme was drawn to establish a Community Welfare Centre at Mackeypore Tea Estate?

(b) Whether the Centre is running?

(c) If not, the steps taken by Government so far?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister for Labour) replied:

*42. (a) Establishment of Community Centres for plantation labour is a continuing scheme included in

the Five Year Plans. The decision to set up such a Centre at Mackeypore Tea Estate was taken in March, 1966.

- (b) The construction of the Centre has been held up for various reasons. The original site selected was found unsuitable and had to be changed. The other formalities before work could be taken up also took time to complete. The work of construction has now been handed over to the P.W.D. The progress has been practically 'nil' and the matter is being taken up with P.W.D.
- (c) It is hoped that the work will progress satisfactorily during the next financial year.

Re : Implementation of the recommendation of Das Commission

Shri Durgeswar Saikia asked :

*43. Will the Minister of Industries be pleased to state—

- (a) Whether Das Commission report was fully implemented in cases of the workers of Jagi Road Spun Silk Mills?
- (b) If not, what are the recommendations which have not been implemented?
- (c) The reason for non-implementation.
- (d) What step Government propose to implement the same?

Shri Biswadev Sarma (Minister of Industries) replied :

- *43. (a) & (b) The Das Commission was set up by Government for removal of anomalies arising out**

of the recommendation of the 1964 Pay Committee.

The employee of the Jago road Spun Silk Mills not being Government employees, their cases are not covered by the recommendation of the Pay Committee, 1964 and hence does not come under the purview of the Das Commission at all.

(c) & (d) Do not arise.

Re: Illiterate unemployed people of the State
M. Shamsul Huda asked:

*44. Will the Minister, Labour, be pleased to state—

(a) The total number of illiterate unemployed adult people both male and female of the rural areas of Assam.

(b) What percentage of them does the Government propose to employ in agriculture?

(c) The alternative arrangements contemplated by the Government for employment of the rest of them?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister for Labour)
replied:

*44. (a), (b) & (c) We do not maintain any statistics of illiterate unemployed in the Employment Exchange. However, statistics of persons who have registered in Employment Exchanges whose educational qualification is below Matriculation are maintained. The number of such persons from the rural areas available on the Live Register of the Employment

Exchanges as on 30th Jun , 1968 is 28,547 including the illiterate personnels. 40 per cent of these persons illiterate including the unemployed surplus tea labour who are registered with the Special Employment Exchange for Plantation labour. Obviously, this figure does not include the vast number of unemployed people from agricultural sector of rural areas who have not registered with the Employment Exchanges for employment assistance.

Rural Works Programme is contemplated to be undertaken in areas where there is considerable unemployment and under employment for providing employment to persons in the slack agriculture season and for building up community assets. It is also contemplated to build up corps of skilled rural youths to help implementation of various rural work programme. The Fourth Plan also envisages to provide maximum employment opportunities to new entrants to the labour force and to ensure fuller utilisation of man-power. Substantial facilities in the social service sector for development of human resources, especially in the rural areas and reorientation of such resources in the direction of increasing productivity are also envisaged in the Fourth Plan.

Re : Srigantham A. P. discovered Lime Stone, Iron ore, etc.
Shri KANDARPA NARAYAN BANIKYA asked :

45. Will the Minister of Industries be pleased to state —

(a) Whether it is a fact that Iron ore in the Malaigarh and Kushiakata Hill and China clay at Khakarpur Hill and Lime Stone at Sanakhuli Hill under Srigangram A.P. have been discovered?

(b) If so, whether Government propose to establish industries to utilise the raw materials?

Shri BISWADEV SARMA (Minister, Power (E) Mines and Minerals) replied :

45. (a) Yes, it is a fact that iron ore has been discovered in the Malaigarh area but the reported occurrence of iron ore in the Kushiakata Hill and China clay in Khakarpur Hill and limestone at Sanakhuli Hill under the Srigangram A.P. have not so far been enquired into.

(b) Iron ore occurrence in the Malaigarh area has already been investigated by the Directorate of Geology and Mining in 1967-68 but the deposit is not found to be economically workable. As such, the question of establishing industries for utilisation of the raw materials in the area does not arise at this stage.

Re: Discovery of Iron Ore in Goalpara

Shri MANESWAR BORO asked :

46. Will the Minister, Industries be pleased to state —

(a) Whether it is a fact that an Iron Ore deposit has been discovered at Chanderdinga in Goalpara

District and at Hahim, near Palashbari of the Kamrup District?

(b) If so, when and who discovered it?

Shri Biswadev Sarma [Minister, Power (E)] replied :

46. (a) Yes, it is a fact that iron ore deposits have been discovered at Chanderdinga in the Goalpara District and at Hahim near Boko in the Kamrup District.

(b) Occurrences of an iron ore deposit at Chanderdinga was first discovered by the field parties of the Geological Survey of India in the year 1962-63, during the course of their systematic surveys of the area. The occurrence of iron ore deposits at Hahim was also reported by the Geological Survey of India in the year 1938-39 and 1960-61 during the course of the geological surveys carried out by the Geological Survey of India.

Re: Exchanging a plot of Land at Palengi P.G.R. of Sibsagar

Shri Durgeswar Saikia asked :

47. Will the Minister, Revenue be pleased to state

(a) Whether there was proposal for exchanging a plot of land at Palengi P.G.R. of Sibsagar?

(b) If so, when was the resolution adopted in the Land Settlement Advisory Committee?

(c) What steps Government have taken to finalise the same?

(d) How long it will take to finalise it?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Revenue) replied:

47. (a) Yes.

(b) Resolution No. 441 of the Land Settlement Advisory Board was adopted on 5th December,

1967.

(c) Government have approved the exchange proposal, vide Government letter No. RSG-7/69/5, dated 24th February, 1969.

(d) Does not arise.

Re : Supply of diet to the patients in Government Hospitals
Shri Jatinendra Mohan Barbhuiya asked:

48. Will the Minister of Health be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the patients in Government Hospitals are supplied with diet worth Rs. 2.25 paise per day per patient?

(b) If so, whether T.B. patients also are supplied with diet worth the same?

(c) Whether it is a fact that the amount allotted per patient per day is not sufficient for diet in these days of high cost of living?

(d) If not, whether the Government propose to increase the amount?

Shri Chatrasingh Teron (Minister, Health) replied:

48. (a) Yes.

(b) Yes. They are also given extra diet when

necessary at the discretion of the physician.

(c) Of late it has become difficult to provide proper diet at the present rate.

(d) The matter is under consideration of Government.

Re : Liquidation of Co-operative Societies

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA asked :

49. Will the Minister, Co-operation be pleased to state

(a) What is the number of Co-operative Societies that has gone on Liquidation till the year 1967-68.

(b) What was such number in 1966-67, 1965-66 and 1964-65 ?

(b) What are generally the reasons for the process of liquidation ?

Shri LAKSHMI PRASAD GOSWAMI (Minister, Co-operation) replied :

49. (a) 3,386 Co-operative Societies has gone on Liquidation till the year 1957-68. (30th June 1968.).

(b) (i) 1964-65—298 Societies.

(ii) 1965-66—602 Societies.

(iii) 1966-67—647 Societies.

(c) The following are the major reasons for liquidation of Societies—

(i) In-efficient management ;

(ii) Non-functioning ;

(iii) Bad financial position and lack of economic viability to continue.

(vi) Members are not interest, etc.

46 Question 7th March

Re : Electrification from Umtru and Umiam Hydro

Electric Projects

Shri MATHURA MOHAN SINHA asked :

50. Will the Minister, Electricity be pleased, to state

(a) How many Towns and Villages have now been electrified from the Umtru and Umiam Hydro Electric Project ?

(b) What is the target for electrification of rural areas under Fourth Five Year Plan ?

(c) The names of the villages in Goalpara District selected under the scheme ?

Shai BISWADEV SARMA (Minister, Electricity) replied :

50. (a) The number of towns and villages electrified from Umiam Umtru grid upto 31st December 1968 is

(i) Towns-30 Nos., (ii) Villages-119 Nos.

(b) An amount of Rs. 6,00 crores has been provided for electrification of Rural areas in the 4th Five Year Plan. The working schemes are now under preparation. Tentatively, it is planned to electrify about 600 villages during the Plan period.

(c) The Rural Electrification schemes for Goalpara District is under finalisation along with those of other districts. The names of the villages to be electrified are under examination at present.

Re : Street light of Abhayapuri Town

Shri Kandarpa Narayan Banikya asked :

51. Will the Minister, Industries be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Street light of Abhayapuri town have not been burning for the last six months as a result of which the people are facing great difficulties particularly the student community.

b) Whether Government is aware that the student are losers as they cannot study for want of electric lights though there is provision for the Electric line connected throughout the Town ?

c) Whether Government propose to connect the Abhayapuri town with the Hydro Power line and if so, when ?

Shri Biswadev Sarma (Minister, Electricity) replied :

51. a)—During the month of August last the Abhayapuri Town Committee communicated their decision that they will not take any responsibility for payment of street light charges, as in their opinion, the maintenance of street lights were not upto their satisfaction. Consequently, as attempts from local officers of the Assam State Electricity Board failed to persuade the Town Committee for metered supply of street lights as alternative arrangement, street lights were disconnected subsequently.

b)—There is no restriction to give service connection to domestic consumers. It is the individual consumer who should apply and take service connections to their respective premises after completion of their internal wiring installation. There is

48 Question 7th March
therefore, no question of suffering of students if
the internal wiring installations in their premises
are completed and service connection taken.

c) Yes. By middle of 19-9, Abhayapuri will be
connected to Umiam Grid System.

Re: Acquisition of Land for an Approach Path in Sib-
sagar Subdivision

Shri DURGESWAR SAIKIA asked:

52. Will the Minister, Revenue be pleased to state -

(a) Whether it is a fact that the Secretary, So-
loguri Namghar Committee prayed to the Sub-
divisional Officer, Sibsagar for acquisition of a plot
of land for an approach path for the Jathipatia
Namghar under Hahchara mauza of Sibsagar
Subdivision?

(b) If so, on which date?

(c) Whether the Subdivisional Officer recommended
the same to the Government?

(d) If so, when and whether it was finally dis-
posed of and communicated to the Subdivisional
Officer?

Shri Mihendra Mohan Choudhury (Minister, Revenue)
replied:

52. a) Yes.

b) 30th June 1974.

c) Yes.

d) The Subdivisional Officer, submitted the land

acquisition papers to the Deputy Commissioner, Sibsagar on 24th September 1964 under intimation to Government but the land acquisition papers were sent to Government from Deputy Commissioner's Office by Land Acquisition Officer on 7th November 1964. The case could not be finalised as in the meantime High Court gave a ruling banning acquisition of land for private party.

Re : Handloom Development Scheme

Shri Rothindra Nath Sen asked :

53. Will the Minister, Co-operation be pleased to state
- Whether it is a fact that the Marketing Branch of the Handloom Cloth is tagged with the Cottage Industries and some of them are now under Marketing Corporation and if so why?
  - Whether the Handloom Development Scheme is tagged with Co-operative Department and if so, why?
  - Whether the Training Section of Handloom Weaving is tagged with Sericulture and if so, what is the reason?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Co-operation) replied :

53. (a) So far as Co-operative Department is concerned there is no marketing branch for handloom cloth. The Weavers Co-operative Societies which produced cloth, market their own production through their own sales depots and through the Assam

Apex Weavers. Co-operative society which is the Central Marketing Organisation of handloom weavers Societies. The Assam Government Marketing Corporation among other things deals with handloom fabrics also.

b) Co-operative Department is concerned only with those schemes relating to Development of industry in the Co-operative Sector. This is done with a view to facilitate organisation and expansion of the industry in the co-operative line.

c) So far as training of weavers are concerned both in the Co-op. and individual sector, this function is entrusted with the Sericulture and Weaving Department for the reason that they have necessary technical staff and training institution under them.

Re : Embankment of Puthimari river

Shri Maneswar Boro asked :

৫৯। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাব নে—

ক) গান্ধীবাৰী আৰু যোগমাৰী অঞ্চলটোৰ পুখিমাৰী নদীৰ বানপানীয়ে দুবাই বাধে আৰু শস্যবোৰ নষ্ট কৰেনে?

খ) যদি সচা হয়, চৰকাৰে গান্ধীবাৰী আৰু যোগমাৰী অঞ্চলটো পুখিমাৰী নদীৰ বানপানীৰ পৰা বন্ধা কৰিবৰ কাৰণে তাত মথাউৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা অতি সোনকালে কৰিবনে?

গ) যদি নকৰে, কিয় নকৰে?

ঘ) যদি কৰে, কেতিয়া কৰিব?

Shri Mahendra Mohan Choudhury [Minister, Flood Control, etc., etc.] replied :

৫৪। ক] হয়।

খ] গান্ধীবাৰীৰ পৰা খাটপাৰালৈ পুথিমাৰী নদীৰ সোপাবে খালি হৈ থকা ঠাই ডোখৰত মথাউৰি বান্ধিবৰ বাবে আঁচনি প্রস্তুত কৰা হৈছে।

গ] প্রশ্ন নুঠে।

ঘ] সম্পূৰ্ণ প্রস্তুত হোৱাৰ পিচত আৰু অসম বান নিৰন্তৰণ বোৰ্ডৰ লাগতিয়াল অনুমোদন পোৱাৰ পিছত আঁচনিটো লোৱা হ'ব।

Re : Allotment of Land to Ex-Servicemen

Shri Durgeswar Saikia asked :

55. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

a] Whether Government have proposed to allot land to ex-servicemen ?

b) Whether the said ex-servicemen who have enough land are also entitled to get land ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury [Minister, Revenue] replied :

55. [a] Yes.

b] Allotments of land ex-servicemen are made according to the principle enumerated in the Government Resolution on Land Settlement Policy (1968).

Re : Dak-Bungalow at Dergaon

Shri Narendra Nath Sarma asked :

56. Will the Minister, P.W.D. (R. & B.) be pleased to State—

a) When the Dergaon Dak-bungalow was established and when the existing building was constructed ?

b) Whether the present Dak-bungalow has been able to meet the increasing demand of accommodation ?

c) Whether Government is aware that an up-to-date Dak-Bungalow by the side of Trunk Road is necessary ?

d) Whether Government propose to construct an Inspection-cum-Dak-bungalow at Dergaon by the side of the Trunk Road ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P.W.D. (R. & B.)] replied :

56. (a) There is no Dak-bungalow at Dergaon.

(b)—Does not arise in view of reply above.

(c)—Dak-bungalows are generally constructed in District and Sub-divisional headquarters. Dergaon, being not a Subdivisional or District headquarter it is considered not necessary.

(d)—There is no such proposal at present.

Re : Bridge over the Pagladia River

Shri Maneswar Boro asked :

57. Will the Minister, P.W.D. (R & B) be pleased to State—

(a) Whether Government has proposed to construct a bridge over the Pagladia River at Galbilghat on the Dhamdhama-Tamulpur P.W.D. (R & B) Road

under N.K. Division, Nalbari ?

(b) If so, what amount is sanctioned for this bridge ?

- (c) When the work of the bridge will be started ?
- (d) When the same will be completed ?
- (e) Whether plans and estimates for construction of the said bridge have been approved by Government ?
- (f) If so, what is the amount sanctioned ?

Shri Altaf Hossain Mizumder Minister of State, P.W.D.
(R & B) replied :

57. (a)—There is a tentative proposal for construction of a bridge over Pagladia river at Galbilghat (on Dhamdhama-Tamulpur P.W.D. Road) for an amount of Rs. 4 lakhs. Estimates and hydraulic data have recently been called for from the respective F. Es for such proposals and this scheme can be taken up only when allocations for the Fourth Five Year Plan for roads is definitely known.

(b) to (f)—Do not arise in view of (a) above.

Adjournment Motion—Certain incidents that happened during the period 1953-60

Mr. Speaker : Order, order, the Question Hour is over. On 6th March, 1969, Shri Dulal Chandra Barua, M. L. A. tabled an Adjournment Motion to discuss certain matters which appeared in a news item in Asom Batori dated March 2, 1969, under the caption "অসমৰ আই, জি, পি, নিৰ্বুদ্ধিতা উত্তৰ খণ্ডৰ গৰাকী

... ..

54 Adjournment motion certain incident that 7th march happened during the period 1953-60

The news item refers to certain remarks made by the Union Public Service Commission regarding Shri Lala B. K. Dey, I. G. P., Assam, and punishments meted out to him for the omission and commission while he held office in different capacity before he was promoted to the Office of the I. G. P. The report mentioned incidents which dated from 1953 to 1960. The news item also refers to certain Govt. letters from the Chief Secretary to the I. G. P., Assam, conveying the orders of punishment. On the basis of this news item Shri Barua has tabled this Adjournment Motion and raised two issues. Firstly, "if the officer is found to be responsible for such charges, why he has been kept in a key position and secondly, the Govt. by keeping him in the key position has allowed leakage of confidential documents relating to an important Deptt." He, therefore, submits that the facts show Govt. failure on onehand and their whims on the other. The Minister for Parliamentary Affairs contends that the motion is based on a newspaper report published in Asom Batori dated 2nd March, 1968. In that report series of incidents have been mentioned which date back from 1953 to 1960. Therefore, no Adjournment Motion can lie because the incidents are not of

recent occurrence. Shri Barua says that as the matter could be known only on 2nd March 1969, when the matter was published in Asom Batori, although the incidents are old, he has taken the earliest opportunity to bring the matter to the notice of the House. Shri Choudhury further says that no definite issue is involved in the motion and that several issues have been referred to. He says that in some cases Govt. have taken against the Officer concerned. Departmental proceedings were drawn up against him and entries were made in his character roll. Therefore, from the side of the Govt. they have been doing whatever possible for the lapses of the Officer concerned. The U. P. S. C. also passed certain remarks. But he did not know whether the report of the U. P. S. C. has been received by the Govt. or not. If it has been received, it will be examined by the Govt. and if any action is called for, surely Govt. will take it. So he contends that all these matters cannot come within the purview of an Adjournment Motion.

I have carefully considered the points raised by the hon. members during discussion of this motion. The purpose of this motion is firstly to discuss the propriety of the appointment of Shri B. K. Dey to a most responsible Office, namely Office of the I. G. P. with such adverse remarks in

56 **Adjournment motion**—certain incidents that 7th march happened during the period 1953-60

his past service career, and secondly, to discuss the seriousness involved in the leakage of certain secret informations in the custody of the Govt.

Now the question before me is whether these matters can form the subject-matter of an adjournment motion. Adjournment Motion is an important instrument in the hands of the members of the House to get information from Govt. which they may not get in the ordinary course, or to raise some discussions on matters of urgent public importance. The business of the House is fixed in consultation with the Advisory Committee and assumes a sacred character. This business of the House should not be disturbed unless under very pressing circumstances. The Speaker of the Lok Sabha put it most correctly under the following words :-

"The practice has been that nothing will be introduced extraneously in the order paper of the day unless the occasion is of such a character that something very grave, something which affects the whole country, its safety, its interests and all that is happening, and the House must pay its attention immediately, to that. Then only an adjournment motion can be conceived. Adjournment motions can not be introduced in the order paper unless the extent of the matter, its importance,

its gravity, justifies it. The matter may be important, but it cannot be all important for entire House to go out of the normal order of the day and take up another subject". (S. S. More page 471)

Speaker, Mavlankar, has laid down the test of urgency in the following words :- "What I think was contemplated was the occurrence of some sudden emergency either in home or foreign affairs. The crucial test always is as to whether the question proposed to be raised has arisen suddenly and created an emergent situation of such a character that there is a prima facie case of urgency and the House must therefore leave aside all other business and take up the consideration of the urgent matter at the appointed hour". (More, page 468).

From what has been stated above, I am constrained to hold that the present adjournment motion does not fulfil this test of urgency. Further the House will presently discuss the Budget which is going to be placed to-day. These matters can be discussed in the general discussion of the Budget and also during the discussion of the Demands for Grants. So ample opportunity will be available to the hon. Members to discuss the subject matter raised in the motion. Taking into account all these facts and being convinced that the House will be able to discuss these matters very shortly and an ordinary parliamentary opportunity will be available to the hon. members, I disallow this motion. Now, Mr. Tripathi will speak.

58 Re : Realization of enhanced prices in 7th march
anticipation of proposed taxes

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) :

Yesterday hon. Member Shri Dulal Chandra Barua raised a question, I want to reply to that. Under the provisions of the Provisional Collection of Taxes Act, 1931 (as amended from time to time) the Govt. of India have power to collect taxes at the higher rates proposed in the Annual Finance Act with effect from a date prior to the passing of the Central Finance Act but not earlier than the date on which the Central Finance Act is introduced. In the present case the Central Finance Act of 1969 has been introduced on the 28 h of February, 1969. Hence under the Provisional Collection of Taxes Act, 1931, the Govt. of India can notify that the new rates of taxes proposed in the Finance Bill, 1969 will be collected from a date not earlier than the 28th February, 1969 on which date the Bill was introduced. The Govt. of India have decided to collect the enhanced rates of taxes with effect from 1st March, 1969. As such, in the legal position there is no flaw.

In actual practice according to secret instructions on the 28th February, 1969 the Central Excise people have taken stock of all commodities with the stockists and the Registered Dealers as on that date in order to ensure that the enhanced

duties are levied from the 1st March, 1969.

There are two other legislation also under which they can collect. One is under the provisions of the Central Excise and Salt Act 1944 and the other is that the Annual Central Finance Acts become effective from 1st April, of the year and remain valid till about middle of May of the next year as may be laid down in the Act.

Shri Dulal Chandra Barua : On a Point of clarification, Sir, May I know from the Minister, Finance whether they can collect the taxes at increased rate before the Parliament pass any kind of bill to this effect ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : Sir, this is a Parliament law. They can do it under the provisions of the Provisional Collection of Taxes Act, 1831.

Shri Dulal Chandra Barua : Has the Bill been passed in the Parliament ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : No.

Shri Dulal Chandra Barua : Our whole contention is this. The other day while presenting the Budget by the Union Finance Minister he proposed some increased rate of taxation on certain commodities resulting in that the prices of those commodities have gone up immediately and they have already collected the money at increased rate. Whether they can do so ?

60 Re : Realization of enhanced prices in 7th march
anticipation of proposed taxes

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : That is the law. The law is that it can be implemented from the date in which the Finance Bill is introduced. In this case it has been made effective from the 1st of March.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether the State Government has received any information to this effect ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : This is the law of the land.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : The question was whether the Government has received any information that the Finance Bill which will be enacted will have effect from 1st March or from last of April ? The law is that tax may be collected from a date not earlier than the date on which the bill is introduced. Now, here the Bill was introduced on 28th February. Therefore, the legal position is perfectly correct that if the Bill actually envisages collection of taxes from a date after 28 February then it will be legal. But the point is whether in the Finance Bill which has been introduced in the Parliament it is there stipulated that the new taxation proposal or the provision of the Finance Bill, provision of the Finance Act will be applicable from the 1st of March or on any other date.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : Yesterday the question

of law was put to me and we varified it from the Central Excise Directorate and the information which I have given is collected from them:

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : The legal position is correct. The Minister was good enough to give this information. But when the law was passed as early as 1931 and when it was gazetted, let us presume that we know it. Now when the Minister gives that information he gives only a truism. The real point is whether the Finance Bill which has been introduced by the Union Finance Minister in the Parliament on 28 February of 1969 whether that Finance Bill provides the collection of the taxes or the raising of the price of motor spirit with effect from 1st of March or with effect from a subsequent date? Whether factually Govt. has any information?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : I have given this factual information based on the information collected from the Central Excise Directorate here. If the hon'ble member asking me if I have any direct information, I say, I have none.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : We never take this matter personally. When we address a Minister we do not address him as Shri Kamakhya Prasad Tripathi but as the Minister, Finance. Whatevr

62 Re : Infiltration of Pakistanies into Assam 7th march

information he collects, he collects from the Official source. Here by "direct" I mean from the Govt. My specific question is that whether Govt. has got this factual information that the provision of the Finance Bill will be applicable with effect from 1st March or with effect from a date subsequent.

Shri Kamakhaya Prasad Tripathi : We have information that it is made effective from 1st March.

Re : Infiltration of Pakistanis into Assam

Shri Hiralal Patwary — Sir, the Deputy Leader of the House has given an information to this House in reply to a question during the Question Hour that in Assam Pakistani infiltration is going on. But recently Shri Chavan said in the Lok Sabha that there is no infiltration in Assam now. This has been reported in the newspaper. May I know from the Deputy Leader which of the information is correct as both the information have been published in the newspaper one from Central Govt. and the other from the State Govt.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister Parliamentary Affairs) Sir, I did not say that the infiltration is going on in Assam. I gave figures of infiltration year by year which has been repeated in the Lok Sabha. There is no contradiction.

Re : (i) Disappearance of certain industrial goods following the introduction of a Bill in Parliament (ii) conversion of A. D. C. to Pak Tribunals.

Mr. Speaker- I have received a notice from Shri Samsul Huda on the following Points :

- i) to raise a discussion in Zero Hour regarding disappearance of certain industrial goods following the introduction of a Bill in Parliament, and
  - ii) conversion of A. D. C. to Pak. Tribunals.
- As regards the first point it is most vague and more-so it is not a matter of grave importance. Hence it is disallowed. Regarding Point No. (ii) I have sent it to the Minister concerned because often it may not be possible to reply. This may be taken up on Monday next.

Shri Shamsul Huda-মই দেখোন কথা কবলৈয়ে নাপালো অথচ তাৰ উত্তৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ে দিয়ে দিলে। কবলৈ দিয়া হলে ভাল আছিল।

Mr. Speaker- As regards your first Point I have disallowed it and the other is Postponed till Monday. According to Rules, previous permission is to be taken. I did not give you the permission.

Shri Atul Chandra Goswami : তাহানিখন স্কুলত থাকোতে ছুটিৰ কাৰণে দৰ্খাস্ত দিলে মঞ্জুৰ কৰিলে ভাল লাগে। ইয়াতো অধ্যক্ষ মহোদয়লৈ যিটো আবেদন কৰা হৈছে সেইটো মঞ্জুৰ কৰিলে আমি সকলোৰে ভাল পাওঁ।

64 Re : The manner of distribution and 7th March
the language of the Budget speech.

Re : Petro-Chemical Industry for Assam.

Shri Hiralal Patwary : Mr. Speaker, Sir, one point for clarification.

Mr. Speaker : There is no matter before this House for clarification.

Shri Hiralal Patwary : Sir, this has already been discussed in the House. My point is that the other day the hon. Minister for Industries had given one information in this House in connection with Petro-chemical Industry and he categorically stated that the Govt. of India has sanctioned a petro-chemical industry or something like that, but the Central Minister for Industries has categorically denied this, which has also been published in paper that no petro-chemical industry has been sanctioned for Assam. Now, which information is correct ?

Mr. Speaker : If such a question is to be put in the zero hour it should come in proper form.

Re : The manner of distribution and the language of the Budget speech.

Mr. Speaker ; Now I allot 5 minutes for distribution of the Budget Speech. Other budgets will be placed in the Lobby and the hon. Members are requested to take them from the Lobby. The Budget Speech will be distributed here.

যিবিলাক বিষয়ৰ কাৰণে আমি সদনত প্ৰচলিত ভাষাবিলাক
চলাই আছোঁ, সেই বিষয়ত কিছু নহয় কিছু আগবাঢ়ি গৈ আছে।
সেইদেখি আমাৰ সদনত যিখিনি বিষয়ে আলোচনা হয়, সেইখিনি এটা
সমিলমিল ভাবে হ'ব লাগে আৰু তাত সকলোৰে একমত হোৱা উচিত।

Atul Chandra Goswami : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আমাৰ সদনত
যদি ৰাজ্যভাষাক মৰ্যাদা দিবলৈ লক্ষ্য নহয়, তেন্তে বাজেট বক্তৃতা
ৰাজ্যভাষাত হোৱাৰ অনুবিধাৰ কোনো কাৰণ নাই। ইংৰাজীৰ
পৰিবৰ্ত্তে প্ৰত্যেকই নিজৰ ভাষাত বক্তৃতা চলায়, সেই হিচাবে
হুই এটা প্ৰশ্ন ইংৰাজীতো আলোচনা নকৰা নহয়। তেতিয়া
কোনো পক্ষৰ পৰা বিৰোধিতা কৰা নহয়। কিন্তু আমাৰ সদনত
প্ৰত্যেকৰেই অসমীয়া বা ৰাজ্যভাষাক স্থায়ীভাবে প্ৰচলন কৰিবলৈ
চেষ্টা নকৰাতহে নানা অসন্তুষ্টিৰ ভাব সৃষ্টি হৈছে।

গতিকে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰাও এই বাজেট বক্তৃতা প্ৰথমতে
অসমীয়াত হোৱাৰ পিচত ইংৰাজীৰ ব্যৱস্থা কৰক। ইংৰাজীৰ
পৰিবৰ্ত্তে ৰাজ্যভাষাৰ Bill পাছ হোৱাৰ পিচতো যদি আমি
মাতৃভাষা হিচাবে ৰাজ্যভাষাক স্বীকৃতি দিব নোৱাৰোঁ, তেন্তে অর্থ-
নীতি আৰু প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যভাষাৰ সঠিক ব্যৱহাৰত ভবি-
ষ্যতে নানা বেমেজালিৰ সৃষ্টি হ'ব। গতিকে বাজেট বক্তৃতা প্ৰথমতে
অসমীয়া বা ৰাজ্যভাষাত হ'ব লাগে।

Re : The manner of distribution and the language of the
Budget speech

Shri Kandarpa Narayan Banikya . Sir, I highly appreciate
the point raised by Shri Goswami, Hon'ble Member
of the House, but today unfortunately Shri Jagan
nath Sing is absent. Had he been present here
he would have asked the Hon'ble Finance Mini-
ster to speak in Bengali. What would have been
the position then. We should visualise that also.

Shri Hiralal Patwari : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ লগত একমত আৰু আমি উপলব্ধি কৰিছো যে আজি এনে কোনো ভাষালৈ বিবাদৰ সৃষ্টি হোৱা উচিত নহয়। ইতিমধ্যে ১৯৬০ চনত ভাষা আন্দোলনৰ সময়ত ৰাজ্যভাষাৰ বিল পাচ হৈ গৈছে। গতিকে অসমীয়াই অসমত ৰাজ্য-ভাষা হ'ব লাগে। যেনেকৈ Parliament ত হিন্দীভাষা হৈছে তাত যদি কোনোৱা সদস্যই বুজি নাপাই ইংৰাজীত Translate কৰি পঠাৱা হয়। অসমত অসমীয়া ভাষা গ্ৰহণ হৈ গৈছে। আমাৰ যিটো সভাত নিয়ম হৈছে যে সদস্যসকলে অসমীয়া, ইংৰাজী আৰু বঙালীত বক্তৃতা দিব পাৰে। গতিকে সদস্যসকলৰ সুবিধাৰ কাৰণে চৰকাৰে বক্তৃতা ইচ্ছা কৰিলে ইংৰাজীত বিলাব পাৰে। কিন্তু আমি যদি এনেধৰণৰ ব্যৱস্থা নকৰো যে অসমীয়া ভাষা চৰকাৰে এতিয়াৰ পৰা নচলাই তেতিয়া হ'লে কেতিয়াৰ পৰা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব? এতিয়াও যদি ইংৰাজীৰ মাজেদি আইন চলাই তেতিয়া হ'লে এনেকুৱা পৰিস্থিতি আহিব পাৰে যি পৰিস্থিতি ১৯৬০ চনত সৃষ্টি হৈছিল। গতিকে পৰিস্থিতিৰ উৎক্ৰান্ত নোহোৱাকৈ অসমীয়া ভাষাৰ মাধ্যমে চৰকাৰে কামকাজ চলাব লাগে। সদস্য সকল আৰু মন্ত্ৰীসকলে Speech দিওতে বিধান সভাত অসমীয়াত দিয়ে আৰু এই আমি শুনিবলৈ পাইছো আক্ৰে বাজেট বক্তৃতাটো ইংৰাজীত Circulate কৰা হৈছে। গতিকে ইয়াৰ দ্বাৰা যি সকলৰ অনুবিধা হ'ব এইবিলাক Rule কৰা কাৰণে অসমীয়াত বক্তৃতাটো পঢ়ি দিলে ভাল হয়। মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ লগত সম্পূৰ্ণ একমত যে এনেকুৱা তত্ত্ব আৰু বিবাদৰ সৃষ্টি নকৰাকৈ এটা কমিটি গঠন কৰি দিলে মই সদনৰ বাহিৰত এই ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট সহায় কৰিম। সেইটো স্পষ্ট কথা যে গোটেই ৰাজ্য বিলাকে স্পষ্ট পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰিছে আৰু অসমত অসমীয়া ৰাজ্যভাষা হোৱাৰ পাচত বিত্তমন্ত্ৰীৰ ভাষণটো অসমীয়া হোৱাত কি অনুবিধা হ'ব পাৰে? গতিকে মই বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক অনুবোধ কৰিছো অসমীয়া ভাষাত হ'লে ভাল হয়।

Shri Phani Bora : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা বুজিব পৰা নাই, এইটো লৈ আৰু Lecture দিব লাগিব নেকি? আকৌ Explain কৰি Convince কৰিব লাগিব নেকি? যেতিয়া অসমীয়া ভাষাত এখন Copy দিছে পঢ়ি দিয়াটোততো কোনো অনুবিধা নাই? এইটো Argument চলি থকাতকৈ আপুনি সিদ্ধান্ত কৰি দিয়ক। আৰু যিটো সিদ্ধান্ত হব সেইটোৰ দ্বাৰা Assembly ৰ কাম পৰিচালিত হওক।

Mr. Speaker : সদস্য সকলৰ যেতিয়ালৈকে নীতিৰ পৰিবৰ্তন নহয় তেতিয়ালৈকে মোৰ পক্ষে অধ্যক্ষ হিচাবে কোনো সদস্যকে অমুক অমুকত ভাষণ দিয়ক সেইটো মই কব নোৱাৰো। আমাৰ যি ৪ টা ভাষা আছে, সেই কেইটাৰ ভিতৰত যি কোনো ভাষাটোই সদস্যসকলৰ বক্তৃতা দিয়া অধিকাৰ আছে। According to the rule of procedure and conduct of Business the business of the Assembly shall be transacted either in Assamese, Bengali, Hindi, or English. The rule is very specific. The words are "shall transacted." গতিকে যেতিয়ালৈকে সদনৰ এই নীতিৰ পৰিবৰ্তন নকৰে তেতিয়ালৈকে মই আমাৰ সদনৰ Rule মতে ভাষা ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কত Member ৰ অধিকাৰ আছে বুলি কব পাৰো।

Shri Bimala Prasad Chaliha : (Chife Minister) অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বৰা ডাঙৰীয়াৰ লগত একমত। মই দেখাত সদনৰ সকলো সদস্যৰে ইচ্ছা যে বক্তৃতাটো অসমীয়াতে পাব লাগে। সেই কাৰণে বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই অসমীয়াতে পঢ়িব।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ১৯৬৯-৭০ চনৰ বিত্তীয় বছৰটোৰ

কাৰণে অসম চৰকাৰৰ আনুমানিক আয় আৰু ব্যয়ৰ বিৱৰণী দাঙি ধৰিব খুজিছোঁ।

বাৰ্ষিক বাজেটখন উত্থাপন কৰাৰ সুযোগ গ্ৰহণ কৰাৰ আগেয়ে মই যোৱাবছৰৰ বাজেট দাখিল কৰাৰ পিছৰে পৰা আমাৰ মাজৰ পৰা আঁতৰি যোৱা হয় গৰাকী বিশিষ্ট অসম মাতৃকাৰ সন্তানৰ মৰ্মস্তুৰ্ণ বিয়োগৰ কথা অতি দুখেৰে চমুকৈ উল্লেখ কৰিব খোজোঁ।

শ্ৰীহৰেশ্বৰ গোস্বামীৰ বিয়োগত আমাৰ ৰাজ্যই তথা দেশে এগৰাকী মহান দেশপ্ৰেমীক, অভিজ্ঞ সংসদীবিদ, প্ৰকৃত পণতন্ত্ৰবাদী আৰু সাৰ্থক অধ্যক্ষ হেৰুৱালো। তেখেতে এই সন্দ্বিত্ত সদনৰ উচ্চতম পৰম্পৰা বন্ধা কৰাৰ উপৰিও কিছু উৎকৃষ্ট ঐহিক্যবো সৃষ্টি কৰি থৈ গৈছে। আমি অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি শ্ৰীজ্ঞান নাথ বৰাৰ পৰলোকপ্ৰাপ্তিতো শোক প্ৰকাশ কৰিছোঁ। এইগৰাকী পুৰুষে অসমীয়া সাহিত্যলৈ আগবঢ়োৱা বৰঙণিৰ কথা সৰ্বজনবিদিত। এসময়ৰ এই সদনৰ খ্যাতিমন্ত সদস্য শ্ৰীহৰেশ্বৰ ভূঞাদেৱৰ বিয়োগেও আমাক নিচলা কৰিলে। স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ সময়ত তেখেতে দেশৰ প্ৰতি আগবঢ়োৱা অৱদানৰ কথা কৃতজ্ঞতাৰে সোঁৱৰা হব। এই সদনৰ এসময়ৰ সদস্য আৰু বিচক্ষণ সংসদীবিদ শ্ৰীকেবামত আলীকো আমি হেৰুৱালো। অসম বিধান সভাৰ সদস্য আৰু পিছলৈ সংসদৰ সদস্য হোৱা অমুসুচীত জাতিৰ প্ৰগতিশীল নেতা শ্ৰীবেলিৰাম দাসক আমি চিৰকাললৈ হেৰুৱালো।

এই সদনৰ প্ৰাক্তন সদস্য আৰু সুবিদিত সমাজ-কৰ্মী শ্ৰীহৰিহৰ চৌধুৰীকো আমি আমাৰ মাজত নাপাম। তেখেতসকলৰ আত্মাই চিৰশান্তি লাভ কৰক।

১৯৬৮-৬৯ চনৰ বছৰটো অসমৰ কাৰণে অতিশয় তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ, কিয়নো যোৱা চেপ্তেম্বৰ মাহত ৰাজ্য পুনৰগঠনৰ আঁচনিৰ কথা ঘোষণা কৰা হয়। মাননীয় সদস্যসকলে জানে যে পুনৰগঠন সম্পৰ্কীয় বিস্তৃত বিৱৰণী সম্প্ৰতি প্ৰস্তুত কৰি থকা হৈছে আৰু বছৰটোৰ ভিতৰতে প্ৰকৃত পুনৰগঠনৰ কাম সম্পূৰ্ণ হব। এনে এটা

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, the whole packet of the Budget should be given here. Formerly also this was the practice and it should not be permitted to take this Budget from outside.

Shri Hiralal Patwary : Mr. Speaker, Sir, we also would like to know in which language, in which manner the Budget Speech has been prepared. We would like to know whether the Budget has been prepared to our satisfaction or not and so it will be very convenient for us if all the Budget is placed here.

Mr. Speaker : It will be placed here.

Shri Hiralal Patwary : Sir, the Memorandum for new items which is usually being given every year and which is very important for us has not been given here.

Mr. Speaker : I am asking them to check up.

Shri Hiralal Patwary : Sir, may I draw your attention about the get-up of the book.

Shri Hiralal Patwary : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বহীখন কেনেকৈ কাটিছে চাওক। কাটোতে ইমান বেয়াকৈ কাটিছে কোনে মন কৰিব। (এটি স্ব-আমাৰবোৰ দেখোন তেনে নহয়) তেনেহলে বোধকৰো মানুহ চাইহে দিছে।

ছাৰ, এটা কথা মই জানিব খুজিছো যে, এইটো খুঁউব বেছি দৰ্কাৰী। কাৰণ ১৯৬৬ চনতে ভাষা বিল পাছ হৈ গ'ল। এই বাজেট বিলাকতো ভৈয়ামৰ মানুহৰ কাৰণে অসমীয়া ভাষাত মঞ্জুৰী

Re : The manner of distribution and the 7th March
language of the Budget speech

আছে। কিন্তু চাৰিটা ভাষাৰ ভিতৰত অসমীয়া ভাষাৰ বাদে যি কোনো ভাষাত দিলে ভৈয়ামৰ মানুহবিলাকে ভালকৈ বুজিব নোৱাৰে। এনে অনুবিধাৰ কাৰণে অসমীয়া ভাষা পাছ হৈছে। তেনে অৱস্থাত এই বাজেট বিলাকৰ যিটো ভৈয়ামৰ বাজেট সেইটো এতিয়া অসমীয়া ভাষাত চলাই নথকাৰ কাৰণ নাই।

এইটো সু-স্পষ্ট ভাবে চৰকাৰে প্ৰত্যেকৰে বাজেট পৰীক্ষাকৈ বিধান সভাত চলাই দিব লাগে। কিন্তু ইয়াত মিজোপাহাৰ, গাৰোপাহাৰ, কাছাৰ Hill's আৰু লুচাইপাহাৰৰ বাজেট আদি ইংৰাজীত হয়, এনে ক্ষেত্ৰত ভৈয়ামৰ বাজেট কি কাৰণত ৰাজ্য ভাষাত হোৱা নাই?

ৰাজ্যভাষা পাছ হোৱা আজি ৯ বছৰ পাৰ হৈ গল। কিন্তু আজি পাঁচ বছৰৰ পিছতো একো নহল। গতিকে কি কাৰণত অসম বিধান সভাত ৰাজ্য ভাষা প্ৰচলিত হ'ব নাই? তাৰোপৰি সকলোৰে অনুবিধাৰ কাৰণে কেনে ধৰণৰ শিক্ষা লাগে তাৰ বাৱস্তা কৰিব লাগে। গতিকে ভবিষ্যতে যাতে এনে ধৰণৰ বাজেট বিলাকত ৰাজ্যভাষাত কৰিলে কি অনুবিধা হয়, এই কথাটো মই জানিব বিচাৰিছোঁ।

(No answer)

M. Shamsul Huda : অধ্যক্ষ মহোদয় বাজেট বক্তৃতাৰ যিখিনি ঘটনাৰ কথা point out কৰিছে, তাত দেখা যায় ১৯৬৯-৭০ চনৰ বাজেট বক্তৃতাটো এটা ব্যক্তিগত ভাবে দিয়া বক্তৃতা ই চৰকাৰী বক্তৃতা নহয়। কাৰণ বাজেট বক্তৃতাৰ তলত শ্ৰীকামাখ্যা প্ৰসাদ ত্ৰিপাঠীৰ নাম লিখা আছে। এইটো হৈছে গোটেই অসম ৰাজ্যৰ বাজেট আৰু অসম চৰকাৰৰ বাজেট। যদি বক্তৃতাৰ তলত বিত্তমন্ত্ৰীৰ নামটো দিয়ে, তেন্তে এইটো তেখেতৰ ব্যক্তিগত বক্তৃতা হ'ব। অসম চৰকাৰৰ বাজেট বক্তৃতা নহয়। গতিকে চৰকাৰে ভৱিষ্যত এইটো যেন মন কৰে।

Mr. Speaker : I think all the members have received the copies of the Budget. Now, Mr. Tripathi.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : (Minister, Finance) Mr. Speaker Sir, I rise to.....

Shri Bhadreswar Gogoi : অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই কোনটো ভাষাত বক্তৃতা দিব ? আমি জানিব বিচাৰিছোঁ।

(শব্দ— আপুনি শুনি লওক কোনটো ভাষাত কয়)

শুনি লওঁ কওক বাক

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : (Minister Finance)

আপুনি ঠিয়লৈ থাকিলে মই কেনেকৈ বক্তৃতা দিম ? (এনেতে মাননীয় বিত্তমন্ত্রী মহোদয়ে বাজেট বক্তৃতা ইংৰাজীত আৰম্ভ কৰে)।

Shri Bhadreswar Gogoi : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি তেখেতৰ বক্তৃতা ৰাজ্যভাষাত শুনিব বিচাৰিছোঁ। কাৰণ আমাৰ Assembly ত আগৰে পৰা বিভিন্ন প্ৰস্তাৱৰ বিল আদি ৰাজ্যভাষাত দাবী কৰি আহিছে। গতিকে বিত্তমন্ত্ৰীৰ বাজেট বক্তৃতাও ইংৰাজীত নহৈ অসমীয়া ভাষাত ভাষণ দিব লাগে।

Shri Atul Chandra Goswami : ছাৰ, মোৰ এটা প্ৰস্তাৱ আছে। লোক সভাত ৰষ্ট্ৰপতি Dr. Jakir Hussain এ দুটা ভাষাত বক্তৃতা দিছিল। প্ৰথমতে ৰাষ্ট্ৰীয় ভাষা হিন্দীত দিছিল আৰু তাৰ পিচত ইংৰাজীত দিছিল। গতিকে আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়েও আমাৰ বিধানসভাত ৰাজ্যভাষাত প্ৰথমতে বক্তৃতা দিব লাগে আৰু তাৰ পিচত ইংৰাজী দিয়ক।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : ছাৰ, বাজেট বক্তৃতাত ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে দুটা ভাষাত দিছিল সঁচা। কিন্তু এতিয়া মাননীয় সদস্য সকলে দুটা ভাষাৰ বক্তৃতা শুনিবলৈ ধৈৰ্য্য থাকেনে নাথাকে সন্দেহ। যদি নাথাকে, দুটা ভাষাত দিয়াৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই।

Shri Hiralal Patwary : ছাৰ, বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, আমাৰ

ধৰ্মা থাকেনে নেথাকে, তেখেতে কেনেকৈ অনুমান কৰিলে ? এইটো আমি জনাত বিত্তমন্ত্রী মহোদয়ৰ কোনো অনুবিধা নহয়। কাৰণ তেখেত দয় কলেজৰ প্ৰফেচাৰ আৰু ভাল শিক্ষক আছিল। গতিকে ৰাজ্যভাষাত বক্তৃতা দিওঁতে তেখেতৰ কোনো অনুবিধা হ'ব নোৱাৰে।

Bimala Prasad Chaliha : (Chief Minister) অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই বিষয়ে সদনত ঘূৰ্টিমান কথা কৰলৈ বিচাৰিছোঁ। আমি এই সদনৰ সকলোবোৰ কাম-কাজ আৰু গোটেই ৰাজ্যখনক এটা মিলিমিলিৰ দ্বাৰা সু-পৰিকল্পিত ভাবে পৰিচালনা কৰিব পৰাটো সকলোৰে কামনা।

এই ভাষাৰ কথা লৈ বিভিন্ন ভাষা বিলাক প্ৰীতিকৰ, অন্যান্য অপ্ৰীতিকৰ ঘটনা, বহুবিলাকত আমাৰ অভিজ্ঞতা আছে। আজি চৰকাৰৰ ভৰফৰ পৰা যিটো ভাষা সদনত প্ৰয়োজনীয় হয়, তাকো চৰকাৰে নিজে কৰিব লাগিব।

কিন্তু এতিয়ালৈকে আমাৰ কিছুমান বিশেষ কথাৰ কাৰণে বিশেষ সমস্যাৰ কাৰণে আমাৰ সদনত কিবা এটা ভাষাক লৈ আমি ব্যৱহাৰ কৰোঁ। তাৰ ভিতৰত বিশেষকৈ কেইটামান ভাষা আমাৰ ৰাজ্যভাষা পাছ হোৱাৰ পিচতো আজলৈকে এইটো ভাষা প্ৰচলত হৈ আছে।

এই সদনত ইচ্ছাকৃত ভাবে প্ৰত্যেক ভাষাতেই কিছুমান বাজেট বক্তৃতা চলি আহাৰ বাবে মাননীয় মন্ত্ৰীপৰাকীও বাজেট বক্তৃতা ইংৰাজীতে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিছুমানে হয়তো এটাক আধিক ভাল পায় আৰু কিছুমানে আনটোক। গতিকে এই অৱস্থা দূৰ কৰা নহয় আৰু সমগ্ৰ ব্যৱস্থাকে একে কৰা হয়। কাৰণ ভাষাৰ মাধ্যম লৈয়ে যদি এটা এটাকৈ বাধা আছে, তেতিয়াহলে তাৰ পৰা আমাৰ গোটেই বিলাক সমস্যা সমাধান নহয়; বৰঞ্চ সময় নষ্ট হোৱাৰ ওপৰিও কোনোটো সমস্যাতেই গুৰু দিব পৰা নহয়।

যাই বিষয় সমাধান কৰি লোৱা এই সিদ্ধান্ত আৰু সকলো দিশৰ পৰা লাভ কৰা সদিচ্ছাৰ ফলত ৰাজ্যখনৰ জনসাধাৰণে বৰ্ত্তমানে শান্তি আৰু প্ৰগতিৰ ভৱিষ্যত আশা কৰিব পাৰে। ৰাজ্যখনৰ পুনৰ্গঠনে বছৰটোৰ বাজেটত যথেষ্ট প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰাটোৱে আছিল স্বাভাৱিক, কিন্তু ইয়াৰ বিশদ তথ্য সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠা আৰু বিলত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলগীয়া বিজ্ঞীয় আঁচনি সম্পৰ্কে এতিয়াও জানিব নোৱাৰা হেতুকে এই বছৰৰ নিৰ্দ্ধাৰণত প্ৰস্তাৱিত পুনৰ্গঠনৰ সন্দৰ্ভত হোৱা অতিৰিক্ত ব্যয় ধৰা হোৱা নাই।

১৯৬৮-৬৯ চনৰ বছৰটোত এটাৰ পিছত এটাকৈ ৰাজ্যখনত টো অভূতপূৰ্ব আৰু প্ৰলয়ঙ্কৰী বানপানীয়ে দেখা দিয়ে। সা-সম্পত্তি আৰু জীৱনৰ বিস্তৰ ক্ষতি হয়। বিশেষকৈ গোৱালপাৰা জিলাৰ উত্তৰ-পশ্চিম অঞ্চল জুৰি হোৱা অক্টোবৰ মাহৰ বানপানীত বহু জীৱন আৰু সা-সম্পত্তি হানি হয়।

অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতিৰ পৰ্যালোচনা :

বাজেটৰ প্ৰস্তাৱৰ বিশদ বিৱৰণ দাঙি ধৰাৰ আগতে মই আমাৰ ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনীতিৰ ওপৰতো প্ৰভাৱ পেলাৱা ৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্থনীতিৰ কেতবোৰ বিস্তৃত ধাৰা সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰিব খোজো। ১৯৬৫-৬৬ আৰু ১৯৬৬-৬৭ চনৰ অভাবনীয় অনাৱৃষ্টি, ১৯৬৬ চনৰ জুন মাহত মুদ্ৰাৰ মূল্য হ্ৰাস কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু তাৰ কেইমাহমান পিছতে উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া নিম্নমুখী গতিয়ে উন্নতিৰ ধাৰা খৰতক য় কৰি তোলাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰই চলোৱা প্ৰচেষ্টাত গুৰুতৰ প্ৰতিবন্ধক সৃষ্টি কৰে। বিভেদকামী শক্তিসমূহক ৰোধ কৰিব পাৰিলে দেশৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশ সাধাৰণ সামৰ্থ্য-তাত কিছু আশাবাদৰ যুক্তি আছে বুলি মই যোৱাবছৰৰ বাজেট বক্তৃতাত অৱশ্যে উল্লেখ কৰিছিলো। বিগত কেইবছৰমানৰ অৱস্থাৰ তুলনাত সাম্প্ৰতিক ৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্থনৈতিক অৱস্থা উন্নত হোৱা দেখিবলৈ পাই মই মুখী হৈছো। কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত ১৯৬৭-৬৮ চনত হোৱা

প্ৰচুৰ ফচলে আৰু ইয়াৰ ফলস্বৰূপে ঔদ্যোগিক খণ্ডত দেখা দিয়া
 লাভজনক প্ৰভাৱে আগৰ বছৰসমূহত স্থিতাবস্থাৰ পৰা উন্নতি যাব
 খোজা অৰ্থনীতি উৰ্দ্ধমুখী কৰি তোলে। আগৰ বছৰ (১৯৬০-৬১
 চনৰ মূল্য-সূচী মতে) তুলনাত ১৯৬৬-৬৭ চনত শতকৰা এভাগকৈ
 সামান্য বৃদ্ধি পোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় আয়: ১৯৬৭-৬৮ চনত শতকৰা ৯.১ ভাগ বৃদ্ধি
 পাইছিল বুলি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে। কৃষি আৰু শিল্প উভয় খণ্ডতে
 উচ্চতৰ উৎপাদনৰ ফলস্বৰূপে ১৯৬৮-৬৯ চনত সকলো লক্ষণৰ পৰাই
 ই আৰু বৃদ্ধি পাব বুলি অনুমান কৰা হৈছে। পূৰ্বৱৰ্ত্তী বছৰত
 হোৱা হ্ৰাসৰ তুলনাত ১৯৬৭-৬৮ চনত জনমূৰি আয় (১৯৬০-৬১
 চনৰ মূল্য-সূচী মতে) শতকৰা ৬.৫ ভাগ বৃদ্ধি পোৱা দেখা গৈছে।

কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি আৰু প্ৰৌদ্যোগিক বিদ্যা
 বৰ্দ্ধিত পৰিমাণে প্ৰয়োগ কৰা হেতুকে আৰু অনুকূল প্ৰাকৃতিক
 কাৰণবশত: ১৯৬৭-৬৮ চনৰ বছৰটোত কৃষি উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত
 প্ৰণালীগত পৰিবৰ্ত্তন দেখা যায়। সৰ্বসাধাৰণীয় চূড়ান্ত নিৰ্দ্ধাৰণ
 অনুসৰি ১৯৬৭-৬৮ চনত দেশত খাদ্যশস্যৰ উৎপাদন আছিল ৯৫.৬
 নিযুত টন। ই আগৰ বছৰৰ আংশিকভাবে সংশোধিত উৎপাদনৰ
 নিৰ্দ্ধাৰণতকৈ শতকৰা ২৮.৮ ভাগ বেচি ১৯৬৮-৬৯ চনত খাদ্য শস্যৰ
 উৎপাদন আগৰ বছৰৰ দৰেই ভাল হব বুলি আশা কৰা হৈছে।
 আমাৰ দেশলৈ খাদ্যদ্ৰব্য আমদানী কৰাটো সোনকালে ষাতে বন্ধ
 কৰিব পৰা যায় তাৰ বাবে কৃষিৰ উন্নতিকল্প অৰ্টট ৰখাটো সম্ভৱপৰ
 হব বুলি মই আশা কৰোঁ।

সম্প্ৰতি ভাৰতীয় উদ্যোগত দেখা দিয়া নিম্নমুখী গতি আঁতৰি
 যোৱাৰ লক্ষণে দেখা দিছে। ১৯৬৭ চনত ১৫১.৬ ত থকা ঔদ্যো-
 গিক উৎপাদন-সূচী (১৯৬০ চনত ১০০ ধৰি) ১৯৬৮ চনৰ ভিতৰত
 লাহে লাহে উৰ্দ্ধমুখী হবলৈ ধৰে আৰু ১৯৬৮ চনৰ জুলাই
 মাহত ই ১৬১ হয়। বিদেশী ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ পৰা বন্ধনহীন বৈদেশিক
 বিনিময় মুদ্ৰা পোৱাত কেঁচামালৰ যোগান বৃদ্ধি হবলৈ ধৰাত
 আৰু ফচল ভাল হোৱাৰ বাবে জনসাধাৰণৰ ক্ৰয়শক্তি বৃদ্ধি পোৱাত

১৯৬৭ চনৰ শেষলৈ ঔদ্যোগিক বিকাশো উৰ্দ্ধগামী হয়। চৰকাৰে নিম্নমুখী গতি ৰোধ কৰিবলৈ লোৱা ব্যৱস্থা আৰু বেঙ্কৰ মূতৰ হাৰৰ হ্ৰাসেও অৰ্থনীতিৰ বেট পুনৰসঞ্জীৱনত সহায় কৰে।

চলিত বিত্তীয় বছৰত ৰপ্তানী বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত আকৰ্ষণীয় ফলাফল দেখা গৈছে। বৰ্তমান এইটো আশা কৰা হৈছে যে চলিত বছৰৰ শেষত ৰপ্তানি বাণিজ্যৰ পৰিমাণ ১,৩০০ কোটি টকা হব। আৰু ই আগৰ বছৰৰ মুঠ ৰপ্তানী বাণিজ্যৰ পৰিমাণতকৈ প্ৰায় ১০০ কোটি টকা বেছি হব। সম্প্ৰসাৰিত উৎপাদন আস্থানৰ বাহিৰেও ৰপ্তানি উদ্যোগক পাবলৈ নাইকীয়া কেঁচামালৰ যোগানত অগ্ৰাধিকাৰ, পঞ্জীবদ্ধ আমদানি কৰোতাসকলৰ আমদানি পুনৰপুৰ্ণি আঁচনি, ৰপ্তানি দ্ৰব্যৰ ওপৰত লগোৱা আবকাৰী শুল্ক আংশিকভাবে ঘূৰাই দিয়াৰ আকাৰত বিত্তীয় বেহাই, পশ্চিম এচিয়া আৰু এচিয়া, আৰু মূদূৰ প্ৰাচ্যৰ অৰ্থ নৈতিক আয়োগৰ অধীনৰ দেশসমূহত বাণিজ্য সম্প্ৰসাৰণ কৰা আদিৰ দৰে চৰকাৰী ব্যৱস্থা আৰু মুয়েজ খাল বন্ধ হৈ যোৱাৰ ফলতেই এই বৃদ্ধি সম্ভৱ হৈছে। নিৰ্মাণৰ অন্য চিৰাচৰিত সামগ্ৰী আৰু ইঞ্জিনীয়াৰিং দ্ৰব্য, লো, তীখা আদিৰ দৰে অৰ্দ্ধনিৰ্মিত সামগ্ৰীয়ে ৰপ্তানি বৃদ্ধিত ঘাই অৰিহনা যোগোৱাৰ উপৰিও চিৰাচৰিত সামগ্ৰী ৰপ্তানিও বৃদ্ধি পাইছে।

১৯৫৫ চনতে আৰম্ভ হোৱা আৰু ১৯৬৪ চনৰ পিছৰে পৰা তীব্ৰ ৰূপ ধাৰণ কৰা দ্ৰব্যমূল্যৰ ক্ৰমবৰ্দ্ধমান গতিৰ এটি শুভ পৰি-বৰ্ত্তন ১৯৬৮ চনৰ সময়ছোৱাত পৰিলক্ষিত হয়। ১৯৬৮ চনৰ সময় ছোৱাত বস্ত্ৰৰ সাধাৰণ মূল্যমান ১৯৬৭ চনৰ তুলনাত কিন্তু নিম্ন আছিল। ১৯৬৭ চনত বস্ত্ৰৰ সাধাৰণ মূল্য-মূচী আছিল ২১.৬। ১৯৬৮ চনত এই মান ১.৮ কমি ২০.৮ ত ৰয়গৈ। এই অল্পকূল অৱস্থাৰ সৃষ্টি হয় ঘাইকৈ কৃষিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হোৱাৰ নিমিত্তেই।

ওপৰত কৰা বিশ্লেষণৰ পৰা এইটো স্পষ্টভাবে প্ৰতীয়মান হয় যে বাৰ্হ্ব অৰ্থনীতিয়ে বৰ্ত্তমান এক সম্ভাৱনাৰেই ঈজিত দিছে আৰু

অলপতে আবন্ত কৰিবলপীয়া চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ কাৰণে উজ্জলতৰ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিছে। ৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্থনীতিৰ যে এটা সাধাৰণ পুনৰ বিকাশ হৈছে তাৰ প্ৰমাণ দেখাৰ আছে। দেশৰ খাদ্য-পৰিস্থিতি বৰ্তমান আপেক্ষিকভাৱে সঙ্কটমুক্ত আৰু মূল্যৰ গতিও সন্তোষজনক ভাৱে স্থিৰ। ঔদ্যোগিক ক্ষেত্ৰৰ উৎপাদন ক্ৰমে বৃদ্ধি হব লাগিছে; বহিৰ্বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত ধৰ্মা প্ৰতিকূল তাৰতম্যখিনিও হ্ৰাস পোৱা দেখা গৈছে। কিন্তু আত্মসন্তুষ্টিৰ সময় নো এৰোন। কিয়নো দেশৰ অৰ্থনীতিয়ে স্বয়ংচালিত বিকাশৰ বেগ পাবলৈ এতিয়াও বাকী। ইংলণ্ড আৰু ফ্ৰান্সত অলপতে যি মুদ্রাসংকটে দেখা দিলে, আৰু যাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ডলাৰতো পৰিলগৈ, সেই মুদ্রাসংকটৰ ফলস্বৰূপে আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰই বৈদেশিক সাহায্য বিনিয়োগজনক বিলত সাহায্য হ্ৰাস কৰাৰ কাৰণে বৰ্তমান বৈদেশিক সাহায্যৰ বাতাবৰণ কিছু অনিশ্চিত হৈ পৰিছে এই পৰিস্থিতিয়ে আমাৰ ৰাষ্ট্ৰৰ বাবে আত্মনিৰ্ভৰশীলতাৰ আৱশ্যকীয়তাৰ কথাকেই দৃঢ়ভাৱে প্ৰতীয়মান কৰিছে। উন্নয়ন ক্ষেত্ৰৰ অগ্ৰাধিকাৰৰ ক্ৰম নিৰ্বাচন কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু আমাৰ ৰাষ্ট্ৰৰ আন্তঃসত্ত্বাৰ সম্পদৰাজি যাতে পোনপতীয়াভাৱে উৎপাদনৰ উদ্দেশ্যে শ্ৰম আৰু প্ৰকৃষ্টভাৱে ব্যৱহৃত হয় তাক নিশ্চিত কৰি ৰাষ্ট্ৰখনৰ পূৰ্ণ বিকাশৰ সম্ভাৱনাৰ আৱশ্যকতাৰ সুযোগ লোৱাৰ কথাও এই পৰিস্থিতিয়ে আমাক সন্ধিয়াই দিছে।

মই এতিয়া আমাৰ অসমৰ সাধাৰণ অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতিৰ কথাই আছোঁ। ১৯৬৭-৬৮ চনত ৰাজ্যখনৰ মুঠ আয়. ১৯৪৮-৪৯ চনৰ মূল্যহাৰত ৪০০.৬ কোটি টকা হয়হি। কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা সফলতাৰ নিমিত্তেই এই আয় আগৰ বছৰতকৈ বেছি হয়। আমাৰ ৰাজ্যৰ মুঠ আয়ৰ প্ৰায় আধা ভাগ আহে কৃষিৰ পৰাই। জনমূৰি আয়ো স্থিৰ মূল্য হাৰত (১৯৪৮-৪৯ চনৰ বস্তুমূল্য) ১৯৬৬-৬৭ চনৰ ২৭১.৪ টকাক পৰা খাদ্য উৎপাদন ১৯৬৭-৬৮ চনৰ ১৯.৭১ লাখ টনৰ ঠাইত চলিত বছৰত. ২১.৩০ লাখ টনলৈ বৃদ্ধি পাব বুলি আশা কৰা হৈছে। ১৯৬৮ চনৰ জুন মাহলৈকে ক্ৰমান্বয়ে বাঢ়ি থকা পাইকাৰী মূল্য-সূচী যোৱা বছৰৰ জুলাই মাহৰ পৰা

কমিবলৈ ধৰে আৰু জুনমাহৰ ২৮ৰে চাইত ২৫১ ৮ লৈ নামি আহে।

উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত অৱশ্যে পৰিস্থিতি সিমানে উৎসাহজনক নহয়। ৰাজ্যখনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ উদ্যোগ চাহ-শিল্পৰ বৃদ্ধি-প্ৰগতিত হ্ৰাস হোৱাৰ বাবে অৰ্থক আন্তৰ্জাতিক বজাৰত ক্ৰমবৰ্দ্ধমান প্ৰতি-দ্বন্দ্বিতাৰ ফলত বৰ্ত্তমান এটা সঙ্কটৰ সম্মুখীন হৈছে যদিও ১৯৬৭ চনৰ ১৯০ নিযুত কিলোগ্ৰামৰ চাইত ১৯৬৮ চনত চাহৰ উৎপাদন বাঢ়ি ১৯৬ নিযুত কিলোগ্ৰাম (আনুমানিক) হয়গৈ।

ৰাজ্যৰ বিত্তীয় পৰিস্থিতি আৰু ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনীতিৰ ওপৰত বৰ্ত্তমানৰ চাহসংকটৰ প্ৰতিক্ৰিয়া সুদূৰপ্ৰসাৰী হ'বগৈ পাৰে, কিয়নো অৱশ্যে ৰাজ্যত আন ৰাজ্যসমূহৰ দৰে বহুবিধ উদ্যোগ নথকাৰ কাৰণে অসমৰ সমগ্ৰ অৰ্থনীতি চাহৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰশীল। ৰাজ্যখনৰ ইঞ্জিনিয়াৰিং উদ্যোগ, প্লাইউড উদ্যোগ, নিৰ্মাণ উদ্যোগ পৰিবহনৰ বহু অংশ আৰু গ্ৰাম্য ৰাজ্যৰ প্ৰায় শতকৰা পঞ্চাশ ভাগ চাহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। ৰাজ্যখনৰ ভালেখিনি বেহা-বেপাৰো চাহ-শিল্পকেই কেন্দ্ৰ কৰি চলে। চাহৰ দৰ কমি যোৱাৰ লগে লগে চাহ-শিল্পই মূলধন আৰু আন্তঃসংস্কৃত বিভিন্ন শিতানৰ ব্যয়ো হ্ৰাস কৰি দিছে। এইখিনিক শিতানত চাহ-শিল্পৰ বাৰ্ষিক ব্যয় বেচ বৃদ্ধি পৰিমাণৰ। এই হ্ৰাসকৰণৰ ফলত উপকৰণ উদ্যোগ আৰু বেহা-বেপাৰৰ ওপৰত ঝিকপ প্ৰভাৱ নিশ্চয় পৰিব। বিত্ৰীকৰ আৰু কৃষি আয়কৰৰ ওপৰতো ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া হ'ব। ইয়াৰ উপৰি শ্ৰমিক নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত আৰু শ্ৰমিকৰ বনাচৰ ভাগ নিকপণতো ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া পৰিলক্ষিত হ'ব।

বিজাৰ্ড বেঙ্কৰ সমীক্ষাৰ পৰা দেখা গৈছে যে চাহ-শিল্পৰ লাভ কৰাৰ ক্ষমতা শতকৰা ৫.২ লৈ নামি আহিছে। এই হাৰ ভাৰতৰ যি কোনো শিল্পৰ তুলনাত নিম্নতৰ। আমাৰ কৃষি আয়কৰ তেনেই নামমাত্ৰ অঙ্কলৈ নামি যাব পাৰে যাৰ ফলত ৰাজ্যৰ বিত্তীয় আয় ভীষণৰূপে কমি যাব পাৰে। লগুন আৰু কলিকতাৰ চাহৰ বজাৰ-দৰৰ হিচাপৰ গড় ক্ৰতগতিত হ্ৰাস পোৱা দেখা গৈছে। সেয়েহে

বৰ্তমান ৰাজ্যখনৰ বিত্তীয় অৱস্থা আৰু ৰাজ্যৰ অৰ্থনীতি যাতে বিপদমুক্ত কৰিব পাৰি তাৰ বাবে কিছুমান ব্যৱস্থা হাতত লোৱাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

কম্পালা সন্মিলন আহ্বান কৰা হৈছিল চাহ-সংকটৰ কাৰণে। কিন্তু এইটো এতিয়া স্পষ্ট হৈ পৰিছে যে এই সন্মিলনে চাহ-শিল্প সম্প্ৰসাৰণৰ গতিবেগ সীমাবদ্ধ কৰিব নোৱাৰিলে আৰু চাহৰ নুন্যতম বজাৰ-দৰা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব নোৱাৰিলে।

যদিও ভাৰতীয় চাহৰ উৎপাদন মূল্য অন্যান্য দেশৰ তুলনাত অধিক, তথাপি আবকাৰী আৰু বণ্টনী কৰৰ বোজা গধুৰ হোৱাৰ বাবে তাৰ বিক্ৰীমূল্য আৰু বেছি হৈ পৰিছে। ইয়েই প্ৰকাৰান্তৰে চাহ শিল্পত নকৈ নমা দেশসমূহৰ ক্ষেত্ৰত বন্ধাকবচ হিচাবে কাম কৰি সেই দেশসমূহক চাহৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবলৈ সহায় কৰিছে। ১৯৫৮ চনত সিংহলে চাহ বণ্টনি কৰিছিল ১৮০ নিযুত কিলোগ্ৰাম। আৰু আমাৰ দেশে কৰিছিল ২২০ নিযুত কিলোগ্ৰাম। কিন্তু ১৯৬৪ চনৰ ভিতৰত সিংহলৰ বণ্টনীয়ে আমাক চেৰ পেলায়। এতিয়া নতুন বিপদ আহিছে পূব আফ্ৰিকাৰ পৰা। পূব আফ্ৰিকাৰ ১৯৫৮ চনত চাহ বণ্টন আছিল ২০ নিযুত কিলোগ্ৰাম আৰু বৰ্তমান সেই দেশৰ বণ্টনি হ'ল ৫০ নিযুত কিলোগ্ৰাম। সিংহল আৰু পূব আফ্ৰিকাৰ মাজত পৰি ভাৰতৰ চাহৰ বজাৰ নিশকতীয়া হব ধৰিছে। এতিয়া আমাৰ কৰৰ গাঁথনিয়ে আফ্ৰিকাৰ চাহ-শিল্প টনকিয়াল কৰাত সহায়তা কৰিছে যেনেকৈ ই আগতে সিংহলক সহায় কৰিছিল। অসমৰ ভৌগলিক আৰু ৰাজনৈতিক অৱস্থিতি আৰু যোগাযোগৰ অনুবিধাৰ নিমিত্তে চাহৰ বজাৰ হ্ৰাস হোৱাৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান বলি হ'ব অসম।

অসমৰ চাহে সৰহ দাম পোৱা আৰু অসমৰ চাহ উৎপাদন অধিক হোৱাৰ যুক্তিত ১৯৫৮ চনৰে পৰাই ভাৰত চৰকাৰে অসমৰ চাহৰ ওপৰত ভাৰতৰ অন্যান্য ৰাজ্যতকৈ অধিক বৈষম্যমূলক (discriminatory) কৰ লগায়। তেতিয়াৰে পৰা দামৰ পাৰ্থক্য-

খিনি বহু কমি যায়। দক্ষিণ ভাৰত আৰু উত্তৰ বঙ্গৰ তুলনাত অসমৰ চাহৰ উৎপাদনৰ ব্যয় আৰু বিক্ৰি কৰাৰ খৰছ বেছি। পাকিস্তানৰ মাজেদি যোৱা জাহাজপথ বন্ধ হৈ যোৱাৰ ফলত অসমৰ চাহৰ পৰিবহন ব্যয় বহু ওপৰলৈ উঠে। ইয়াৰ লগতে যোগ হ'ল পশ্চিমবঙ্গ প্ৰৱেশ কৰা যিটো দক্ষিণ ভাৰতৰ চাহে দিব নেলগে। দক্ষিণ ভাৰতে যিহেতু দুটা বাৰিষাৰ সুবিধা পায় তাত উৎপাদন ব্যয় অসমতকৈ কম। সেই বাবে অসমৰ চাহৰ দাম কিছু বেছি হোৱা স্বত্বেও উৎপাদন ব্যয় বেছি হোৱাহেতুকে লাভৰ মাত্ৰা ইয়াত কোনো পৰ্য্যে অধিক নহয়। উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰতো ১৯৫৮ চন আৰু ১৯৬৫ চনৰ তুলনামূলক হিচাব উলিয়ালে দেখা যাব যে, যি ক্ষেত্ৰত অসমৰ চাহৰ উৎপাদন প্ৰতি একবত ১,০৪১ পাউণ্ডৰ পৰা ১,০২১ পাউণ্ডৰ ভিতৰত হীন ডেডি হৈ আছিল, সেই ক্ষেত্ৰত দুৱাৰ অঞ্চলৰ উৎপাদন প্ৰতি একবত ৯৮৭ পাউণ্ডৰ পৰা ১,০৬০ পাউণ্ডলৈ বৃদ্ধি পায় আৰু দক্ষিণ ভাৰতৰ উৎপাদনো প্ৰতি একবত ৮৯৮ পাউণ্ডৰ পৰা ১,০০৬ পাউণ্ডলৈ বৃদ্ধি পায়। এইটোৰ পৰা অসমৰ চাহৰ ওপৰত বৈষম্যমূলক কৰৰ যুক্তি যে আৰু নাই সি স্পষ্ট হৈ পৰে। অসমৰ চাহৰ ওপৰত উৰ্দ্ধতম নিৰিখত কৰ বহুৱাৰ নীতি বাগিছা বহুৱা আইনত প্ৰযুক্ত সামাজিক নীতিৰ পৰিপন্থী হৈছে। বাগিছা বহুৱা আইন অনুযায়ী চাহ বাগিছাৰ গৰাকীসকলৰ ওপৰত বহুৱাৰ ঘৰ আদি সজা কামত প্ৰায় এশ কোটি টকা খৰছ কৰাৰ দায়িত্ব আহি পৰিছে। কিন্তু লাভৰ অংশ হ্ৰাস পোৱাৰ আশঙ্কাই বাগিছা বহুৱা আইন কাৰ্য্য-কৰী কৰাটো কঠিন কৰি তুলিছে। পিছে তেওঁলোকে কৰনীতি প্ৰয়োগ কৰোতে চোৱা উচিত যাতে চাহ-শিল্পৰ গৰাকীসকলৰ হাতত বিভিন্ন ৰাজ্যিক কৰৰ চাহিদা পূৰণৰ পাছত বাগিছা বহুৱা আইনত প্ৰযুক্ত সামাজিক নীতি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ বাবে আৱশ্যকীয় ধন থাকেগৈ।

তদুপৰি একেটা অঞ্চলতে প্ৰতি একৰে পোৱা চাহক পৰিমাণত তাৰতম্য দেখা গৈছে। কোনোখন বাগিছাত প্ৰতি একৰে ৬ মোন আকৌ কোনোখনত ২৫ মোনলৈকে পোৱা গৈছে। আঞ্চলিক ভিত্তিত উচ্চতম নিৰ্বিখত কৰ বহুৱাব নীতি প্ৰয়োগ কৰিলে কম উৎপাদন হোৱা চাহ বাগিছাবোৰ বন্ধ কৰিবলগীয়া হ'ব পাৰে। এই কাৰণতেই আমি কম উৎপন্ন হোৱাৰ ফলত ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা বাগিছা-বোৰৰ পৰিচালনাৰ দায়িত্ব লবলৈ বস্ত্ৰ নিগমৰ দৰে চাহ বাগিছাকো বিত্তীয় সাহায্য দিবলৈ এটি নিগম প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ কথা বিবেচনা কৰিবলৈ ভাৱত চৰকাৰক কৈছো। আমাৰ প্ৰস্তাব বিবেচিত হ'ব বুলি আমি আশা কৰিছো।

আন শিল্পৰ বগুনি হোৱা সামগ্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰত চৰকাৰে আবকাৰী গুৰু আংশিকভাবে সুবাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। কিন্তু চাহ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত কৰা নাই। বজাৰ মন্দা হোৱাৰ লগে লগে এই কথাটোও বিবেচনা কৰা আবশ্যিক হৈ পৰিছে।

যদি এনে বক্ষণাবেক্ষণৰ ফলত বিদেশী চাহৰ ব্যৱসায় বৃদ্ধি পায় আৰু ভাৰতৰ চাহক আন্তৰ্জাতিক বজাৰৰ পৰা বহিষ্কাৰ কৰে তেন্তে স্বাভাৱতঃ অসুবিধা, উচ্চ হাৰৰ খৰছ আৰু ভৌগলিক বাজনৈতিক অৱস্থিতিৰ কাৰণে অসমেই আটাইতকৈ বেছি ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ব। এই কাৰণতেই মই চাহ উদ্যোগৰ সমস্যাৰ কথা বিতংকৈ ব্যাখ্যা কৰিছো যাতে অসমৰ চাহ-শিল্পৰ তথা অসমৰ অৰ্থনীতিক বক্ষা কৰাৰ অৰ্থে সময়মতে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ কথা জৰুৰী বুলি ভাৰত চৰকাৰে বিবেচনা কৰে। এই দৃষ্টিকোণৰ পৰা চালে বগুনি কৰ এতিয়াৰ পৰা বাজৰ অৰ্জনৰ উপায় নহৈ শিল্পৰ অৱস্থা নিৰ্দ্ধাৰক হোৱা উচিত। যিহকে নকঙক, সাহায্যকৃত চেনি উদ্যোগৰ বগুনিয়ে প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাইছে যে ভাৰতৰ বাবে টকা অৰ্জনতকৈ বৈদেশিক মুদ্ৰা অৰ্জনৰ গুৰুত্ব অধিক। ভাৰত চৰকাৰে এনে এটা নীতিৰ উদ্ভাৱন কৰিব লাগিব যাতে আমি আন্তৰ্জাতিক বজাৰ নেহেৰুৱাও, চাহৰ পৰা পোৱা বৈদেশিক মুদ্ৰাৰ পৰিমাণ অটুট থাকে আৰু বাজাৰ

অর্থ নৈতিক অৱস্থা বিপদাপন্ন নহয়।

অত্যধিক বৈষম্যমূলক আবকাৰী গুৰুৰ কাৰণে চাহ-উদ্যোগৰ লাভপ্ৰাপ্তি হ্ৰাস পায়। ইয়াৰ ফলত সাধাৰণ আয়কৰৰ পৰিমাণ যে কমি যায় সেই বিষয়ে সন্দেহ নাই। যৌথ (corporate) খণ্ডৰ অধীনস্থ চাহ বাগিছাসমূহৰ ক্ষেত্ৰত আয়কৰৰ যি ক্ষতি হয় সি হ'ব কেৱল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ। কিন্তু তেওঁলোকে আবকাৰী আৰু বণ্টনী গুৰু বৃদ্ধি কৰি সেই ক্ষতি পূৰণ কৰাৰ উপৰিও আয়হে কৰে। যিহেতু অযৌথ (non-corporate) খণ্ডৰ আয়কৰৰ একাংশ আমি পাওঁ সেই হেতুকে এই খণ্ডৰ আয়কৰৰ ক্ষতিয়ে আমাৰ সম্পদৰ জিৰ ক্ষেত্ৰত ব্যাঘাটৰ সৃষ্টি কৰে।

সি যি কি নহওক, আমাৰ বাজেটৰ সৰ্বাধিক ক্ষতি হয় কৃষি আয়কৰৰ পৰা লাভ কৰা ধনৰ পৰিমাণ কমি যোৱাত। যোৱা কেইবছৰমানৰ ভিতৰত চাহ বাগিছাসমূহৰ কৃষি আয়কৰৰ পৰা হোৱা আয় বছৰি প্ৰায় ৪ কোটি টকাৰ পৰা প্ৰায় ২২ কোটি টকালৈ নামিছে। আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বজাৰত বৰ্তমান দেখা দিয়া চাহৰ মূল্য হ্ৰাসে এই ক্ষেত্ৰত হোৱা আমাৰ আয় আৰু কম হোৱাৰ আশঙ্কাই দেখা দিছে। যিহেতু আমি আমাৰ বাজেটৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আৰু ৰাজ্যৰ সাধাৰণ অর্থ নৈতিক দৃষ্টিভঙ্গাৰ পৰা আমাৰ চাহ-বাগিছাসমূহৰ সমৃদ্ধি লাভত অতি আগ্ৰহান্বিত, সেই বাবে আমি ভাবো যে এই উদ্যোগসমূহ এক উপযুক্ত পৰ্যায়ত লাভজনক কৰি বখাটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰবো দায়িত্ব। অহা বছৰৰ কেন্দ্ৰীয় বাজেটত চাহৰ ওপৰত লগোৱা কৰৰ কিছু বেহাই দিব খোজা প্ৰস্তাৱ আমি সাদৰেৰে সমৰ্থন কৰো আৰু এই কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত কৃতজ্ঞতা জনাওঁ।

যোৱা বছৰৰ মোৰ বাজেট বক্তৃতাত আমাৰ চাহৰ ওপৰত লগোৱা পশ্চিমবঙ্গ প্ৰৱেশকৰৰ পৰা হোৱা প্ৰতিকূল ফলাফলৰ বিষয়ে মই উল্লেখ কৰিছো। পশ্চিমবঙ্গ চৰকাৰ আৰু আমাৰ মাজত

সম্পাদিত হোৱা চুক্তিৰ বিষয়েও মই উল্লেখ কৰিছোঁ। এই চুক্তিমতে প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছিল যে চাহ আৰু মৰাপাটৰ ওপৰত থকা বৰ্তমান বিলুপ্ত পৰিবহন কৰ পুনৰ প্ৰৱৰ্ত্তনৰ বাবে অসমে জোৰ নিদিয়ৈ আৰু পশ্চিম বঙ্গ চৰকাৰেও প্ৰবেশ কৰ উঠাই লব। চাহৰ ওপৰত এটা অতিৰিক্ত আবকাৰী কৰ আৰোপ কৰি দুয়োখন ৰাষ্ট্ৰৰ ক্ষতি পূৰণ কৰিব। মই অতি দুখেৰে জনাব লগাত পৰিছোঁ। যে ভাৱত চৰকাৰৰ ওচৰত এই প্ৰস্তাৱবোৰ আজি প্ৰায় দুবছৰে পৰি আছে যদিও এতিয়ালৈকে এই সম্পৰ্কত কোনো চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত আমাক জনোৱা নাই।

ভাৰত চৰকাৰে এই যুক্তি আগবঢ়ায় যে পৰিবহন কৰৰ পৰা ক্ষতি হোৱা আয়ৰ ফলস্বৰূপে ৰাজ্যখনৰ ৰাজহৰ ক্ষেত্ৰত যি লোকচান হয় সেই মৰ্শে চতুৰ্থ বিত্ত আয়োগে বিবেচনা কৰে। বিত্ত আয়োগে ৰাজহৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা ব্যৱধান সম্পৰ্কে বিবেচনা কৰা বাবেই ৰাজ্যখনৰ কৰ বহুৱা স্বত্ব লোপ পায় বুলি আগবঢ়োৱা যুক্তি আমি মানি লবলৈ অসমৰ্থ। ৰাজ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তা স্থিতিশাল নহয়, সেইবোৰ প্ৰসাৰমান। সেই হেতুকে ৰাজ্য চৰকাৰে কেনে কৰ বহুৱাব অধিকাৰ অব্যাহত থাকে।

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যদি এনে যুক্তি দৰ্শায় যে ৰপ্তানি বজাৰত প্ৰচুৰ চাহিদা থকা কোনো বস্তুৰ ওপৰত পৰিবহন কৰ লগোৱাটো এক বোজাস্বৰূপ হয়, ততিয়াহে সেই এক যুক্তি পশ্চিম বঙ্গ প্ৰৱেশ-কৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আৰোপ কৰা বিশেষ আবকাৰী আৰু বৈষম্যমূলক (discriminatory) আবকাৰী শুদ্ধৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হ'ব। এই ক্ষেত্ৰত ভাৰত চৰকাৰৰ বিচাৰ আৰু ৰায় আদি অসমৰ প্ৰতিকূলে যোৱা দেখিবলৈ পাই আমি অতি দুঃখিত হৈছোঁ।

বিত্ত আয়োগ :

ভাৰত চৰকাৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ মাজত বিত্তীয় সম্পদৰ

বৰ্জন পুনৰনিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ উদ্দেশ্যে ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ১৯৬৮ চনৰ ১৫ মাৰ্চৰ পৰা পঞ্চম বিত্ত অয়োগখন গঠন কৰে। এই আয়োগৰ ওচৰত আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰে ১৯৬৮ চনৰ মে' মাহত এখন স্মাৰক পত্ৰ দাখিল কৰে। ইয়াৰে একোটাকৈ প্ৰতিলিপি এই সদনৰ প্ৰতিগৰাকী সদস্যলৈ পঠিওৱা হয়। মাননীয় সদস্যসকলে এই কথা জানে যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৰাজ্য চৰকাৰসমূহৰ সৈতে কেতবোৰ কৰ আৰু শুক্লৰ পৰা হোৱা আয়ৰ অংশ ভগাই লোৱাৰ সংবিধানত ব্যৱস্থা আছে। সাধাৰণ প্ৰশাসন আৰু উন্নয়ন উভয়ৰ ক্ষেত্ৰতে ৰাজ্যসমূহৰ বৰ্দ্ধিত চাহিদাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বিভাজনীয় ধনৰ পৰিমাণ বেছি কৰা উচিত আৰু ৰাজ্যসমূহে ইয়াৰ অধিক পৰিমাণৰ ধন লাভ কৰা প্ৰয়োজন। ৰাজ্য চৰকাৰে নিগম কৰ, আয়কৰৰ ওপৰত ওপৰৰক্ষা কৰা আৰু কেন্দ্ৰীয় আবকাৰী শুক্ল (বিশেষকৈ পেট্ৰোলিয়ামজাত জ্বাৰৰ ওপৰত শুক্ল) এইবোৰ সম্পৰ্কত কেতবোৰ সুপাৰিশ দাখিল কৰে। যিবোৰ সকলো ৰাজ্যৰ বাবেই ন্যাসংগত বুলি আমি ভাবো। বিত্ত আয়োগে ১৯৬৯-৭০ চনৰ বছৰটোৰ বাবে এটা আন্তঃকালীন প্ৰদান আগবঢ়াবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে যাতে সেই বছৰৰ বাজেটত ৰাজ্য চৰকাৰসমূহে ইয়াৰ ফলাফল প্ৰতিফলিত কৰিব পাৰে। ১৯৬৮ চনৰ জুন মাহত মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ অন্যান্য প্ৰতিনিধিবৰ্গৰ সৈতে আয়োগে এই আন্তঃকালীন প্ৰদান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰে। ১৯৬৮ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহৰ ভিতৰত আয়োগে ৰাজ্যখন পৰিভ্ৰমণ কৰে আৰু মন্ত্ৰীবৰ্গ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ বিষয়াসকলৰ সৈতে পুনৰ বিষদভাবে আলোচনা কৰে।

১৯৬৯-৭০ চনৰ বাবে অসমলৈ সাম্প্ৰতিক ১৬৫২ কোটি টকাৰ ঠাইত ১৯৯০ কোটি টকাৰ চৰকাৰী সাহায্য অনুমোদন কৰি ১৯৬৮ চনৰ অক্টোবৰ মাহত আয়োগে ভাৰত চৰকাৰক এখন আন্তঃকালীন প্ৰতিবেদন দাখিল কৰে। সম্পত্তি শুক্লৰ অংশ আৰু ৰেল ভাড়াৰ ওপৰত লগোৱা কৰৰ পৰিবৰ্ত্তে সাহায্য মঞ্জুৰীৰ ভাগ পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত আয়োগে চূড়ান্ত চূপাৰিশ দাখিল কৰে। ইয়াৰ

কলত, বেল ভাড়াৰ ওপৰত কৰা সলনি ৰাজ্যৰ সাহায্য মঞ্জুৰীৰ অংশ ১৯৬৮-৬৯ চনত লাভ কৰা ৪৫.৪৩ লাখ টকাৰ ঠাইত ১৯৬৯-৭০ চনত ৪৬.৮০ লাখ টকালৈ বৃদ্ধি পাব। বিত্তীয় আয়োগে অনুমোদন কৰা সম্পত্তি গুৰুৰ অংশ লাভৰ নীতিত উল্লেখযোগ্য পৰিবৰ্তন একো নাই। এই বছৰৰ জুলাই মাহত আয়োগে ইয়াৰ চূড়ান্ত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰাৰ সম্ভাৱনা আছে।

চতুৰ্থ পঞ্চ-বাৰ্ষিকী যোজনা

তৃতীয় পঞ্চ-বাৰ্ষিকী যোজনাৰ শেষৰ পৰা অৰ্থাৎ ১৯৬৫-৬৬-চনৰ পৰাই ভাৰত চৰকাৰে ১৯৬৬-৬৭, ১৯৬৭-৬৮ আৰু ১৯৬৮-৬৯ চনৰ বছৰ কেইটাৰ ভিতৰত য়েৱগ বাৰ্ষিক যোজনাসমূহ হাতত লোৱাৰ সিদ্ধান্ত লয়। দেশৰ অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতি আৰু সম্পদ-ৰাজিৰ বিষয়ে সম্পূৰ্ণৰূপে লক্ষ্য ৰাখি ভাৰত চৰকাৰে ১৯৬৯ চনৰ পহিলা এপ্ৰিলৰ পৰা চতুৰ্থ যোজনাৰ কাম হাতত লবলৈ স্থিৰ কৰে। অসমৰ দৰে অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত পিছপৰা ৰাজ্যৰ ক্ষেত্ৰত ই এক সন্তোষজনক সিদ্ধান্ত আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা আমি নিশ্চিত দীৰ্ঘ-ম্যাদী ভিত্তিত এক উন্নয়ন পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ সমৰ্থ হব পাৰিম।

ৰাজ্যিক পৰিকল্পনা উপদেষ্টা পৰিষদৰ সৈতে আলোচনাক্ৰমে ৰাজ্যৰ চতুৰ্থ পঞ্চ-বাৰ্ষিকী যোজনাৰ খচৰা আঁচনি চূড়ান্ত কৰা হয় আৰু ৰাজ্যিক পৰিকল্পনা আঁচনিত ৩৮৫.১৭ কোটি টকাৰ মুঠ ব্যয়ৰ পৰামৰ্শ দিয়া হয়। এই নিৰ্দ্ধাৰিত ধনৰ উপৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা লোৱা যিবিলাক আঁচনি ৰাজ্যিক খণ্ডলৈ হস্তান্তৰিত কৰা হৈছে সেই আঁচনিসমূহৰ বাবে ৯.৬৫ কোটি টকা আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অধিনস্থ আঁচনিসমূহৰ বাবে ৪২.৯৩ কোটি টকা ব্যয় কৰাৰ সাদেশ্যক পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল। আগৰ কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিয়া নীতিৰ পৰিবৰ্তন ঘটাই পৰিকল্পনা আয়োগে সিদ্ধান্ত লয় যে মুঠ ৩,৫০০ কোটি টকাৰ কেন্দ্ৰীয় সাহায্যৰ পৰা অসম, নগালেণ্ড

আৰু জন্ম আৰু কাশ্মীৰ এই তিনিখন ৰাজ্যৰ বাবে ৪০০ কোটি টকা আছুতীয়াকৈ ৰখা হ'ব। এই ৪০০ কোটি টকাৰ ভিতৰত অসমৰ ভাগত ২২০ কোটি টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। গৃহ-নিৰ্মাণ ইত্যাদি আঁচনিৰ বাবে ৫০ লাখ টকা আৰু ভাৰতৰ জীৱনৰীমা নিগমৰ পৰা ৫ কোটি টকা ঋণ লৈ ৰাজ্যিক যোজনাৰ বাবে ২২৫.৫ কোটি টকা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে। ইয়াৰে ৬৫ কোটি টকা ৰাজ্যৰ স্বায়ত্তশাসিত জিলাকেইখনৰ বাবে ধাৰ্য্য কৰা হয়। পৰিকল্পনা আয়োগে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা যোজনাৰ আকাৰ আমাৰ প্ৰয়োজনতকৈ বহু কম হৈছে। অসমে যাতে অধিক পৰিমাণৰ কেন্দ্ৰীয় সাহায্য পায় তাৰ বাবে তিনিখন পিছপৰা ৰাজ্যৰ কাৰণে ধাৰ্য্য কৰা ৪০০ কোটি টকাৰ পৰিমাণো বঢ়াই দিবলৈ আমি চেষ্টা কৰি আছোঁ।

ৰাজ্য চৰকাৰসমূহলৈ আগবঢ়োৱা সাহায্য নীতি সম্পৰ্কে পৰিকল্পনা আয়োগে লোৱা এটি অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ সিদ্ধান্তৰ কথা মই এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখ কৰিব খোজোঁ। চতুৰ্থ যোজনাৰ গোটেই কাল-ছোৱাৰ বাবে ৰাজ্যসমূহক দিবলগীয়া মুঠ কেন্দ্ৰীয় বিত্তীয় সাহায্য আগতীয়াকৈ নিৰূপন কৰিবলৈ আৰু খণ্ড ঋণ আৰু খণ্ড মঞ্জুৰীৰ ভিত্তিত সেই টকা আগবঢ়াবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে। ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে নিৰ্দিষ্ট আঁচনিৰ সৈতে কেন্দ্ৰীয় সাহায্য বিশেষভাবে জড়িত কৰা নহ'ব আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় যোজনাৰ অগ্ৰাধিকাৰ আৰু লক্ষ্যৰ বিস্তৃত পৰিসৰৰ ভিতৰতে ৰাজ্যসমূহে কম বেছি পৰিমাণে নিজ নিজ যোজনা আৰু কাৰ্য্যসূচী প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিব। এই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা ৰাজ্যিক যোজনাসমূহ অধিক বাস্তৱধৰ্মী আৰু প্ৰয়োজনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্ৰস্তুত কৰিব পৰা যাব। পৰিকল্পনা আয়োগক আমি এই কথা জনাইছোঁ যে মুঠ কেন্দ্ৰীয় বিত্তীয় সাহায্যৰ ভিতৰত উৎপাদনশীল আঁচনিৰ ব্যয়খিনিহে মাথোন ঋণৰ ভিতৰত ধৰা উচিত হ'ব আৰু অফগপ্ৰশ্ন আঁচনিৰ বাবে সাহায্য মঞ্জুৰী হিচাবে দিব লাগে। এই কথাটো ভাৰত চৰকাৰ আৰু

যোজনা আয়োগৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে। ফলপ্ৰসু নোহোৱা খণ্ডত কম আৰু ফলপ্ৰসু খণ্ডত অধিক ধন বিনিয়োগ কৰিবলৈকো সিদ্ধান্ত লোৱা হয়।

১৯৬৯-৭০ চনৰ বাৰ্ষিক যোজনা—

১৯৬৯-৭০ চনৰ বছৰটো চতুৰ্থ পঞ্চ বাৰ্ষিক যোজনাৰ প্ৰথম বছৰ। ১৯৬৯ ৭০ৰ এবছৰীয়া যোজনাত মুঠতে ৩৪'২১ কোটি টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। তাৰে ৯'৫০ কোটি টকা স্বায়ত্তশাসিত জিলা-সমূহৰ বাবে ৰখা হ'ব। ৰাজ্যৰ বিত্তত বৰকৈ ঘাটি পৰাত আৰু ৰাজ্য চৰকাৰে আৰ্থিক সহল আহৰণ কৰিবলৈ অসমৰ্থ হোৱা হেতুকে আগৰ বছৰৰ দৰে ১৯৬৯-৭০ চনৰ যোজনা কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সম্পূৰ্ণৰূপে আৰ্থিক সাহায্য আগবঢ়াব

'খ' পৰিশিষ্টত বিভিন্ন পৰ্য্যায়ত ১৯৬৮-৬৯ চনত কিমান টকা ধৰা হৈছিল আৰু ১৯৬৯-৭০ চনত কিমান ধৰা হ'ব তাৰ এখন তুলনামূলক তালিকা দিয়া হৈছে। আগৰ বছৰৰ লেখীয়া যোজনাৰ খৰছৰ লক্ষ্যসমূহ আৰু বিভিন্ন আঁচনি কেনেদৰে কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে তাৰ বিতং ব্যাখ্যা বাজেট বক্তৃতাৰ পৰিশিষ্টত দাঙি ধৰা হৈছে। মোৰ ভাষণত মই মাথো বিভিন্ন দপ্তৰৰ উন্নয়ন আঁচনিৰ দেখনিয়াৰ কামবোৰৰ হৈ আভাস দিম।

কৃষি :

উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত খৰতকীয়া ফল পাবৰ বাবে হাতত লোৱা নতুন কৌশলে আৰু অধিক উৎপাদনক্ষম সঁচৰ প্ৰৱৰ্ত্তনে ভাল ফল দিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। ১৯৬৭-৬৮ চনৰ পৰাই খাদ্য-শস্য আৰু ব্যৱসায়িক শস্যৰ খেতিৰ উন্নতি পৰিলক্ষিত হৈছে। গোৱালপাৰা, শিৱসাগৰ, কাছাৰ আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাত ব্যাপক বানপানী হৈ খেতিৰ যথেষ্ট ক্ষতি হোৱা স্বত্বেও বৰ্ত্তমান বছৰটোত চাউলৰ অধিক উৎপাদন হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছে।

এই বছৰ ১৬৫,০০০ একৰ মাটিত চাউল, ধৈছ আৰু গোমধানৰ অধিক উৎপাদনক্ষম সঁচৰ খেতি কৰাৰ কথা। অহা বছৰ ২,১৮,০০০ একৰ মাটিত অধিক উৎপাদনক্ষম খেতি কৰা হ'ব। মনোহৰ শালিৰ খেতিত প্ৰতি একৰে ৩৩ কুইণ্টল আৰু টাইচুং নেটিভ-১ৰ খেতিত প্ৰতি একৰে পোৱা ৩৮ কুইণ্টলৰ তুলনাত আই আৰু চৰ খেতিত পোৱা হৈছে প্ৰতি একৰে ৪৫ কুইণ্টল। ৪,০০০ ফুট আৰু তাতোকৈ ওখ ঠাইত খেতি কৰিবলৈ দিয়া আপাৰ খিলং ১ নং নামৰ এবিধ সঁচৰ খেতিতো সুফল পোৱা হৈছে।

১৯৬৮-৬৯ চনত দহোটা খণ্ডত অধিব্যাপক মৰাপাট উন্নয়ন আঁচনিৰ কাম চলি আছে। অহা বছৰ প্ৰায় ৩,৮০০ একৰ মাটি মৰাপাটৰ বিশেষ পেকেজ আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ আৰু ৩৬২ লাখ একৰ মাটিত মৰাপাট আৰু মেঠোৰ খেতি কৰাৰ কথা ভবা হৈছে। এনে খেতিৰ ফলত ১০.১০ লাখ গাঠ মৰাপাট উৎপাদন হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছে। কুঁহিয়াৰ উন্নয়নৰ অধিব্যাপক আঁচনি হাতত লৈ কো-৭৪০ (CO-740) আৰু কো-৯৯৭ (CO-997) নামৰ দুবিধ সঁচ দিয়া হৈছে।

নানা ধৰণৰ পোক-পৰুৱা আৰু বেমাৰ-আজাৰে শস্য বিনষ্ট কৰাৰ আৰু এনে পোক-পৰুৱা ধ্বংস কৰা দৰব-পাতি ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কত খেতিয়কসকল সজাগ হোৱাটো লক্ষ্য কৰি আমি সন্তোষ পাইছো। ধানৰ পোক বিনষ্ট কৰিবলৈ কৃষি বিভাগে কোনো কোনো ঠাইত আকাশী যানেৰেও দৰব চটিয়াইছে। বাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগ ১৯৬৭-৬৮ চনত ২৪,০০০ টনলৈ বাঢ়িছে আৰু বৰ্তমান বছৰত ৪০,০০০ টন হ'বলৈ বুলি আশা কৰা হৈছে। নামকৰণৰ বাসায়নিক সাৰ উৎপাদন কেন্দ্ৰৰ কাম আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে উৎপাদিত সাৰ কেনেকৈ অসমতে ব্যৱহাৰ কৰি শেষ কৰা যাব সেইটো চিন্তাৰ বিষয় হৈ পৰিছে। ১৯৬৯-৭০ চনৰ লক্ষ্য হ'ল ৬৫,০০০ টন। অসমৰ শস্য-বীজ নিগম (Seed Corporation)

আৰু কৃষি-শিল্প নিগমে (Agro-Industries Corporation) কৃষি উৎপাদনৰ বাবে আহিলা-পাতি যোগানৰ কাম সূচাকৰূপে চলাইছে। শস্যবীজ নিগমে ১৯৬৮ চনত ১০,৫০০ টন বীজ বিতৰণ কৰে। সেই বছৰতে কৃষি-শিল্প নিগমে বাসায়নিক সাৰ, পোক মৰা দৰৱ আৰু খেতিত ব্যৱহাৰ কৰা বিভিন্ন ধৰণৰ মা-সঁজুলি বিতৰণ কৰাৰ উপৰিও ১,২০৮ টা পাৰ্শ্ব আৰু বাবতীয় সবঞ্জাম, ৫০০ টা শক্তিচালিত স্পেয়াৰ, ১৮০ খন চাৰিচকীয়া ট্ৰেক্টৰ বিক্ৰি কৰিছে। এই নিগমে অলপতে ৩০০ খন শক্তিচালিত নাঙল কিনিছে আৰু এইবোৰৰ বিতৰণৰ কাম চলি আছে।

এই বছৰ অতিবিক্ত প্ৰায় ৮০,০০০ একৰ মাটিত নৈৰ পৰা পানী সিচা হৈছে; অহা বছৰ আৰু ৭২,০০০ একৰ মাটিত এনে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ কথা।

পশুপালন আৰু পশু-চিকিৎসা বিভাগে গৰু, গাহী, হাঁহ-কুকুৰা আদিক বেমাৰৰ পৰা ৰক্ষা কৰাৰ আৰু ঘৰচীয়া জন্তুবোৰৰ উন্নয়নৰ কাম চলাই আছে। এই বিভাগে জ্বাৰি বাঁড় গৰুৰ তেজ প্ৰয়োগৰ যোগেৰে কৃত্ৰিম প্ৰজননৰ কাম গুৰুত্ব সহকাৰে চলাই আছে। এতিয়ালৈকে ১০ লাখ গাহী গৰুত কৃত্ৰিম আৰু স্বাভাৱিক প্ৰজননৰ পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। গুৱাহাটী, শ্বিলং আৰু যোৰহাটত নগৰ অঞ্চলৰ গাখীৰ যোগান আঁচনিৰ কামত উন্নতি পৰিলক্ষিত হৈছে।

বৰ্ত্তমান বছৰত খানাপাৰাত কেন্দ্ৰীয় ছফালা আৰু গাখীৰ বিপণিকৰণ যন্ত্ৰ বজুৱাই কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। মাছ পোহাৰ ক্ষেত্ৰতো উৎপাদনক্ষম আৰু উন্নত প্ৰক্ৰিয়াৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে।

কৃষি উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত বাধাবোৰ আঁতৰাই আগবাঢ়ি যোৱাৰ সম্ভাৱনাই দেখা দিয়াৰ লগে লগে আৰু তাৰ ওপৰত ভাৰত চৰকাৰে চতুৰ্থ যোজনাৰ গুৰুত্ব দিয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত গগ্ৰা বাইজৰ বাবে ঋণ লোৱাৰ আৰু খন জমা থোৱাৰ সুবিধা আগবঢ়োৱাৰ

অৰ্থে গাওঁ বেঙ্কৰ সম্প্ৰসাৰণ এটা প্ৰধান কথা হৈ পৰিছে। ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ৰ অনুপাতে জমা থোৱা ধনৰ পৰিমাণ ভাৰততে পৃথিবীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ কম। গণ্য ৰাইজৰ অৰ্থ নৈতিক উন্নয়নৰ লগে লগে গাওঁ অঞ্চলত বেঙ্কৰ সুবিধাৰ উন্নয়ন আৱশ্যকীয় হৈ পৰিছে। উন্নত দেশবোৰত এটা বেঙ্কে মাত্ৰ কেইহাজাৰমান লোককহে সেৱা কৰে, কিন্তু ভাৰতত তেনে এটা বেঙ্কে গড়ে ৭৫,০০০ লোকৰ সেৱা কৰিব লাগে। গাওঁ অঞ্চলত বেঙ্ক ব্যৱহাৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰি গণ্য ৰাইজক তেওঁলোকৰ হাতলৈ কৃষি উন্নয়নৰ যোগেৰে অহা ৰাহি ধন কেনেকৈ বেঙ্কত খটুৱাবলৈ অভ্যস্ত কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে ৰাজ্য চৰকাৰে ৰিজাৰ্ভ বেঙ্ক, ষ্টেট বেঙ্ক আৰু আন ব্যৱসায়ী বেঙ্কবোৰৰ সৈতে আলোচনা চলাইছে।

ব্যৱসায়ী বেঙ্কবোৰক সামাজিক নিয়ন্ত্ৰণৰ অধীনলৈ অনাৰ পাছৰ পৰা তেওঁলোকে ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ আৰু কৃষিত ধন খটুৱাত মন দিছে। ৰিজাৰ্ভ বেঙ্কে ব্যৱসায়ী বা সমবায় বেঙ্কবোৰৰ যোগে কাম কৰা, কৃষি পুনৰবিত্তদান নিগম প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। চৰকাৰৰ পৰিশোধৰ দায়িত্ব নোহোৱাকৈ বেঙ্কবোৰে আমানতৰ যি মূল্য তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগ বহন কৰিবলৈ সন্মত হৈছে। সেই কাৰণে আশা কৰা হৈছে যে এই সুবিধা গ্ৰহণ কৰিবলৈ পাৰ্থ্যমানে খেতিয়কসকল আগবাঢ়ি আহিব।

অসম কৃষি উদ্যোগ নিগমে বেঙ্কবোৰৰ সৈতে সহযোগ কৰিছে। প্ৰকৃত কৃষি সমৃদ্ধিৰ ভিত্তিস্বৰূপ ত্ৰি-শস্য অৰ্থনীতি প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিবলৈ যিহেতু বাৰমহীয়া জলসিঞ্চনৰ প্ৰয়োজন, সেইবাবে বিদ্যুৎমণ্ডলীয়ে শক্তিশালিত জলসিঞ্চনৰ বাবে উদ্ঘাটন কৰিব পৰা বহিঃৰাষ্ট্ৰ লাইন টানিবলৈ সন্মত হৈছে। কৃষি পুনৰবিত্তদান নিগম আৰু বেঙ্কসমূহেও এই উদ্দেশ্যে ঋণ দিবলৈ সন্মত আছে। সেই হেতুকে কৃষি বিভাগ, বিদ্যুৎমণ্ডলী আৰু জলসিঞ্চন বিভাগে বেঙ্কসমূহৰ আৰু কৃষি পুনৰ-বিত্তদান নিগমৰ সৈতে তেওঁলোকৰ নীতিৰ সময় সাধন কৰি

আধুনিকীকৰণ আৰু জলসিঞ্চনৰ দ্বাৰা আমাৰ ৰাজ্যৰ কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত বাধাবোৰ আঁতৰাই আগবাঢ়ি যোৱাটো সম্ভৱ কৰি তুলিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

বন বিভাগ :

যোৱা অক্টোবৰ মাহত গোৱালপাৰা জিলাত হোৱা ভীষণ বানত বনজাত দ্ৰব্যৰ অশেষ ক্ষতি হোৱা স্বত্বেও, এই বিভাগৰ কাৰ্য্যক্ৰমৰ উন্নতিমূলক ধাৰা অব্যাহত হৈ থাকে। চলিত বছৰত ২,০১২ হেক্টৰ মাটিত পুনঃৰোপন কৰা হ'ব। এই বছৰতে দুটা নতুন বন বিভাগ সৃষ্টি কৰা হয়।

Mr. Speaker : Order, Order, it is already 11.30. I have received an application from Shri M. A. Musawwir Choudhury that because of Juma Day House should be adjourned now and it may sit again at 2.00 p.m. today. Is it the sense of the House ?

(Voice—Yes, yes)

The House stands adjourned till 2.00 p.m. today.

The House then adjourned for lunch till 2 p.m.

(After lunch)

Shri Kamakhya Prasad Tripathi :

সমবায় :

ঋণ গাঁথনিৰ পুনৰগঠন আৰু পুনৰসজীৱকৰণ আৰু শস্য ঋণৰ লেখীয়া পদ্ধতিৰ প্ৰৱৰ্ত্তনৰ ফলস্বৰূপে ৰাজ্যৰ সমবায় আন্দোলন স্থিৰ গতিৰে আগবাঢ়ি গৈছে। সমবায় বজাৰৰ ক্ষেত্ৰতো কিছু আগবঢ়া হৈছে আৰু সমবায় বজাৰৰ সাৰথিকপে সমবায় পদ্ধতিৰে ৩০ টা চাউলৰ কল প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবেও ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে। কেৱল সমবায়ৰ তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগ ধন দিবলৈ মান্তি হৈছে। সেই কাৰণে আশা কৰা হৈছে যে এই বকম সুবিধা গ্ৰহণ কৰিবলৈ পাৰ্ধ্যমানে খেতিয়কসকল আগবাঢ়ি আহিব।

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, মোৰ এটা point of order আছে।

মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বাজেট বক্তৃতাত এতিয়ালৈকে ৫০ কোটি টকাৰ ঘাট হৈছে বুলি আমি পোৱা নাই। মোৰ যিমান খিনি মনত পৰে আৰু পঢ়িও চাইছো, এই বাজেট বক্তৃতাৰ ভিতৰত যিমানখিনি পঢ়া হৈছে তাত তেনে কথা পোৱা নাই। কিন্তু অলপ আগতে Radio ত আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে ৫০ কোটি টকাৰ ঘাট পৰা বাজেট আমাৰ বিধান সভাত উত্থাপন কৰে বুলি ঘোষণা কৰে। এইটো Breach of privilege হয় নে নহয় তাক বিবেচনাৰ্থে আপোনাক কথাটো জনালো।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : আপোনালোকে ইয়াৰ কপি পাইছে। তাত আৰু মোৰ কি বেছি কব লগীয়া আছে।

অসম কৃষি উদ্যোগ নিগমে বেংকবোৰৰ সৈতে সহযোগ কৰিছে। প্ৰকৃতিৰ কৃষি প্ৰগতিৰ ভিত্তিস্বৰূপ তিনি-শস্য অৰ্থনীতিৰ বাবে বাৰ-মহীয়া জলসিঞ্চনৰ প্ৰয়োজন হেতুকে বিদ্যুৎমণ্ডলীয়ে শক্তিশালিত জলসিঞ্চনৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰিব পৰাকৈ প্ৰতিবাষ্ট্ৰ লাইন বহুৱাবলৈ সন্মত হৈছে। কৃষি পুনৰবিত্তদান নিগম আৰু বেংকসমূহে এই উদ্দেশ্যে ঋণ দিবলৈ সন্মত আছে। সেই হেতুকে কৃষি বিভাগ বিদ্যুৎমণ্ডলী আৰু জলসিঞ্চন বিভাগে বেংকসমূহ আৰু কৃষি পুনৰ-বিত্তদান নিগমৰ সৈতে তেওঁলোকৰ নীতিৰ সমন্বয় সাধন কৰি আধুনিকীকৰণ আৰু জলসিঞ্চনৰ দ্বাৰা আমাৰ ৰাজ্যৰ কৃষিৰ ক্ষেত্ৰৰ বাধাবোৰ আঁতৰাই আগবাঢ়ি যোৱাটো সম্ভৱ কৰি তুলিব বুলি আশা কৰা হৈছে। ক্ষেত্ৰত ৬৭ টা প্ৰাথমিক শাখাৰ উপৰিও ৮ খন পাইকাৰী ভড়াল আৰু এখন বিভাগীয় ভড়াল গঠন কৰা হৈছে। এই ভড়ালসমূহে ৩ কোটি টকাৰ মূল্যৰ মালবস্তু আদান প্ৰদান কৰে। সমবায় কৃষি পামৰ ক্ষেত্ৰত ৩৮৯ খন কৃষি সমবায়ৰ ভিতৰত ১৯৬৭-৬৮ চনলৈ ভিন ভিন ধৰণে ১৮৮ খনক বিভিন্ন সাহায্য যোগোৱা হৈছে। অহা বছৰত আৰু ২০০ খন পূৰ্ণসম্ভাৱনা-

টনকিয়াল প্রাথমিক ঋণ সমিতিৰ চতুৰ্থ যোজনাৰ কালত আত্মনিৰ্ভৰশীল গোটৰ পৰ্যায়লৈ অনাৰ বাবে সাহায্য যোগাবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। কেন্দ্ৰীয় মাটি বন্ধকী বেংকে কৃষি-উৎপাদনৰ বাবে আৱশ্যকীয় দীৰ্ঘম্যাদি ঋণৰ চাহিদা পূৰণ কৰাৰ বাবে পুঁজি গঠন কৰিবলৈ চৰকাৰী প্ৰত্যাভূতিৰে সৈতে ঋণপত্ৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা লোৱাৰ কথা আছে। বজাৰ সমিতিৰো অংশভিত্তিক মূলধন টনকিয়াল কৰা হ'ব। প্ৰচেটিং খণ্ডত এটা শানকল আধুনিকীকৰণ কৰিবলৈ আৰু এটা তেলৰ গুটি প্ৰচেটিং যন্ত্ৰ আৰু এটা শীতল ভাণ্ডাৰ স্থাপন কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। ক্ৰেতা সমবায়ৰ ক্ষেত্ৰত আৰু এটা বিভাগীয় ভাণ্ডাৰ মুকলি কৰা হ'ব। যথোপযুক্ত পৰ্য্যবেক্ষণ আৰু প্ৰৱৰ্ত্তন নিশ্চিত কৰাৰ উদ্দেশ্যে শিক্ষা কাৰ্য্যক্ৰমৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে আৰু অহা বছৰত ৮০০ জন সদস্য আৰু ৫০ গৰাকী বিভাগীয় বিষয়াক প্ৰশিক্ষণ দিবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। সমূহীয়া উন্নয়ন আৰু পঞ্চায়ত :

অহা বছৰত অসমৰ গাওঁ অঞ্চলত ১৬৩ টা সমূহীয়া উন্নয়ন খণ্ডৰ কাম আৰম্ভ হ'ব আৰু তাৰ ভিতৰত ৪২ টা মুকলি কৰা হ'ব পাৰ্বত্য অঞ্চলত। ৰাষ্ট্ৰপুঞ্জৰ আন্তৰ্জাতিক শিশু জৰুৰী নিধি আৰু বিশ্ব-স্বাস্থ্য সংস্থাৰ সহযোগত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে প্ৰৱৰ্ত্তন কৰা ব্যৱহাৰিক পৰিপুষ্টি কাৰ্য্যক্ৰমে চলিত বছৰলৈকে ২৭ টা সমূহীয়া উন্নয়ন খণ্ড সামৰি লৈছে। অহা বছৰত এই কাৰ্য্যক্ৰমৰ দ্বাৰা আৰু ১০ টা খণ্ড সামৰি লোৱাৰ কথা ভবা হৈছে। খণ্ডসমূহত এই বছৰৰ খাদ্য উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবলৈ প্ৰচেষ্টা চলোৱা হ'ব আৰু এই উদ্দেশ্যে আৰু বেছি পৰিমাণৰ মাটিত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ আৰু অধিক উৎপাদনক্ষম শস্য কৰলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ :

চলিত বছৰত ৰাজ্যখনত অভূতপূৰ্ব বানপানীয়ে বিস্তৰ ক্ষতি সাধন কৰিছিল। বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগে কিছুমান আঁচনিৰ

কাম হাতত লয়। ১৯৬৬-৬৭ আৰু ১৯৬৭-৬৮ চনৰ কালছোৱাত প্ৰায় ১'৭৪ লাখ একৰ অঞ্চলত বান-প্ৰতিৰোধমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি সেই ঠাইবোৰ বন্ধা কৰা হয়। অন্যান্যবিলাকৰ লগতে ককিলামুখ, কোকবাৰাৰ চহৰ, হাঁহচৰা, শিমলুগুৰি আৰু দালুত প্ৰতিৰক্ষাৰ কাম হাতত লোৱা হয়। মাধ্যমিক জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত যমুনা জলসিঞ্চন আঁচনি সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে আৰু ১৯৬৮ চনৰ আগষ্ট মাহৰ পৰা ইতিমধ্যে প্ৰায় ৪০,০০০ একৰ অঞ্চলত পানী যোগোৱাৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। চলিত বছৰত পাত্ৰদিচা জলসিঞ্চন আঁচনিও সম্পূৰ্ণ হৈছে আৰু মিকিৰ পাহাৰৰ হবগতি জলসিঞ্চন আঁচনিৰ কাম হাতত লোৱা হৈছে। নগাওঁ জিলাৰ কলিয়াবৰ চাৰ্কোলত অলপতে পানী তুলি জলসিঞ্চন কৰা কাম হাতত লোৱা হব।

বিজুলীশক্তি :

অসমৰ দৰে জনমুৰি বিজুলীশক্তিৰ কম ব্যৱহাৰ হোৱা ৰাজ্যত ৰাহি বিজুলী উৎপাদন-সামৰ্থ থকাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে। এই সন্দৰ্ভতে উপদেষ্টা মণ্ডলীয়ে আকৰ্ষণীয় আৰু সুনাথ্য বুলি গণ্য কৰা কপিলী জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্প চতুৰ্থ যোজনাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ জল-সিঞ্চন আৰু বিদ্যুৎ পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰীদণ্ডৰে অমুমোদন নজনোৱাটো দুৰ্ভাগাজনক কথা।

বিদ্যুৎমণ্ডলীয়ে বৰ্ত্তমানে ইয়াৰ কাম-কাজ বিগত বছৰসমূহত বিজুলী উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা প্ৰগতি একত্ৰিত কৰাত নিক্ষেপ কৰিছে আৰু বৰ্ত্তমানলৈ উৎপাদন কৰা বিজুলীশক্তি যাতে লাভ-জনকভাবে বিচৰি পৰা যায়, তাৰ বাবে বিজুলী সৰবৰাহৰ কাম খৰতকীয়া কৰি তোলাৰ ওপৰত গুৰু দিছে। উমিয়াম জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্পৰ দ্বিতীয় পৰ্য্যায়ৰ এক অংশ হিছাপে উন্নত প্ৰতিষ্ঠা কৰা ৮ মেগাৱাট যন্ত্ৰৰ পৰা ১৯৬৮ চনৰ জুলাই মাহত ইতিমধ্যে বিজুলী উৎপাদন কৰা হৈছে। উমিয়াম জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্পৰ বিজুলী সৰবৰাহৰ

বিদ্যুৎবাহী তাঁৰ টনা কাম ১৯৬৭ ৬৮ চনৰ ভিতৰতে সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে।

১৯৬৮ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহলৈকে চলিত বিত্তীয় বছৰত ৪৫ খন ঠাইত বিজুলীশক্তিৰ যোগান ধৰা হৈছে আৰু বছৰৰ বাকী কালছোৱাত আৰু ৬৬ খন ঠাইত বিজুলীশক্তিৰ যোগান ধৰিবলৈ ধোজা হৈছে। খিলঙৰ পৰা চেৰালৈ বিদ্যুৎবাহী তাঁৰ নিয়া কামো ভালদৰে আগবাঢ়িছে আৰু ১৯৭১ চনত ইয়াৰ কাম সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ আশা আছে। শ্ৰেৰিয়াটৰ পৰা গৰমপানীলৈ টনা বিদ্যুৎবাহী তাঁৰেৰে ইতিমধ্যে বিজুলীশক্তিৰ যোগান ধৰা হৈছে। অহা বিত্তীয় বছৰত গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিকৰণৰ তেনে আঁচনিৰ কাম হাতত লোৱা হ'ব। বিজুলীশক্তিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা সকলো আঁচনি বৰ্তমানলৈকে অনুমোদিত নহলেও অহা বিত্তীয় বছৰত নামকপত এটা গ্যাচ টাৰবাইন ইউনিট পোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে।

শিল্প আৰু খান :

মাননীয় সদস্যসকলে জানে যে অসমৰ প্ৰচুৰ ঔদ্যোগিক সম্পদ-ৰাজ্যৰ এতিয়ালৈকে উদ্ঘাটন হোৱা নাই। চাহ শিল্পত দেখা দিয়া সংকটে ৰাজ্যখনৰ ঔদ্যোগিক বাতাবৰণ আৰু বেছি নিৰাশ-জনক কৰি তুলিছে। বাহিৰৰ মূলধন আকৰ্ষণ কৰাৰ বাবে আৰু ঔদ্যোগিক উন্নয়নৰ গতি ক্ষিপ্ৰ কৰি তুলিবলৈ ৰাজ্য চৰকাৰে নতুন উদ্যোগৰ লগতে বৰ্তমানে থকা উদ্যোগসমূহক শুক, বিক্ৰীকৰ, যন্ত্ৰ-পাতি কিস্তিত মূল্যদি কিন', বিত্তীয় সাহায্য আৰু কাৰিকৰী নিৰ্দেশৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন ৰেহাই আৰু সাহায্যৰ কথা ঘোষণা কৰিছে। ৰাজ্যখনত স্থাপন কৰিবপৰা বিভিন্ন ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ প্ৰত্যক্ষ জ্ঞান আহৰণ কৰিবলৈ চলিত বছৰত ক্ষুদ্ৰ আয়তন উদ্যোগত জড়িত নাইবা আগ্ৰহশীল এদল লোকক দিল্লী আৰু পঞ্জাবলৈ পঠোৱা হৈছে। চতুৰ্থ যোজনাৰ কালছোৱাত ঔদ্যোগিক উন্নয়ন নিগমৰ অংশ মূলধনত টকা খটুৱাবলৈ ব্যৱস্থা ৰখা হৈছে। চতুৰ্থ

যোজনাৰ কালছোৱাত এটা বিলাতী মাটিৰ কাৰখানা প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ কথাও ভাৰত চৰকাৰে বিবেচনা কৰি আছে। উদ্যোগৰ মন্ত্ৰণালয় ইয়াকে খাটাং কৰিবলৈ ইমান সময় লোৱাটো পৰিতাপৰ কথা। সৰহ পৰিমাণে বিজুলীশক্তি পাবপৰা আৰু পৰিবহনৰ অনুবিধা দূৰ হোৱাৰ লগে লগে ৰাজ্যখনৰ ঔদ্যোগিক প্ৰগতিও ক্ষিপ্ৰ হৈ উঠিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

ৰেছম আৰু বয়ন বিভাগে এড়ি, মুগা আৰু পাট শিল্পৰ সম্প্ৰসাৰণৰ হকে প্ৰচেষ্টা চলাই আছে। ৰাজ্যখনৰ মুখ্য কুটীৰ শিল্প তঁাতশাল উদ্যোগে আগৰ বছৰৰ দৰে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। ভূ-তত্ত্ব আৰু খনি অধিকৰ্ত্তালয়ে ৰাজ্যখনৰ খনিজ সম্পদৰ উন্নয়ন আৰু অনুসন্ধানৰ বাবে হাতত লোৱা আঁচনি-সমূহৰ কাম চলাই আছে।

পৰিবহন আৰু যোগাযোগ—

স্থল আৰু অৰ্থনৈতিক ভিত্তিত পৰিবহনৰ কাৰ্য্যপৰিসৰৰ বিকাশ সাধন কৰিবলৈ পৰিবহন আয়ুক্তৰ অধীনত পৰিকল্পনা উন্নয়ন শাখা এটি গঢ়ি তোলাৰ বাবেও ৰাজ্য চৰকাৰে প্ৰস্তাৱ হাতত লৈছে। বৰ্ত্তমানলৈকে ৰাজ্য চৰকাৰে ৩,০০০ কিলোমিটাৰ পথত যাত্ৰী আৰু মালবস্তু কঢ়িওৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। আভ্যন্তৰিণ জনপৰিবহন বিভাগে অধিক পাৰনাওঁ চলাচলৰ ব্যৱস্থা কৰি ইয়াৰ কাৰ্য্য-পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰিছে। যন্ত্ৰগালিত নাওঁ আৰু জাহাজত লোক নিয়োগৰ বাবে থলুৱা যুৱকসকলক প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ উদ্দেশ্যে গুৱাহাটীত এটা নাৱিক প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ খোলা হৈছে।

সাধাৰণ শিক্ষা—

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ নীতি হৈছে শিক্ষাৰ সা অনুবিধা সম্প্ৰসাৰণ কৰাতকৈ গুণগত উন্নয়ন সাধন আৰু একত্ৰিকৰণ। অৱশ্যে প্ৰাথমিক খণ্ডত ইয়াৰ সম্প্ৰসাৰণ বন্ধ হোৱা নই। চলিত বছৰত বৰ্ত্তমানে থকা স্কুল আৰু পুথিভঁৰালসমূহক

ভঙা-ছিঙা মেৰামত কৰা আৰু নিৰ্মাণ কৰাৰ বাবে এককালীন মঞ্জুৰী হিচাপে ৫০ লাখ টকা মঞ্জুৰ কৰা হৈছে। এই টকাটো বিতৰণ কৰোঁতে সদনৰ মাননীয় সদস্যসকলৰ লগত তেওঁ লোকৰ নিজ নিজ সমষ্টিৰ স্কুল নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত পৰামৰ্শ কৰা হৈছিল। চলিত বছৰটোত সাহায্যপ্ৰাপ্ত মাধ্যমিক স্কুল আৰু জিলা পৰিষদ আৰু ৰাজ্যিক প্ৰাথমিক শিক্ষা বোৰ্ডৰ অধীনত থকা প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষকসকলক 'দাস আয়োগ'ৰ অনুমোদন অনুযায়ী মৰগীয়া বানচ মঞ্জুৰ কৰা হয়। এই বিভাগে অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত "লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা" তথ্য চিত্ৰখনৰ বাবেও সাহায্য মঞ্জুৰী দিছে। প্ৰাথমিক শিক্ষা বোৰ্ডৰ কৰ্মচাৰী আৰু বেচৰকাৰী স্কুল আৰু কলেজৰ শিক্ষকসকলৰ বাবে কেন্দ্ৰীয়-ভাবে ভৱিষ্যনিধি আঁচনি এখন প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিবলৈও চৰকাৰে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে।

কাৰিকৰী শিক্ষা—

ৰাজ্যখনত বৰ্ত্তমানে দুখন ইঞ্জিনীয়াৰিং কলেজ আৰু ৬ খন পলিটেকনিক আছে। উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত দেশত দেখা দিয়া নিয়মুখী গতিৰ ফলস্বৰূপে ইঞ্জিনীয়াৰিং স্নাতকসকলৰ নিয়োগৰ সা-সুবিধা সাধিবলৈ হ্ৰাস পোৱা দেখা যায়। এই অৱস্থালৈ চাই ভাৰত চৰকাৰে সাময়িকভাবে ইঞ্জিনীয়াৰিং কলেজ আৰু পলিটেকনিকৰ সম্প্ৰসাৰণ সীমাবদ্ধ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছে। এই সিদ্ধান্ত অনুযায়ী ৰাজ্যখনৰ ইঞ্জিনীয়াৰিং কলেজত ছাত্ৰ ভৰ্তিৰ সংখ্যাও সীমাবদ্ধ কৰা হৈছে; তথাপিও প্ৰকৃততে ভৰ্তি হোৱা ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সংখ্যা নিৰ্দ্ধাৰিত লক্ষ্যতকৈ বহু কম। ৰাজ্যখনৰ ইঞ্জিনীয়াৰিং কলেজ-সমূহৰ পৰা পাচ কৰি অহা ইঞ্জিনীয়াৰসকলৰ নিয়োগ পৰিস্থিতি বৰ অসন্তোষজনক নহলেও ডিপ্লোমাধাৰীসকলৰ ক্ষেত্ৰত এই অৱস্থা উদ্বেগজনক। দেশত ঔদ্যোগিক বাতায়নৰ পুনৰ আগৰ অৱস্থালৈ আহিলে এই পৰিস্থিতিৰ কিছু উন্নতি হব পাৰে।

স্বাস্থ্য—

স্বাস্থ্য বিভাগে সংক্রামক ব্যাধি নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ লগতে পৰিয়াল পৰিকল্পনাত উৎসাহ যোগোৱাৰ বাবেও প্ৰচেষ্টা চলাই আহিছে। চলিত বছৰত চিলচৰ মেডিকেল কলেজখন আৰম্ভ কৰা হয়। ডিব্ৰুগড় আৰু গুৱাহাটীৰ মেডিকেল কলেজ দুখনৰ কাম-কাজ সম্ভাৱজনকভাৱেই আগবাঢ়িছে। বৰঙণিমূলক স্বাস্থ্য সেৱাৰ আঁচনিখন গুৱাহাটী আৰু চিলচৰলৈও সম্প্ৰসাৰণ কৰিবলৈ ধৰা হৈছে। গান্ধী শতবাৰ্ষিকী বছৰটোত কুষ্ঠ নিবাবলী আঁচনিত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া হৈছে।

পানীযোগান আঁচনি—

খিলঙৰ পানীযোগান আঁচনিৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰি পৌৰসভাৰ হাতত এই কাম সোপাই দিয়া হৈছে। শিৱসাগৰ, চিলচৰ, বড়িয়া, কৰিমগঞ্জ আৰু গুৱাহাটীৰ আঁচনিৰ কামো আগবাঢ়িছে। চতুৰ্থ যোজনাৰ কালছোৱাত নগাওঁ, তেজপুৰ আৰু ধুবুৰীত এই আঁচনি লবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। শ্ৰীমৰ, এম. দাসক সভাপতি স্বৰূপে লৈ গান্ধী পানীযোগান আঁচনিৰ কাম-কাজ তদন্ত কৰিবলৈ এক তদন্ত কমিটিও গঠন কৰা হৈছে।

শ্ৰী—

চলিত বছৰত বনুৱা পৰিস্থিতি শান্তিপূৰ্ণ আছিল। কেতবোৰ শাখা বন্ধ হৈ যোৱাৰ ফলত কিছু নিবনুৱা সমস্যাই দেখা দিছিল। পৰিচালনাৰ দায়িত্ব গ্ৰহণকাৰী হিচাপে ভবিষ্যনিধি কৰ্তৃপক্ষই বিচুমান বন্ধ হোৱা বাগিছাৰ পৰিচালনাৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে। জীৱন নিৰ্বাহৰ মান বৃদ্ধি পোৱাৰ বাবে বনুৱাৰ মজুৰী নিৰ্দ্ধাৰণ মঙলীৰ ৰায় অনুযায়ী চাহ বাগিছাৰ বনুৱা-সকলকো কিছু বৰ্দ্ধিত হাৰে মৰগীয়া বানচ দিয়া হয়। বাগিছা-সমূহৰ বাবে গুৰুত্বকাৰিণীৰ ব্যৱস্থা কৰা আৰু কাৰিকৰি প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ কাম চলি আছে।

নিয়োগ—

ৰাজহুৱা খণ্ডত নিয়োগ কৰা লোকৰ সংখ্যা ৪,৫২০ জনলৈ বাঢ়িলেও ঘাইকৈ ঔদ্যোগিক খণ্ডত নিয়মুখী গতিয়ে দেখা দিয়াব ফলত ১৯৬৮ চনৰ মৰ্চ মাহত শেষ হোৱা বছৰটোত অসমৰ সৰ্বমুঠ নিয়োগ পৰিস্থিতি মুঠেই সন্তোষজনক নাছিল। ঘাইকৈ অ কাৰিকৰী শ্ৰেণীৰ লোকৰ মাজতে নিয়োগ প্ৰাৰ্থীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছিল। শিক্ষিত নিবহুৱা লোকৰ ক্ষেত্ৰত সংযুক্ত খাছী আৰু জয়ন্তীয়া জিলা আৰু কামৰূপ আৰু লক্ষীমপুৰত এই লোকৰ সংখ্যা ঘাইকৈ বৃদ্ধি পোৱা দেখা গৈছিল। ইঞ্জিনীয়াৰিং স্নাতক আৰু ডিপ্লমাধাৰীসকলৰ ভিতৰতো মেকানিকেল ইঞ্জিনীয়াৰিং ডিপ্লমাধাৰীসকলৰ নিবহুৱা লোকৰ সংখ্যা ঘাইকৈ বাঢ়িছিল।

নিয়োগ বিনিময় সংঘটনটো অধিক সক্ৰিয় কৰি তুলিবলৈ কেতবোৰ বিশেষ সেৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল, যেনে—লোকশক্তিব সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ নিয়োগ বজাৰ তথ্য আঁচনি ব্যৱসায়িক নিৰ্দেশনাৰ বাবে বিশেষ সা সুবিধা আৰু বাগিছা বহুৱাৰ বাবে বিশেষ নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰ স্থাপন আদ। ৰাজ্যখনৰ কাৰিকৰী প্ৰশিক্ষণ আঁচনি ক্ৰমাগতভাবে সম্প্ৰসাৰণ কৰা হ'ব ধৰিছে। তৃতীয় যোজনাৰ কালছোৱাত আৰু ১৯৬৭-৬৮ চনলৈকে কাৰিকৰী প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত লোকৰ সংখ্যা আছিল ৪ ৬৫০ জন। এই প্ৰশিক্ষণে নিয়োগপ্ৰাৰ্থী লোকসকলক আত্ম-নিযুক্তি আৰু অধিক নিয়োগ উপযোগী কৰাৰ তোলাত সহায় কৰে।

ৰাজ্যখনত নিবহুৱা সমস্যা বাঢ়ি অহা হেতুকে যোজনাৰ গণ্ডীৰ ভিতৰতে সৰ্বাধিক উৎপাদনশীল কামত টকা বিনিয়োগ কৰাৰ প্ৰতি আমি মনোনিবেশ কৰাটো প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। উৎপাদনশীল কামত টকা বিনিয়োগে কেৱল যে প্ৰত্যক্ষভাবে হোৱা লোকৰ বাবেহে কৰ্মসংস্থানৰ সৃষ্টি কৰিব এনে নহয়, দৰাচলতে কবলৈ গলে দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় শ্ৰেণীৰ খণ্ডতো কৰ্মসংস্থাপনৰ

সৃষ্টি কৰিব। অৰ্থাৎ ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া বহুমুখী। আমাৰ বাজেটৰ আকাৰ মতে সমাজ-সেৱা খণ্ডত টকা বিনিয়োগ যে অসমানুপাতিক হৈছে সেইটো এতিয়া স্পষ্ট হৈ পৰিছে আৰু এই অসমতাৰ পৰিণতি স্বৰূপেই নিবহুৱাই দেখা দিছে। সেয়েহে কৃষি আৰু শিল্পৰ উৎপাদনশীল আঁচনিসমূহৰ ভৱিষ্যত বিবাহৰ বাবে কৰা পৰিকল্পনাত যাতে অধিক গুৰুত্ব দিব পৰা হয় তাৰ বাবে চৰকাৰ, মাননীয় সদস্যসকল আৰু সমগ্ৰ জনসাধাৰণে তদনুকূলী ভাবধাৰা গ্ৰহণ কৰাটো প্ৰয়োজন হ'ব। ইয়াকে কৰা নহলে নিবহুৱা সমসাই যে বৃদ্ধি পাব এনে নহয়, ৰাজ্যৰ বিভিন্ন অৱস্থাও বেয়াৰ ফাললৈ ঢাল খাব। বৰ্ত্তমানে যোৱা কেইবছৰমান ধৰি ৰাজ্যৰ ৰাজহৰ বাৰ্ষিক গড় বৃদ্ধি হৈছে কেৱল শতকৰা ১০ ভাগ। আনহাতে গড়ে ঋণৰ বোজা বাঢ়িছে প্ৰায় শতকৰা ৩২ ভাগ মুঠে কিছুমান ক্ষেত্ৰত ঋণৰ বোজা কেৱল ৰাজ্যৰ সম্পদৰ পৰা হোৱা বাৰ্ষিক ৰাজহৰ দৃগুতকৈও অধিক দেখা গৈছে। পৰিকল্পনা পুঞ্জিৰ পৰা কৃষিত ব্যয় কৰা ধনৰ শতকৰা গড় পৰিমাণ ১০.৫ ভাগ। আনহাতে উদ্যোগত কেৱল শতকৰা ৪.৬ ভাগ খৰচ কৰা হয়। ১৯৫১ চনৰ পৰা ১৯৫৪ চনলৈ এই কালছোৱাত কৃষিত বিনিয়োগ কৰা ধনৰ পৰিমাণ বেচি আছিল; কিন্তু ইয়াৰ পিছত ইয়াত বিনিয়োগ কৰা ধনৰ নিৰ্দিষ্ট তুলনামূলকভাবে কমিছে। ১৯৫১-৫৩ চনলৈ উদ্যোগত কোনো ধন বিনিয়োগ কৰা হোৱা নাছিল আৰু ইয়াৰ পিছৰ তিনি বছৰতো অতি সামান্য পৰিমাণৰ ধনে বিনিয়োগ কৰা হৈছিল। ইয়াৰ পিছতো কম বেছি পৰিমাণে ধাৰাবাহিকভাবে অতি কম হাবত টকা বিনিয়োগ কৰা হৈছিল। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে দেখা দিয়া অসমতা বৰ্ত্তমানে দূৰ কৰিব লাগিব।

জনসম্পৰ্ক—

তৃতীয় যোজনাৰ আৰম্ভণিতে তথ্য আৰু জনসম্পৰ্ক বিভাগৰ উল্লেখযোগ্য সম্প্ৰসাৰণ হয়। এই বিভাগে চৰকাৰ আৰু ৰাইজৰ

মাজত ঘনিষ্ঠ বুজাপৰাৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ চেষ্টা চলাই আহিছে। এই বছৰৰ বাৰ্ষিক যোজনাত অসমৰ সমস্যা আৰু প্ৰগতি সম্পৰ্কে সমগ্ৰ ভাৰতৰ জনসাধাৰণক আভাস দিবলৈ নতুন দিল্লীত এটা কেন্দ্ৰীয় তথ্য কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা হয়। গুৱাহাটীৰ কাহিলীপাৰাত স্থাপন কৰা ফিল্ম ষ্টুডিও সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পথত। কেতবোৰ আৱশ্যকীয় যন্ত্ৰপাতি আমেৰিকা আৰু বৃটেনৰ পৰা আমদানি কৰাৰ ব্যৱস্থাও কৰা হৈছে। মিজো পাহাৰ জিলাত মিজো জাতীয় মৰ্চাৰ অপপ্ৰচাৰ বন্ধ কৰাৰ বাবে ব্যাপকভাবে প্ৰচাৰ পুস্তিকা প্ৰচাৰ কৰা হৈছে।

অনুন্নত শ্ৰেণীৰ মঙ্গল বিধান আৰু সমাজ-কল্যাণ—

শিক্ষা আৰু চিকিৎসাৰ সা-সুবিধাৰ প্ৰচাৰ আৰু যাতায়তৰ উন্নয়ন সম্পৰ্কীয় ভৈয়ামৰ জনজাতি লোকৰ কল্যাণসাধনমূলক আঁচনি-সমূহ চলিত বছৰতো চলাই থকা হৈছে। গৃহীত কাৰ্য্যসূচী অনুসৰি অনুসূচিত জাতি, অনুসূচিত জনজাতি আৰু অন্যান্য পিছপৰা শ্ৰেণীসমূহৰ উন্নয়নত যথোচিত মনোযোগ দিয়া হৈছে। চলিত বছৰত ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ শেষলৈকে ভৈয়ামৰ অনুসূচীত জাতি আৰু জনজাতীয় ছাত্ৰক যথাক্ৰমে ১,৪০১ আৰু ১,৪৮২ টা বৃত্তি দিয়া হয়। অহা বছৰত অন্যান্য কল্যাণমূলক আঁচনিসমূহৰ বাবে ভৈয়ামৰ অনুসূচীত জাতিৰ কাৰণে যথাক্ৰমে ১২৬ লাখ আৰু ৪৩৬ লাখ টকাৰ বিশেষ ব্যৱস্থা ৰখা হৈছে।

নগৰ পৰিকল্পনা—

উন্নয়ন কৰ্তৃপক্ষৰ লাভজনক আঁচনিত টকা দিবলৈ এটা ঘূৰ্ণায়মান পুঁজি গঢ়ি তোলাৰ অৰ্থে চতুৰ্থ যে জনাত ১ কোটি টকা ৰখা হৈছে। বস্তি পৰিকাৰৰ এক নতুন আঁচনিও যোজনাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

ভূমিপটন আৰু সংস্কাৰ—

চলিত বছৰটোত ৰাজহুৱা শৃংখলাভঙ্গ, অভূতপূৰ্ব বানপানী

আৰু অনাটন অৱস্থাৰ দৰে প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগত ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা লোকসকলক সাহায্য দিয়া আৰু পুনৰসংস্থাপন কৰা কামত চৰকাৰে যথেষ্ট টকা ব্যয় কৰিবলগা হয়। বিত্তীয় বছৰৰ আগৰছোৱাত মঙ্গলদৈ, উত্তৰ কামৰূপ আৰু ৰাজখনৰ অন্যান্য ঠাইত অনাটন অৱস্থাই দেখা দিয়ে। এটাৰ পিছত এটাকৈ দেখা দিয়া বানপানীয়ে ৰাজখনক ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰে। তাৰে ভিতৰত অক্টোবৰ মাহত গোৱালপাৰা জিলাৰ উত্তৰ-পশ্চিম অঞ্চল জুৰি হোৱা বানপানীয়ে আছিল আটাইতকৈ ডাঙৰ। বানপানীয়ে লাখ লাখ মানুহক ভয়ানক দুৰ্যোগৰ সন্মুখীন কৰাৰ উপৰিও ৫১ জন মানুহ আৰু ৬,২৪৮ টা গৰু-ম'হৰ প্ৰাণহানি কৰে। বানপানীৰ সৃষ্টিকৰা ধ্বংসলীলাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ৰাজ্য চৰকাৰে বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত অঞ্চলত ১৯৬৮ চনৰ ৩০ নবেম্বৰ তাৰিখলৈকে সকলো ধৰণৰ ঋণ আদায় আৰু মাটিৰ খাজনা সংগ্ৰহ বন্ধ ৰাখে। ক্ষতিগ্ৰস্ত লোক-সকলক পুনৰসংস্থাপন মঞ্জুৰী, পুনৰসংস্থাপন ঋণ আৰু গৰু-মহ কিনাৰ ঋণ আগবঢ়োৱা হয়। বানপ্ৰপীড়িত অঞ্চলসমূহত শুলভ মূল্যৰ দোকান খোলা হয়। বানপানী, প্ৰদীপ্ত অঞ্চলৰ ছাত্ৰসকলক চাৰি মাহৰ মাচুল ৰেহাই দিয়া হয়। এই সকলোবোৰ ব্যয়ৰ ফলত ৰাজ্যিক বাজেটত প্ৰভুত হেঁচা পৰে। ৰাজ্য চৰকাৰে ভাৰত চৰকাৰক যথোচিত কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ আবেদন জনাইছিল। সমস্যাটো প্ৰত্যক্ষভাবে নিকপণ কৰিবলৈ কেন্দ্ৰৰ পৰা এটি বিশেষ দলেও ৰাজ্যখনত ভ্ৰমণ কৰিছিল। এই দলৰ পৰামৰ্শক্ৰম আমাক ১৪.৭৮ লাখ টকা মঞ্জুৰী আৰু আমাৰ আৱশ্যক হলে ৩.৪৬৩ লাখ টকালৈকে ঋণ দিবলৈ ভাৰত চৰকাৰে সিদ্ধান্ত কৰিছে। ইতিমধ্যে ডেৰ বোটা টকাৰ ধাৰ এটা আমাক দিছে।

চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা ভূমিসংস্কাৰ ব্যৱস্থা আৰু উন্নয়নমূলক কাম কাজৰ বাবে প্ৰয়োজন দেখা দিয়াত ভূমিৰ অভিগ্ৰহণ আৰু অধিগ্ৰহণ সম্পৰ্কীয় বিষয়ৰ প্ৰশাসন সূচাৰুৰূপে চলাবলৈ ১৯৬৮ চনৰ

আগষ্ট মাহত গুৱাহাটীত সদৰ কাৰ্যালয়েৰে ভূমি অধিগ্ৰহণ, অভিগ্ৰহণ আৰু সংস্কাৰ অধিকৰ্ত্তালয় নামেৰে ৰাজহ বিভাগৰ অধীনত এক নতুন অধিকৰ্ত্তালয় স্থাপন কৰা হয়। অধিকৰ্ত্তা-জনক নিয়োগ কৰাৰ লগে লগে এই অধিকৰ্ত্তালয়ৰ কাম-কাজ চলিবলৈ লৈছে।

চলিত বছৰটোৰ ডিচেম্বৰ মাহৰ ৩১ তাৰিখলৈ মাটিৰ সৰ্ব্বোচ্চ পৰিমাণ নিৰ্দ্ধাৰণ আইন অনুযায়ী ৩,২৬৭ বিঘা মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে। চলিত বছৰত ধৰ্মানুষ্ঠানসমূহৰ ভূমি অধিগ্ৰহণ আইন-খনো বলবৎ কৰিবলৈ লোৱা হৈছে। ১৯৬৭-৬৮ চনত কামৰূপ জিলাৰ ৪,০০০ বিঘা খেতিৰ মাটি একত্ৰিকৰণৰ আঁচনি এখনো হাতত লোৱা হৈছে। খেতিৰ মাটি খণ্ড বিখণ্ড কৰা বন্ধ কৰিবলৈ চতুৰ্থ যোজনাৰ কালছোৱাত ৫০,০০০ বিঘা মাটি একত্ৰিত কৰাৰ এক লক্ষ্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে। এই কালছোৱাৰ ভিতৰত ভূমিহীন খেতিয়কৰ ২,৭০০ টা পৰিয়ালক মাটিৰ পুনৰবন্দৰস্তী দিবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হয়।

লক্ষীমপুৰ আৰু নগাঁও জিলাত মাটিৰ পুনৰবন্দৰস্তীৰ কাম ঠিক মতেই আগ বাঢ়িছে। দৰং জিলাত পুনৰবন্দৰস্তীৰ কাম ১৯৬৮ চনৰ ১ জুলাইৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছে।

ৰাস্তাৰ দাঁতিকাষৰীয়া মাটিৰ বেদখল বন্ধ কৰা, আইনশৃঙ্খলা বক্ষাৰ কামত সহায় কৰা আৰু ৰাজ্যখনত বিদেশী লোকৰ অনু-প্ৰবেশ বন্ধ কৰা সম্পৰ্কীয় অতিৰিক্ত দায়িত্ব গাওঁবুঢ়াসকলৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰিবলৈ চৰকাৰে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে। এই অতিৰিক্ত দায়িত্ব পালন কৰাৰ বাবে গাওঁবুঢ়াসকলক বৰ্ত্তমানে দিয়া বেহাইৰ পৰিৱৰ্ত্তে প্ৰতি বছৰে ২৫০ টকাকৈ পাৰিতোষিক দিয়া হ'ব।

যোগান আৰু ব্যৱহাৰ্য্য সামগ্ৰা—

চলিত বছৰটোত একচেতিয়াভাৱে ধান সংগ্ৰহ কৰাৰ কাম চলাই থকা হৈছে। অসম সমবায় বেচা-কিনা সমিতিয়ে দৰং,

নগাওঁ আৰু মিকিৰ পাহাৰত সংগ্ৰহৰ কাম চলাই আছে। ভাৰতৰ খাদ্য নিগমে বাজাৰ বাকী অংশত সংগ্ৰহকাৰ্য্য চলাইছে। ১৯৬৮-৬৯ চনৰ খাৰিফ বছৰটোত ৩১.৭২ লাখ কুইণ্টল ধান সংগ্ৰহ কৰিবলৈ লক্ষ্য কৰা হৈছিল। শস্য ভাল হোৱাৰ বাবে এই লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পৰা যাব বুলি আশা কৰা হৈছে। সৰ্ব্বোচ্চ পৰিমাণৰ ধান যাতে সংগ্ৰহ কৰিব পাৰি তাৰ বাবে সকলো উপায়ুক্ত আৰু মহকুমাধিপতিক ১৯৬১ চনৰ অসম খাদ্যশস্য (লাইচেন্সিং আৰু নিয়ন্ত্ৰণ) বিনিময় অনুযায়ী প্ৰযোজ্য ব্যৱস্থা বৰ্তোবভাৱে গ্ৰহণ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। ধানৰ সংগ্ৰহ-মূল্য যোৱা খাৰিফ বছৰৰ সমানেই আছে। ধান আৰু চাউলৰ আন্তঃৰাজ্যিক মূল্যৰ অসমতা দূৰ কৰিবলৈ উৎপাদনকাৰীসকলক দিয়া প্ৰেৰণামূলক লাভাংশ বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে। চোৰাংভাৱে বস্তু পঠিয়াবপৰা সকলোবোৰ পথতে পৰীক্ষণ চকী স্থাপন কৰি আৰু প্ৰৱৰ্তনকাৰী কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰি চোৰাং কাৰবাৰ বন্ধ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ভাৰতৰ খাদ্য নিগমক নগাওঁ জিলাৰ হোজাইত আৰু উত্তৰলক্ষীমপুৰ মহকুমাৰ নাৰায়ণপুৰত ইয়েন ঋণত দুটা আধুনিক ধৰণৰ কল স্থাপন কৰিবলৈ চৰকাৰে অনুমতি দিছে।

ভাৰত চৰকাৰে ৰাজখ-লৈ কৰা চেনিৰ আৱৰ্তন যথোপযুক্ত নহয়। ১৯৬৯ চনৰ জানুৱাৰী-ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা আমাৰ অংশ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে ৩,৩৫০ টন। ই আমাৰ প্ৰয়োজনতকৈ কম। ৰাজ্যখনক দিয়া গমৰ যোগানে মাহ জাতীয় দ্ৰব্যৰ যোগান বৃদ্ধি কৰিছে। কিন্তু কলত বনাৰ সামৰ্থ্যৰ তুলনাত ই যথোপযুক্ত নহয়। কেৰাচিন উৎপাদন যন্ত্ৰত বিজুতি ঘটাব বাবে আৰু শোধনাগাৰে ইয়াৰ উৎপাদন-সামৰ্থ্য কেৰাচিনৰ পৰিবৰ্ত্তে বিমানৰ তেল উৎপাদনত ব্যৱহাৰ কৰাৰ ফলত কেৰাচিনৰ উৎপাদন বন্ধ হোৱাত কেৰাচিন তেলৰ অনাটনে দেখা দিছিল। বৰ্ত্তমানে এই অৱস্থা দূৰ হৈছে আৰু স্বাভাৱিকভাৱে কেৰাচিন তেলৰ যোগান ধৰা হৈছে। মাহ,

নিমখ আৰু সৰিয়হ তেলৰ দৰে অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰীৰ যোগান উত্তৰ বঙ্গ আৰু গোৱালপাৰাত হোৱা বানপানীৰ বাবে যোগাযোগ বন্ধ হোৱাৰ ফলত কিছুদিনলৈ বন্ধ আছিল যদিও বাকী সময়-ছোৱাত ইয়াৰ যোগান-পৰিস্থিতি সন্তোষজনক আছিল।

এই কালছোৱাত বস্ত্ৰৰ দাম বাতে অস্বাভাৱিকভাবে বাঢ়িব নোৱাৰে সেইটো চাবলৈ এক উচ্চ পৰ্যায়ৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাই অনবৰত লক্ষ্য ৰাখিছিল। পথ যোগাযোগ ব্যৱস্থা উদ্ধাৰ কৰাৰ লগে লগে অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰী বাস্তাবে তৎক্ষণাত আমদানি কৰাৰ আৰু অসমৰ আৰু বিভিন্ন ৰেল পথৰ মাজত বৈযোৱা সামগ্ৰীবাহী ডবাবোৰ সোনকালে অনাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। উপায়ুক্ত আৰু মহকুমাধিপতিসকলক নাটনিয়ে দেখা দিয়া সামগ্ৰীসমূহ ন্যায্যভাবে বিতৰণৰ অৰ্থে অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰী আইন অনুযায়ী ক্ষমতা দিয়া হৈছিল।

মিজো পাংখাৰ জিলা—

মিজো জাতীয় মৰ্চাৰ কাৰ্য্য-কলাপৰ ফলস্বৰূপে ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা মিজো জিলাৰ ৰাষ্ট্ৰানুগত লোকসকলক সহায় কৰাৰ অৰ্থে চৰকাৰে পুনৰসংস্থাপন ঋণৰ আকাৰত সাহায্য আগবঢ়াইছে। চিচচৰৰ পৰা আইজাললৈ খাদ্যদামগ্ৰী আৰু অন্যান্য অত্যাৱশ্যকীয় বয়-বস্তু জৰুৰীভাবে পঠোৱাৰ আৱশ্যকতালৈ চাই মিজো জিলাৰ উপায়ুক্তৰ পূৰ্ণ তত্ত্বাৱধানত কেইখনমান ট্ৰাকৰ নৈতে এটা পৰিবহন শাখাও ৰখা হৈছে। আৱশ্যক অনুসৰি ডিলাখনৰ ভিতৰত অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰী যোগাবলৈ আৰু চাকৰিয়ালসকলৰ ভ্ৰমণৰ অৰ্থে বিমানৰ যোগান ৰখা হৈছে।

বিত্তীয় আৰু প্ৰশাসনীয় সংস্কাৰ—

বৃহৎ পৰিমাণ ধনৰ বিভিন্ন উন্নয়ন আঁচনি কাৰ্য্যকৰি কৰাৰ ফলস্বৰূপে প্ৰশাসনীয় বিভাগ, বিভাগীয় মূৰব্বী আৰু তলতীয়া কৰ্ত্তৃপক্ষসমূহক যথেষ্ট পৰিমাণে বিত্তীয় ক্ষমতা প্ৰদান কৰাটো প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে। বৰ্ত্তমানে প্ৰশাসনীয় বিভাগসমূহৰ যথেষ্ট

পৰিমাণে বিত্তীয় ক্ষমতা আছে আৰু এই বিভাগসমূহে বেছিভাগ বিষয়তে বিত্ত বিভাগলৈ নপঠোৱাকৈ এনে বৰ্দ্ধিত বিত্তীয় ক্ষমতা ৰুবি, পশুচিকিৎসা, উদ্যোগ, মীনপল্লয়, স্বাস্থ্য, বেচম আৰু বয়ন, শিক্ষা, পৰিবহন আৰু কাৰখানা-সমূহৰ পৰিদৰ্শন বিভাগৰ বিভাগীয় মূৰব্বীসকলক দিয়া হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও পাৰ্বত্য যোজনাৰ বাবে সমবায় সমিতিসমূহৰ পঞ্জীয়ক, কাৰিকৰী শিক্ষা বিভাগৰ অধিকৰ্তা, ভূমি-সংৰক্ষণ বিভাগৰ অধিকৰ্তা, নিয়োগ আৰু শিল্পী প্রশিক্ষণ বিভাগৰ অধিকৰ্তা আৰু তথ্য আৰু জনসম্পৰ্ক বিভাগৰ অধিকৰ্তাক অতিবিত্ত বিত্তীয় ক্ষমতা দিয়া হৈছে। বিভাগীয় মূৰব্বীসকলে কাৰ্য্যপৰিচালনা কৰোতে কোনো অসুবিধা পোৱাৰ কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰলৈ আনিলে বিভাগীয় মূৰব্বীসকলক অধিক ক্ষমতা দিয়াৰ প্ৰশ্ন বিবেচনা কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। বিভাগীয় মূৰব্বীসকলে তেওঁলোকক তলতীয়া কাৰ্য্যবাহী বিষয়াসকলক দিয়া ক্ষমতা অৱশ্যে এতিয়ালৈকে যথোপযুক্ত আৰু সন্তোষজনক হোৱা নাই।

ৰাজ্যখনৰ জটিল নিবহুৱা সমস্যা প্ৰশমিত কৰিবলৈ চলিত বছৰত চৰকাৰে অৱসৰ গ্ৰহণৰ বয়স ৫৮ বছৰৰ পৰা ৫৫ বছৰলৈ কমোৱাৰ এক গুৰুতৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। ১৯৬৮ চনৰ ৩০ চেপ্তেম্বৰ তাৰিখৰ পৰাই ইয়াক বলৱৎ কৰা হৈছে।

চলিত বছৰত পদ্ধতি আৰু সংগঠন বিভাগে সাধাৰণ পৰিপত্ৰৰ হাত-পুথি এখন, সচিবালয়ৰ সংগঠন আৰু কাৰ্য্যালয়ৰ পুস্তিকা এখন আৰু কাৰ্যালয় কাৰ্য্যবিধিৰ পুস্তিকা এখন ছপা কৰি উলিয়ায় আৰু বিতৰণ কৰে। কলিকতাৰ বাণিজ্য-উপদেষ্টা আৰু সংচলন অধিকৰ্তাৰ কাৰ্য্যালয়ৰ অধ্যয়নৰ অৱশিষ্ট কাম মিতব্যয়ী কমিটিয়ে এই বছৰতে শেষ কৰিছে আৰু ইয়াৰ প্ৰতিবেদনো চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰিছে। ১৯৬৮ চনৰ কালছোৱাত প্ৰশাসনীয় সংস্কাৰ কমিটিৰ ৫ খন বৈঠক বহে। এই কমিটিয়ে চৰকাৰী সংগঠন আৰু কৰ্মীৰ সম্পৰ্ক ব্যৱস্থাপন (Personnel Management) সম্পৰ্কে ইয়াৰ প্ৰতিবেদন চূড়ান্ত কৰিছে। চলিত বছৰত পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে অসমীয়া আৰু বঙালী ভাষাত আশুলিপিকাৰৰ প্ৰশিক্ষণ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

স্বায়ত্তশাসিত ৰাজ্যখনলৈ সম্পূৰ্ণৰূপে হস্তান্তৰ কৰিব খোজা বিষয়সমূহৰ

লগত সংশ্লিষ্ট নথকা বিভাগীয় মুবব্বীসকলৰ কাৰ্যালয়সমূহ পাৰ্থ্যমানে পৰি-
কল্পিতভাবে গুৱাহাটীলৈ স্থানান্তৰ কৰিবলৈ চৰকাৰে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে।
এই কনিৰ বাবে এখনি আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ আৰু বিতংভাবে সকলো
কথা চাবলৈ চৰকাৰৰ প্ৰবীন বিষয়াৰে এখন কমিটি গঠন কৰা হৈছে।
অনাদায়ী কৰ—

আমাৰ বৰ্তমানৰ বিত্তীয় অৱস্থালৈ চাই সকলো অনাদায়ী কৰ আৰু
ৰাজহ আদায়ৰ কাম খবতকীয়া কৰি তোলাটো অতিশয় জৰুৰী হৈ পৰিছে।
বিক্ৰী কৰ, বহন কৰ, কৃষি অৰুৰ, যাত্ৰী আৰু মালবস্তুৰ কৰ, ভূমি
ৰাজহ আৰু অন্যান্য কৰৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট পৰিমাণৰ অনাদায়ী কৰ আছে।
এই অনাদায়ী কৰসমূহ আদায় কৰিবলৈ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। এই অনাদায়ী
কৰসমূহ আদায় কৰাৰ সূচনাত্মক জিলাসমূহত আচুতীয়া বাকীজাই শাখা
স্থাপন কৰাৰ কথাও চৰকাৰে বিবেচনা কৰি আছে।

কৃষি আৰু পুনৰুদ্ধাপন ঋণৰ ক্ষেত্ৰত অনাদায়ী হৈ থকা ঋণৰ অৱস্থাও
অসন্তোষজনক অৱস্থাতে আছে। ১৯৬৭-৬৮ চনৰ শেষত এই অনাদায়ী
ধনৰ পৰিমাণ হয়গৈ ৩১৬.৬৮ লাখ টকা। ১৯৬৮ চনৰ পহিলা
এপ্ৰিলত অনাদায়ী ভূমি-ৰাজহৰ পৰিমাণ ৪৩০.২৪ লাখ টকা আৰু অনাদায়ী
বন বিভাগৰ ৰাজহৰ পৰিমাণ ১২১ লাখ টকা হব। ১৯৬৮ চনৰ পহিলা
এপ্ৰিলত কৃষি ঋণ, গৃহ-নিৰ্মাণ ঋণ, বিদ্যুৎমণ্ডলী আৰু পৌৰসভাসমূহলৈ
আগবঢ়োৱা ঋণ আৰু স্থানচ্যুত লোকসকললৈ আগবঢ়োৱা ঋণ ইত্যাদিৰ
দৰে সকলো ধৰণৰ ঋণৰ সূত আৰু এতিয়ালৈকে দিবলগা কিস্তিৰ ভিতৰত
২,৫৩২.৬৭ লাখ টকা অনাদায় হৈ আছে।

কেতিয়াবা কেতিয়াবা বানপানী আৰু অন্যান্য দুৰ্যোগবশতঃ কৰ, ৰাজহ
ঋণ সোনকালে পৰিশোধ কৰাত অসুবিধা হব পাৰে কিন্তু এইটো দুখেৰে
সৈতে স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে চৰকাৰক পৰিশোধ কৰিবলগীয়া টকা
আদায় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ভালৈ পৰিমাণে মানসিক প্ৰস্তুতিৰ অভাবো দেখা যায়।

ৰাজ্যখনৰ উন্নয়নৰ আৰু কল্যাণৰ বাবে আগতিয়াকৈ সম্পদ আহৰণ

কৰাটো অতিশয় আৱশ্যকীয়। কোৱা বাহুল্য যে জনসাধাৰণে চৰকাৰক দিবলগীয়া টকা আদায় দিয়াটো পবিত্ৰ কৰ্তব্য বুলি নেভাবিলে তেনে সম্পদ পাব পৰা নেযায়। যথেষ্ট পৰিমাণৰ কৰ, গুৰু আৰু ঋণৰ টকা অনাদায়ী হ'বাত থকা বাবে ৰাজ্যখনে দৰাচলতে যোজনা আয়োগ আৰু পঞ্চম বিত্তীয় আয়োগৰ সন্মুখত ছুঁমৰ ভাগী হৈছে। যদি আমি সোনকালে চৰকাৰে পাবলগীয়া ধন আদায় কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে আমি যোজনা আয়োগ আৰু পঞ্চম বিত্তীয় আয়োগৰ সহানুভূতি লাভৰ পৰা বঞ্চিত হোৱাৰ ভয় আছে। জনসাধাৰণৰ দিবলগীয়া টকা পৰাপূৰ্ণ নিদিয়াৰ মনোভাব আঁতৰাবলৈ আৰু চৰকাৰক দিবলগীয়া টকা আদায় কৰাটো পবিত্ৰ কৰ্তব্য বুলি ভাবিবলৈ ৰাইজৰ মাজত এই সভা সন্মুখত উপলব্ধি কৰাবলৈ মাননীয় সদস্যসকলক আবেদন জনাও। যোৱা দুই বছৰত হোৱা অধিক ফচলে জনসাধাৰণকে তেওঁলোকৰ দেনা পৰিশোধ কৰাত যথেষ্ট সহায় কৰিব। এই বিষয়ে মাননীয় সদস্যসকলে জনসাধাৰণলৈ আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শ অতিশয় মূল্যবান হ'ব।

সম্পদ বৃদ্ধি—

ৰাজ্যখনৰ অতিশয় কঠিন বিত্তীয় পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে মাননীয় সদস্যসকলে নজনা নহয়। কেতবোৰ সুপৰিচিত কাৰণবশতঃ ৰাজ্যখনত পাব পৰা সম্পদ আৰু ৰাজ্যখনত আৰু সম্পদ বৃদ্ধি কৰাৰ সামৰ্থ্যও বৰ সীমাবদ্ধ। অসমত বিত্তীয় সম্পদৰ সম্ভাৱনীয়তাও অতি কম। ইয়াৰ কাৰণ হ'ল এই ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনীতি বৰ্তমানলৈকে ঘাইকৈ কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল আৰু উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যখনে যথেষ্ট প্ৰগতি লাভ কৰিব পৰা নাই। ভৌগোলিক অনুবিধা, শত্ৰুভাবাপন্ন প্ৰতিবেশী ৰাষ্ট্ৰৰ অৱস্থান, প্ৰাকৃতিক দুৰ্বোগৰ পুনৰাবৃদ্ধি, সময়ে সময়ে দেখা দিয়া অশান্তি আৰু ধ্বংসাত্মক কাৰ্য আৰু যোগা-যোগৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া অনুবিধাসমূহৰ বাবে এই ৰাজ্যখনত ধন বিনিয়োগৰ বাতাবৰণ অলুপ্ত নহয়। ৰাজ্যখনৰ আইন শৃঙ্খলা পৰিস্থিতিৰ অৱনতি ঘটৰ ফলতে আৰক্ষীৰ শিতানত ব্যয় বৃদ্ধি পাইছে। দেশৰ বাকী অংশৰ পৰা অসম বিচিহ্ন হৈ থকা বাবে এই ৰাজ্যখনত জীৱন-নিৰ্বাহৰ ব্যয়ো অন্যান্য

ঠাইতকৈ বেছি। ইয়াৰ ফলত সঞ্চয়ৰ আহৰণ আৰু সঞ্চয় কৰাৰ ক্ষমতা আৰু আগ্ৰহতো বিৰূপ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি হৈছে। জনসাধাৰণলৈ সামাজিক সেৱা আগবঢ়োৱাৰ ব্যয়ো অতিপাত বেছি। এইবোৰ অসুবিধা স্বত্বেও আমি পাৰ্থ্যমানে আৰু সম্পদ আহৰণ কৰাৰ বাবে চেষ্টা কৰি আহিছো। বহু কাৰণতেই ৰাজ্যিক বাজেটত দীৰ্ঘদিন ধৰি অসমতাই দেখা দি আহিছে। এই কাৰণসমূহৰ কিছুমান কাৰণ ৰাজ্য চৰকাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণাতীত। সেই কাৰণ সমূহ হ'ল—অস্বাভাৱিক ৰাজনৈতিক আৰু সামৰিক গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিস্থিতিৰ আৰু অসমৰ বিশেষ ধৰণৰ ভৌগোলিক অৱস্থানৰ বাবে আৰক্ষী বিভাগত হোৱা বৰ্দ্ধিত ব্যয়, দেশত দেখা দিয়া মুদ্রাস্ফীতিৰ বাবে বঢ়া জীৱন-নিৰ্বাহৰ মান আংশিকভাবে পৰিপূৰ্ণ কৰিবলৈ মৰগীয়া ভাট্টা দিয়াৰ ফলত প্ৰশাসনীয় ব্যয় বৃদ্ধি, দেশৰ অৱশিষ্ট অংগৰ লগত যোগাযোগৰ অসুবিধা আৰু প্ৰতিখন যোজনাৰ অন্তত যোজনাৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ আঁচনিসমূহ স্বাভাৱিক আঁচনিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ ফলত অত্যাধিক ব্যয়। যোজনাৰ আৰু যোজনাৰ বহিৰ্ভূত আঁচনিত ধন ব্যয় কৰাৰ অৰ্থে কৰা ধাৰ আৰু ৰিজাৰ্ভ বেঙ্কৰ অধিবিকৰ্ষ ধন প্ৰতিশোধ কৰাৰ বাবে কেন্দ্ৰৰ পৰা লোৱা ঋণৰ ক্ষেত্ৰত থকা ঋণ সেৱা প্ৰভাৱ ফলত (Debt Service charges) ৰাজ্যিক বাজেটত গুৰু বোজা পৰিছে।

ইয়াৰ উপৰিও আগৰ ৰাজ্যি যোজনাসমূহত সমাজ সেৱাতেহে গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল। মাননীয় সদস্যসকলে এইটো কথা উপলব্ধি কৰিব যে আমাৰ বাজেটৰ সম্পদৰ তুলনাত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা ব্যয় অতি উচ্চ আৰু বেচৰকাৰী শিক্ষানুষ্ঠানসমূহক দিয়া সাহায্যৰ প্ৰথা আন সকলো ৰাজ্যতকৈ অতি উদাৰধৰ্মী। শিক্ষাৰ সকলো পৰ্যায়তে ছাত্ৰসকলৰ ক্ষেত্ৰত খৰচ কৰা জনমূৰি ব্যয় ভাৰতৰ ভিতৰত অসমতেই বেছি। বিভূতীয় আয়োগে কৰা চূড়ান্ত অনুমোদনে ৰাজহ হিচাপত হোৱা ঘাটি পূৰণ কৰিব বুলি আমি আশা কৰিছো। কিন্তু মূলধন হিচাবৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট ঘাটি বৈ যাব। ঘাইকৈ চৰকাৰৰ পৰা লোৱা ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ জনসাধাৰণ অনিচ্ছুক হোৱা হেতুকেই মূলধন শিতানত চিৰন্তন ঘাটি বাঢ়ি গৈছে। তিনিখন পঞ্চবাৰ্ষিক

বাৰ্ষিক যোজনাৰ কালছোৱাত আৰু তিনিটা তদৰ্থ বাৰ্ষিক যোজনাৰ কালত ৰাজ্য চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা ধাৰৰ আকাৰত লোৱা ঋণৰ পৰিমাণ প্ৰভূত।

সেই সময়ত প্ৰচলিত কেন্দ্ৰীয় সাহায্যৰ ধৰণৰ ফলত অকল সামাজিক ক্ষেত্ৰত ৰাজহ হিচাবৰ ব্যয় পূৰণ কৰাৰ বাবেই ৬৬ কোটি টকা ধাৰ বৰিবলগীয়া হৈছিল। আকৌ বিজুলী-শক্তিৰ উৎপাদন, বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ, যোগাযোগ আৰু উদ্যোগৰ দৰে আঁচনিসমূহত ধন ব্যয় কৰিবলৈ বৃহৎ পৰিমাণৰ ধন ধাৰ কৰিবলগীয়া হৈছিল। যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা ব্যয়ৰ পৰা যথোপযুক্ত ৰাজহ পোৱা নাই, বান-নিয়ন্ত্ৰণ, বিজুলী-শক্তিৰ উৎপাদন আৰু উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত খটোৱা ধনৰ পৰাও লাভ বা ৰাজহ যোগান অতি নগণ্য।

এনে পৰিস্থিতিত ভাৰত চৰকাৰক দিবলগীয়া আমাৰ ঋণৰ দেনাৰ নতুনকৈ তালিকা নকৰিলে মূলধনৰ হিচাপত দেখা দিয়া এই বিৰাট ঘাট থাকি যাব আৰু বিত্তীয় পৰিস্থিতি সঙ্কটপূৰ্ণ হৈ ৰব। এই ঋণৰ নতুন তালিকা কৰিবৰ বাবে আমি ভাৰত চৰকাৰ আৰু পৰিবল্লনা আয়োগৰ ওচৰত আবেদন জনাইছোঁ। এই সম্পৰ্কত ভাৰত চৰকাৰৰ সিদ্ধান্তলৈ অপেক্ষা কৰা হৈছে।

সদনে এই কথা জানে যে প্ৰতি টন থাকুৱা তেলৰ ওপৰত থকা বৰ্তমানৰ শুল্ক ৭.৫০ পইচাৰ পৰা ১৫ টকালৈ বৃদ্ধি কৰিবলৈ ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত আমি অনবৰত প্ৰচেষ্টা চলাই আহিছোঁ। এই বিষয়টো চালিছাঁৰ কাৰণে প্ৰধান মন্ত্ৰীলৈ প্ৰেৰণ কৰা হয় আৰু চাৰি বছৰৰ পিছত সংশোধন কৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ১৯৬৮ চনৰ পহিলা জানুৱাৰীৰ পৰা প্ৰতি টন থাকুৱা তেলৰ বাবে ১০ টকাকৈ শুল্ক নিৰ্দ্ধাৰিত কৰা হয়। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে তেখেতৰ মূল্যবান সময় খৰচ কৰি এই বিষয়টো বিবেচনা কৰাৰ বাবে আমি তেখেতলৈ কৃতজ্ঞতা জনাওঁ, যদিও আমি ভাবোঁ এই সম্পদ ক্ৰমে অন্ত হৈ যোৱা ধৰণৰ হোৱা গতিকে প্ৰতি টনে অতি কমেও ১৫ টকাকৈ শুল্ক নিৰ্দ্ধাৰণৰ বাবে জনোৱা আমাৰ দাবী ন্যায়সঙ্গত আৰু এই নতুন শুল্ক কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ তাৰিখ ১৯৬৬ চনৰ পহিলা নবেম্বৰ মাহত হোৱা উচিত।

অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেড আৰু ইণ্ডিয়ান অইল কোৰ্পোৰেশ্যনৰ মাজত হোৱা দ্বিতীয় পৰিপূৰক চুক্তিৰ পৰা দেখা যায় যে বাৰাউনী শোধনাগাৰলৈ অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে যোগান ধৰা থাকুৱা তেল বিহাৰত বিক্ৰী হোৱা তেল হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। কিন্তু ভাৰত চৰকাৰৰ আৰু বাৰ্মা অইল কোম্পানীৰ মাজত এই অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেড গঠন কৰাৰ সময়ত হোৱা পূৰ্বৰ চুক্তিত এনে ব্যৱস্থা নাছিল। ইয়াৰ পিছত ভাৰত চৰকাৰে দ্বিতীয় পৰিপূৰক চুক্তি সম্পাদন কৰে। বাৰাউনী শোধনাগাৰলৈ যোগান ধৰা থাকুৱা তেল বিহাৰত বিক্ৰী বুলি গণ্য কৰাটো কেৱল সত্যৰ অপলাপেই নহয়-- থাকুৱা তেল উৎপাদনকাৰী ৰাজ্যখনৰ প্ৰতি ঘোৰ অন্যায়ো কৰা হৈছে। অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে এনে এটা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা বাবে আমি দুঃখিত। অসমত থাকুৱা তেলৰ ওপৰত থকা বিক্ৰীকৰণ নিৰিখ বেছি হ'ব পাৰে বুলি অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ যদি কোনো আশঙ্কা আছিল এই বিষয়ে আলোচনা কৰিব পৰা গ'লহেঁতেন। এই ব্যৱস্থাৰ সংশোধন কৰিবৰ বাবে আমি ভাৰত চৰকাৰক হেঁচা চি আহিছোঁ। বৰ্তমান এই বিষয়টো ন্যায়ালয়ৰ বিচাৰাধীন হৈ আছে।

মাননীয় সদস্যসকলে জানে যে যদিও অসমে থাকুৱা তেল উৎপাদন কৰো আৰু ৰাজ্যৰ সমগ্ৰ চাহিদা পূৰণৰ অৰ্থে পেট্ৰ'ল জাতীয় দ্ৰব্য পৰিশোধন কৰো আৰু বাহিৰৰ পৰা মাত্ৰ নিৰ্দ্ধাৰিত পৰিমাণৰ উচ্চ খাপৰ লুভ্ৰিবেণ্ট আৰু আলকাট্ৰাহে অনা হয়, সমগ্ৰ দেশৰ ভিতৰত অসমতে পেট্ৰ'ল জাতীয় দ্ৰব্যৰ মূল্য সৰ্বাধিক। পেট্ৰ'লিয়াম মন্ত্ৰীদণ্ডৰে এই সংক্ৰান্তত পূৰ্বে দাখিল কৰা আমাৰ অভিযোগ আদ নাকচ কৰে। ১৯৬৭ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত আমি পেট্ৰ'লিয়াম মন্ত্ৰী দণ্ডৰৰ ওচৰত পুনৰ টোকা দাখিল কৰোঁ আৰু পেট্ৰ'লিয়ামৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীজনৰ লগত এই মমে আলোচনা কৰা হয়। পেট্ৰ'ল জাতীয় দ্ৰব্যৰ মূল্য সম্পৰ্কে নতুনকৈ বিবেচনা কৰা যে আৱশ্যক সেই কথা ভাৰত চৰকাৰে মানি লবলৈ কৰা আমাৰ চেষ্টা ফলস্ৰুতী হয়। তাৰেই ফল স্বৰূপে ভাৰত চৰকাৰে ক্ৰীয়াশীল ছাহৰ সভাপতিত্বত এখন তেলৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কমিটি নিযুক্ত কৰে। এই কমিটিৰ ওচৰত আমি স্মাৰকপত্ৰ দাখিল কৰিছোঁ আৰু যোৱা জানুৱাৰী

মাহত অসম পৰিদৰ্শন কৰাৰ সময়ত এই কমিটিৰ সৈতে বিশদভাবে আমি আলোচনা কৰোঁ। অসমৰ পেট্ৰোলিয়াম জাতীয় দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰা লোক-সকলৰ প্ৰতি যাতে ন্যায্য বিচাৰ কৰা হয় আৰু বৰ্তমানৰ অত্যধিক মূল্যৰ পৰা কিছু বেহাই পায় আৰু যাতে কোনো পৰিস্থিতিতে অসমত পেট্ৰোল জাতীয় দ্ৰব্যৰ মূল্য দেশৰ আন কোনো অঞ্চলতকৈ অধিক নহয় সেই মৰ্মে আমি কমিটিক জনাওঁ। এই কমিটিৰ চূপাৰিচ অহা জুলাই মাহত জানিব পৰা হ'ব বুলি অশা কৰা হৈছে।

খাকুৱা তেলৰ মূল্য সম্পৰ্কীয় প্ৰশ্নটো শাহিলাল ছাহ কমিটিলৈ প্ৰেৰণ নকৰা বাবে আমি দুঃখিত। ধলুৱা খাকুৱা তেলৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণৰ বিষয়টো পেট্ৰোল জাতীয় দ্ৰব্যৰ মূল্যৰ বিশদ আৰু ন্যায্য অধ্যয়নৰ লগত জড়িত বুলি আমি ভাবোঁ। এই বিষয়টো কমিটিখনৰ বিচাৰ্য্য বিষয় হ'ব লাগে বুলি আমি আবেদন কৰিছোঁ। যদি ভাৰত চৰকাৰে সেইটো নকৰে তেন্তে ধলুৱা খাকুৱা তেলৰ মূল্যৰ প্ৰশ্নটো বিচাৰ কৰিবৰ বাবে শুল্কীয়া এখন কমিটি নিযুক্ত কৰা উচিত হ'ব।

লটাৰী—

ৰাজ্যিক বাজহ বৃদ্ধি কৰা আৰু কেইবোৰ সংকাৰ্য্যত সাহায্য আগ-বঢ়োৱাৰ উদ্দেশ্য চৰকাৰে অসমত ৰাজ্যিক লটাৰী প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিবলৈ মনস্থ কৰিছে। কেইবাখনো ৰাজ্যই এনে ধৰণৰ লটাৰীৰ ব্যৱস্থা ইতিমধ্যে কৰিছেই আৰু বৰ্তমান আমাৰ ৰাজ্যখনৰ পৰা বহুধন এই সম্পৰ্কত বাহিৰলৈ ওলাই যাব লাগিছে। আমাৰ ৰাজ্যিক লটাৰীয়ে এই ধনৰ কিছু অংশ আমাৰ ৰাজ্যতে ৰাখিব পাৰে আৰু আমাৰ স্বাস্থ্য, খেলা-ধুলা আৰু অন্যান্য সাংস্কৃতিক কামৰ কাৰণে যোগান ধৰিবলৈ আমাৰ হাতত কিছু টকা হ'ব। লটাৰী বিষয়টো ভাৰত চৰকাৰৰ তালিকাভুক্ত কাৰণে এই লটাৰী পৰিচালনা কৰাৰ বাবে ৰাজ্যক অনুমতি দিবলৈ ভাৰত চৰকাৰক জনোৱা হয়। এনে অনুমতি ইতিমধ্যে লাভ কৰা হৈছে আৰু লটাৰী পৰিচালনা কৰাৰ নিয়মাবলীও প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। বিত্তীয় বছৰৰ আৰম্ভণিতে প্ৰথম লটাৰী খেলাখন যাতে পাতিব পৰা যায় তাৰ বাবে ৰাজ্যিক লটাৰী

অধিকৰ্তাৰ কাৰ্য্যালয় অনতিপলমে আৰম্ভ কৰিব পৰা হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছে।

হিচাপ ১৯৬৭-১৯৬৮—

১৯৬৭-৬৮ চনৰ সংশোধিত নিৰ্দ্ধাৰণ ১,০০৭.৫৮ লাখ টকা ঘাটিৰে সামৰণি পৰিব বুলি অনুমান কৰা হৈছিল। বছৰটো শেষ হোৱাৰ আগেয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৮.৮০ কোটি টকাৰ আৰু এটা অৰ্থোপায়ৰ আগধন মঞ্জুৰ কৰে। শেহান্তৰত ইয়াকে ১৯৬৯-৭০ চনৰ পৰা তিনিটা বাৰ্ষিক কিস্তিত পৰিশোধ কৰিবলগীয়া হুস্তমাদী ঋণলৈ কপান্তৰিত কৰা হয়। তৎসঙ্গেও বছৰটোৰ হিচাপ ৮০৯.২৭ লাখ ঘাটি উদ্ধৃত্তৰে সামৰণি পৰে।

১৯৬৭-৬৮ চনৰ সংশোধিত নিৰ্দ্ধাৰণত ৰাজহ হিচাপত ৯,০১৫.২৭ লাখ টকা। আয় ধৰা হৈছিল, কিন্তু প্ৰকৃত আয় আছিল ৮,৭২০.৫৪ লাখ টকা। ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা সাহায্যমূলক মঞ্জুৰীৰ শিতানত কমকৈ টকা পোৱাটোৱেই হ'ল এই হ্ৰাসৰ কাৰণ।

সংশোধিত বাজেটত অনুমিত ৯,০২৮.০৯ লাখ টকাৰ ঠাইত বছৰটোত ৰাজহ হিচাপত ব্যয় হয় ৯,৫০৩.৭২ লাখ টকা।

মূলধন বাজেটত সংশোধিত নিৰ্দ্ধাৰণ মতে ধাৰ্য্য কৰা ১০,৪২৮.৩৮ লাখ টকাৰ ঠাইত প্ৰকৃত আয় হয়গৈ ১২,৫৭৫.৪৫ লাখ টকা। ভাৰতৰ বিজাৰ্ভ বেঙ্কৰ পৰা বৰ্দ্ধিত অৰ্থোপায়ৰ আগধন হিচাপে ১,৩৭২.১৫ লাখ টকা পোৱা আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা তদৰ্থ ঋণ স্বৰূপে আৰু ৮.৮০ কোটি টকা পোৱাৰ বাবেই ঘাইকৈ এই পাৰ্থক্য হয়। সংশোধিত নিৰ্দ্ধাৰণ ১০,৪২৯.৫৯ লাখ টকাৰ ঠাইত বছৰটোত মূলধন ব্যয় হয়গৈ ১১,৬৩১.৫৯ লাখ টকা। ভাৰতৰ বিজাৰ্ভ বেঙ্কক অৰ্থোপায়ৰ আগধন পৰিশোধ কৰাৰ কাৰণেই ঘাইকৈ ই বৃদ্ধি পায়।

সংশোধিত নিৰ্দ্ধাৰণত ৪৫.৭৮ লাখ টকাৰ ঠাইত ৰাজহুৱা হিচাপৰ শিতানত ৰাহি হয় ১০৫.৭৫ লাখ টকা।

১৯৬৮-৬৯ চনৰ সংশোধিত হিচাপ

১৯৬৮-৬৯ চনৰ সংশোধিত নিৰ্দ্ধাৰণত আৰম্ভনিৰ ঘাটি ধৰা হৈছিল

৮০২.২৭ লাখ টকা। ই আছিল আগৰ বছৰৰ প্ৰকৃত সামৰণিৰ ঘাটি।

মূল বাজেটৰ ৯.০৩০.১৭ লাখ টকাৰ ঠাইত সংশোধিত বাজেটত আয় ধৰা হৈছে ৯,৩২৯.৬৬ লাখ টকা। আয়কৰৰ অংশ হিচাপে ১১৩.০০ লাখ টকা কেন্দ্ৰীয় আৰু অৰাষ্ট্ৰীয় অংশ হিচাপে ৯৯.৬৫ লাখ টকা আৰু বিক্ৰীকৰ হিচাপে ৭০.৬৮ লাখ টকা বেছিকৈ পোৱাৰ বাবেই ঘাইকৈ এই বৃদ্ধি হোৱা দেখা যায়।

৯.১৬৭.৫৬ লাখ টকাৰ ঠাইত বাজেটত ব্যয় ৯,৯৩৬.৫১ লাখ টকালৈ বৃদ্ধি পায়। সাধাৰণ শিক্ষাৰ শিতানত ৩৬৭.৩১ লাখ টকা, হুৰ্ভিদ্ধ সাহায্য শিতানত ২০৩.৯১ লাখ টকা আৰু অন্যান্য শিতানতো ব্যয় কিছু বেছি হোৱাৰ বাবেই ঘাইকৈ ই বৃদ্ধি পায়।

মূলধন বাজেটৰ ১১.৫৬৪.২৭ লাখ টকাৰ পৰিবৰ্ত্তে সংশোধিত বাজেটত ১১,৮১৬.৫২ লাখ টকা প্ৰাপ্তিৰ নিকপণ কৰা হৈছে। ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা বৰ্দ্ধিত ঋণ পোৱা হেতুকেই ঘাইকৈ বাজেট নিৰ্দ্ধাৰণতকৈ ২৫২.২৫ লাখ টকা বেছি ধৰা হৈছে।

সংশোধিত আনুমানিক হিচাপত মূলধন ব্যয়ৰ শিতানত বাজেটৰ ১১,৮৬৬.১৮ লাখ টকাৰ ঠাইত ১২,০২০.২৮ লাখ টকা দেখুৱা হৈছে। বাননিয়ন্ত্ৰণ শিতানত ২৫ লাখ টকা আৰু ঋণ আগধন শিতানত স্থানীয় নিকাষক ৩০ লাখ টকা, চৰকাৰী চাকৰিয়ালক ২০ লাখ টকা আৰু খেতিয়কক ৫৫ লাখ টকা বেচিকৈ দিয়াৰ ফলতেই ঘাইকৈ বাজেট নিৰ্দ্ধাৰণতকৈ ১৫৪.১০ লাখ টকা বৃদ্ধি পোৱা দেখা যায়।

বাজেটৰ হিচাপত খৰচ বাদ দি বাজেটত অনুমান কৰা ৬৪.৮১ লাখ টকাৰ পৰিবৰ্ত্তে ১৫.২৮ লাখ টকা থাকিবগৈ বুলি অনুমান কৰা হৈছে।

১৯৬৮-৬৯ চনৰ সামৰণিত ১,৩৮২.২৭ লাখ টকাৰ ঘাটি পৰিব বুলি অনুমান কৰা হৈছিল; কিন্তু আগতে উল্লেখ কৰা কামবোৰৰ বাবে তাৰ ঠাইত ১,৫৫৮.৯৪ লাখ টকা ঘাটি হ'ব বুলি আশঙ্কা কৰা হৈছে।

অর্থোপায়ৰ পৰিস্থিতি—

ৰাজ্যৰ অর্থোপায়ৰ পৰিস্থিতি আগৰ দৰেই অসন্তোষজনক হৈ আছে। বিজাৰ্ড বেঙ্কে বৰ্তমান নীতি অনুসৰি অনুমোদন নজনোৱা অধিবিকৰ্ষ (অ'ভাৰ ড্ৰাফ্ট) গ্ৰহণ নকৰাত আৰু ভাৰত চৰকাৰে তেনেধৰণৰ অধিবিকৰ্ষ নলবলৈ দঢ়াই কোৱাত এই পৰিস্থিতিয়ে জটিল ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। কিন্তু ৰাজ্য চৰকাৰে মূলধন বাজেটৰ সমতা ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰালৈকে আমি হয় অধিবিকৰ্ষ লব লাগিব নহয় অধিবিকৰ্ষৰ পৰিবৰ্তে কেন্দ্ৰৰ পৰা তদৰ্থ ঋণ লব লাগিব। আনহাতে আমাৰ মূলধন বাজেটৰ সমতা ৰক্ষা কৰাটোও সম্ভৱপৰ নহয়; কিয়নো এতিয়া ৰাজ্য চৰকাৰৰ ঋণৰ দেনা মূলধন প্ৰাপ্তিৰ তুলনাত বহুতো বেছি। মূলধন প্ৰাপ্তিৰ শিতানসমূহ হ'ল (ক) বজাৰৰ ঋণ, (খ) ক্ষুদ্ৰ সঞ্চয় সংগ্ৰহজনিত ঋণ, (গ) ৰাজ্য চৰকাৰে আদায় কৰা ঋণ আৰু আগধন। ১৯৬৮ চনৰ ৩১ মাৰ্চ তাৰিখে ভাৰত চৰকাৰে ভাৰতৰ বিজাৰ্ড বেঙ্কৰ পৰা আমি লোৱা অধিবিকৰ্ষ পৰিশোধ কৰিবৰ বাবে আমাক ৮'৮০ কোটি টকা আগধন (ঋণ) হিচাপে দিয়ে। তথাপিও বছৰটোৰ শেষত হিচাপ-নিকাচত দেখা গ'ল যে ৮০৯'২৭ লাখ টকা ঘাটি পৰিছে। ১৯৬৮ চনৰ জুন মাহত আমি পুনৰ অধিবিকৰ্ষ লবলগীয়া হয় আৰু ভাৰত চৰকাৰে ৩'০০ কোটি টকাৰ অর্থোপায়ৰ আগধন মঞ্জুৰ কৰে। ১৯৬৮ চনৰ আগষ্ট মাহত ভাৰত চৰকাৰে আকৌ ১'৭৫ কোটি টকাৰ অর্থোপায়ৰ আগধন দিয়ে। ১৯৬৮ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত ভাৰত চৰকাৰে পুনৰাই ৭ কোটি টকাৰ আগধন দিয়ে। ভাৰত চৰকাৰে এতিয়ালৈকে দিয়া সৰ্বমুঠ ১১'৭৫ কোটি টকা আগধনৰ ৮৫৬'৬৪ লাখ টকা ৰাজ্য চৰকাৰৰ পৰা আদায় কৰিছে

টকাৰ অভাৱত এই বছৰত আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক ধাৰ পৰিশোধ আৰু নুদ বাবদ দিবলগীয়া টকাৰ ভিতৰত ১৩ কোটিতকৈও অলপ অধিক টকা দিব নোৱাৰিম। এই টকা সেই কাৰণে চলিত বছৰৰ সংশোধিত ৰাজেটত ধৰা হোৱা নাই, নধৰাৰ কাৰণে ঘাটিৰ পৰিমাণ ১,৫৫৮'৯৪ লাখ নিৰ্ণয় কৰা হৈছে। ওপৰোক্ত ১৩ কোটি টকা ধৰা হলে ঘাটিৰ পৰিমাণ ২৯ কোটিৰো অলপ বেছি হ'লহেঁতেন। আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত

১৭.১৩ কোটি টকা ধৰা বিচাৰিছো, যদি চলিত বছৰত ধৰা দিয়ে তেনে ধৰা দিয়া টকাৰ পৰিমাণে চলিত বছৰৰ প্ৰকৃত বাজেটত সংশোধিত হ'ব।

যোৱা বছৰৰ বাজেট বক্তৃতাত মই উল্লেখ কৰিছিলোঁ যে মিজো জিলাৰ অশান্তিৰ হেতুকে আমি অতিৰিক্ত ব্যয় বহন কৰিবলগীয়া হোৱাত ভাৰত চৰকাৰে ১.২৫ কোটি টকা ঋণ মঞ্জুৰ কৰিছিল। এই ঋণ ইতিমধ্যে অনুদানলৈ কপান্তৰিত কৰা হৈছে। ইয়াৰ বাহিৰে চলিত বছৰটোত অন্য কোনো ধৰণৰ সাহায্য পোৱা নাই। বিত্তীয় মঞ্জুৰী আৰু প্ৰকৃত খৰচৰ সম্পদ স্থাপনৰ লগতে বিভিন্ন দপ্তৰে দিয়া বিভিন্ন খৰচৰ মঞ্জুৰীবোৰক ভাগ ভাগ কৰি দেখুৱাই তাৰ মাজত সমন্বয় সাধন কৰি যাতে ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত আমাৰ দাবীবোৰ উপযুক্ত আৰু যুক্তিসঙ্গতভাৱে উত্থাপন কৰিব পাৰোঁ সেই উদ্দেশ্যে আমি অলপতে জনজাতি অঞ্চল আৰু অল্পমত সম্প্ৰদায়ৰ কল্যাণ সাধন বিভাগত এটা আচুতীয়া “চেম” গঠন কৰিছোঁ।

১৯৬৯-৭০ চনৰ বাজেট—

এই পটভূমিতে মই এতিয়া ১৯৬৯-৭০ চনৰ আমাৰ বাজেটখন সদনৰ আগত দাঙি ধৰিব খোজোঁ।

বিভিন্ন বিভাগে নতুন আঁচনিসমূহৰ বহুতো তালিকা দাখিল কৰিছে যদিও চৰকাৰে মিতব্যয়িতাৰ খাতিৰত বাদ দিব নোৱাৰা কেৱল কেইটামান বিষয়ৰ আঁচনিহে গ্ৰহণ কৰিছে। ইয়াৰ বাবে ১৯৬৯-৭০ চনত নতুন আঁচনিৰ ব্যয় হিচাপে ১৭.৮৮ লাখ টকাৰ ব্যৱস্থা ৰখা হৈছে।

বাজহ বাজেটত নিৰ্দ্ধাৰিত আয় ধৰা হৈছে ২,৯৪৬.৪০ লাখ টকা নিৰ্দ্ধাৰিত বাজহ ব্যয় ধৰা হৈছে ১০,৭৭৬.২৫ লাখ টকা। চলিত বছৰৰ সংশোধিত নিৰ্দ্ধাৰণতকৈ ই ৮৪০.৪৪ লাখ টকা বেছি। চলিত বছৰৰ শেষত সম্পূৰ্ণ হ'বলগীয়া যোজনা আঁচনিসমূহৰ ব্যয় স্বাভাৱিক বাজেট ব্যয়ত ধৰা বাবেই ঘাইকৈ এই বৃদ্ধি পৰিলক্ষিত হৈছে।

চলিত বছৰৰ সংশোধিত নিৰ্দ্ধাৰণ ১১,১৬.৫২ লাখ টকাৰ ঠাইত বছৰটোৰ মূলধন আয় ধৰা হৈছে ১১,৬৪২.৫৩ লাখ টকা। ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা কৰ্মৰূপ পোৱাৰ কাৰণেই ঘাইকৈ বাজেট নিৰ্দ্ধাৰণত কনকৈ টকা ধৰা হৈছে।

চলিত বছৰৰ সংশোধিত নিৰ্দ্ধাৰণত ১২ ০২০'২৮ লাখ টকাৰ ঠাইত বছৰটোত নিৰ্দ্ধাৰিত মূলধন ব্যয় ধৰা হৈছে ১৪ ৪৭২'৫৪ লাখ টকা। চলিত বছৰত কমকৈ ভাৰত চৰকাৰক ধৰা পৰিশোধৰ বাবে এই শিতানত অহা বছৰত পৰিশোধ কৰিব লগা টকাৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰাৰ কলত ঘাইকৈ এই বৃদ্ধি পাইছে।

বাজেট নিৰ্দ্ধাৰণত দেখুওৱামতে ১৯৬৯-৭০ চনৰ বছৰটো ৫,০০০'২৮ লাখ টকাৰ ঘাটিৰে সামৰণি পৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

ঘাটি অবস্থা—

এনে বিৰাট ঘাটিৰে বাজেটখা উত্থাপন কৰিবলগীয়া হোৱাৰ বাবে মই বৰ চিন্তিত হৈছোঁ আৰু দুখ পাছোঁ। কিন্তু যোৱা কেইবছৰমান ধৰি ক্ৰমাগতভাবে দেখা দি অহা অসমতাৰ পুঞ্জীভূত পৰিণতি, তিনিখন তদৰ্থ যোজনাৰ প্ৰতিশ্ৰুত ব্যয়ৰ বোজা, ঘাইকৈ পুলিচ, শিক্ষা আদিত বাজহ ব্যয়ৰ বৰ্দ্ধিত বোজা আৰু ঋণ পৰিশোধৰ বাবে মূলধন ব্যয়ৰ হেতুকে এই অৱস্থা কোনো পথোই এৰাব নোৱাৰা মই আনকি আংশিকভাবে ইয়াক পূৰণ কৰাবোঁ কোনো উপায় দেখা নাই। আমাৰ ৰাজহৰ ঘাটি পূৰণ কৰিবলৈ পঞ্চম বিত্তীয় আয়োগ আৰু আমাৰ মূলধনৰ বোজা লাঘৱ কৰিবলৈ ভাৰত চৰকাৰৰ ওপৰত বৰা আস্থাৰ কথা মই আগতেই কৈ আহিছোঁ।

সামৰণিত কবলগীয়া হৈছোঁ যে ৰাজ্যৰ বিত্তীয় পৰিস্থিতি এক জটিল অৱস্থাৰ সন্মুখীন হৈছে। বিত্তীয় আয়োগে আমাৰ ৰাজহৰ ব্যৱধান যি পৰিমাণে পূৰণ কৰিব পাৰে সেই পৰিমাণেহে বৰ্তমান অৱস্থাৰ উন্নতি হব। কিন্তু মূলধনৰ ঘাটি থাকিবই। আনি যদি ফলপ্ৰসূ উন্নয়ন আঁচনিৰ বাবে আকৌ ঋণ লওঁ তেন্তে ভবিষ্যতে আৰু বৃদ্ধি হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। আনহাতে আমি অফলপ্ৰসূ আঁচনিত ধন খটুৱাবৰ বাবও যদি ঋণ লওঁ তেন্তে সেই অনুপাতে আয়ৰ পৰিবৰ্ত্তে প্ৰাপ্তিৰ আশা নোহোৱাকৈ মূলধনৰ ঘাটি বৃদ্ধিহে পাব আৰু ৰাজ্যখনৰ বিত্তীয় অৱস্থাও ক্ষতিগ্ৰস্ত হব। সন্দেহ নাই যে অতীতত বিত্তীয় অফলপ্ৰসূ আঁচনিসমূহত ধন খটুৱাত অধিক গুৰুত্ব দিয়াৰ ফলতে ৰাজ্যৰ বিত্তীয় অৱস্থাৰ এই পৰিণতি হৈছে। এইটো কেৱল অসমৰ

ক্ষেত্ৰতে ঘটা কথা নহয়, ভাৰতৰ বেছিভাগ ৰাজ্যতে এনে হৈছে। সেই হেতুকে ভাৰত চৰকাৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰসমূহে তেওঁলোকৰ নীতিৰ নৱীকৰণ কৰিব লগা হৈছে আৰু অস্থায়ীভাৱে হলেও এনে অকলপ্ৰসূ আৰু কল্যাণমূলক আঁচনিৰ পৰিবৰ্তে বিত্তীয় কলপ্ৰসূ আঁচনিত ধন বিনিয়োগ কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিবলগা হৈছে। চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত যদি এনে কৰাটো সম্ভৱ হয় তেন্তে অন্ততঃ পঞ্চম যোজনাৰ আৰম্ভণিতে কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যসমূহ তেওঁলোকৰ দায়িত্ববোৰ আৰু ভালদৰে পালন কৰি নীতিসমূহৰ কাৰ্য্যকাৰিতাৰ বিষয়ে পৰ্য্যবেক্ষণ কৰিব পাৰিব। সদস্যসকলে দেখিছেই যে চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত কৃষিত অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৈছে। এতিয়া এইটো স্বীকৃত হৈছে যে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট পৰিমাণে বাৰ্হি নহলে ঔদ্যোগিক উন্নয়ন কাৰ্চিৎহে সম্ভৱ হ'ব। গতিকে চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত কৃষি আৰু তৎজড়িত খণ্ডসমূহতহে কৰ্মসংস্থানৰ সৃষ্টি হ'ব। এই উদ্দেশ্য সাধনৰ বাবে ৰাজ্যিক আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিৰ নৱীকৰণৰ প্ৰয়োজন হ'ব যাতে এক ধৰণৰ স্নাতক আৰু নিম্ন স্নাতক ছাত্ৰ সৃষ্টি কৰা বৰ্ত্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা আগন্তুক পৰিস্থিতিৰ সৈতে খাপখুৱাবপৰাকৈ পৰিবৰ্ত্তিত হৈ লাগিব। সন্দেহ নাই যে আমি আজি এক বৃহৎ পৰিবৰ্ত্তনৰ সন্মুখীন হৈছোঁ। আৰু যদি সাহসেৰে আমি পৰিস্থিতি আয়ত্বাধীন কৰিব পাৰোঁ, তেন্তে সাম্প্ৰতিক দুখ কষ্টৰ পৰাই এক উজ্জলতৰ ভবিষ্যতৰ উদ্ভৱ হ'ব। পৰিস্থিতিয়ে আমাক সহজ কামৰ পৰা কঠোৰ শ্ৰমলৈ হাত বাউল দি মাতিছে। সকলোলোকৰ সহযোগিতাৰ বলতহে এইটো সম্ভৱ হ'ব পাৰে। সন্মানীয় সদস্যসকলক মই আহ্বান জনাওঁ, তেখেতসকলে যেন চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ আৰম্ভণিৰ এই বছৰতে এই কামত ব্ৰতী হয়, যাতে আমি এই সময়ছোৱাতে আমাৰ অৰ্থনীতিৰ নৱীকৰণৰ যোগে নতুন লক্ষ্যসমূহত উপনীত হ'ব পাৰোঁ।

অহা পাঁচ বছৰৰ বাবে আমাৰ নতুন লক্ষ্যসমূহ হ'ল—

- (১) প্ৰশাসনীয় আৰু সমাজ-সেৱাৰ সম্প্ৰসাৰণ স্তগিত ৰখা।
- (২) সেইবিলাকৰ গুণগত উন্নয়নত মনোনিবেশ কৰা।
- (৩) চৰকাৰী ঔদ্যোগিক প্ৰতিষ্ঠানবোৰৰ লাভৰ পৰিমাণ বঢ়োৱা আৰু সম্পদ বৃদ্ধি কৰা।

- (৪) যোগাৰ কৰিব পৰা সকলো সম্পদ সম্বল কৃষি আৰু ঔদ্যোগৰ
ফলপ্ৰসূ প্ৰকল্পত নিয়োগ কৰা।
- (৫) কৃষি ক্ষেত্ৰত বাধাগোৰ আঁতৰাই অগ্ৰগতি লাভ কৰা।
- (৬) এই লক্ষ্য সমূহত উপনীত হ'বৰ অৰ্থে শান্তি আৰু স্থিৰতাৰ
বাতায়ৰণ স্থাপ্তি কৰা।
- (৭) সহজ কামৰ পৰিৱৰ্ত্তে টান কাম কৰিবলৈ, আলমুৱা জীৱনৰ
পৰিবৰ্ত্তে কঠোৰ জীৱন আকোৱালি লবলৈ অভ্যস্ত হোৱা।

— জয়হিন্দ —

পৰিশিষ্ট "ক"

(হাজাৰ টকাৰ হিচাপত)

শিতান	প্রকৃত	বাজেট	সংশোধিত	বাজেট
(১)	(২)	(৩)	(৪)	(৫)
	৭৬-৬৬২	১২৬৬৬২	১২-৭৬৬২	১২৬৬৭০

আয়—

আবস্তুনিৰ উদ্ভূত ... .. ২৬,৩০,১২ (—)

বাজহ আয় ৪০,২২৬৭

মূলধন আয় ১৪,৫৫,২২১

উপনিমিত পুঁজি শিতানৰ আয় ১৭,৯১

বাজহৰা হিচাপ শিতানৰ আয় ৩,০৩,২২৪

মুঠ আয় ৪৬,০১,১২৪

সৰ্বমুঠ ৬,৩১,১৬৪

৬,২৪,২৫২৭	০৭,৫২,২৫৭০	০৬,০৬,৫৪০	০০,৪২,২৪৪
-----------	------------	-----------	-----------

বায়—	(১)	(২)	(৩)	(৪)	(৫)
বাজহ বায় ...	...	৯৫,০৩,৭২	৯১,৬৭,৭৬,	৯৯,৩৬ ৫১	১,০৭,৭৬,৯৫
মূলধন বায় ...	...	১ ১৬,৩১,৫৯	১,১৮,৬৬,১৮	১ ২০,২০,২৮	১,৪৪,৭২,৫৪
উপনিমিত পুঁজি শিতানৰ বায় ...	...	৬৬,৭৭	...	১,৫০,০০	...
বাজহুৱা হিচাপ শিতানৰ বায় ...	...	৪,২৭,২৪,৫৭	৩,৫২,৯১,৪৩	৩,৬৯,৭০,৬৮	৪,২১,৭৬,০৬
মুঠ বায় ...	...	৬,৩৯,২৬,৬৫	৫,৬২,৩৫,১৭	৫,৯০,৭৭,৪৭	৬,৭৪,২৫,২৫
সামৰণিৰ উদ্ধৃত্ত ...	( )	৮.০৯.১৭	(—) ১৩,৮২,২৭	১৫,৫৮,৯৪	(—) ৫০,০০,২৮
সৰ্বমুঠ ...	...	৬,৩১,১৭,০৮	৫,৪৮,৫৩,১০	৫,৭৫,১৮,৫৩	৬,২৪,২৫,২৭

মুঠ ফলাফল—

বাহি (+)

ঘাটি (—)

(ক) বাজহ হিপত ...	...	(—) ৭,৮৩ ১৮	(—) ১৩৭,৫৯	৬,১৬,৭৫ (—)	৮.৩০.৫৫
(খ) বাজহ হিচাপৰ বাহিৰত ...	...	(+) ১০,৮০,৫৩	(—) ২৩৭,১০	(—) ১,৩২,৮২	(—) ২৬,১০,৭৯
(গ) আবশ্যনিৰ উদ্ধৃত্তৰ বাহিৰে প্রকৃত ...	(+)	২,৯৭,৩৫	(—) ৩,৭৪,৬৯	(—) ৭,৪৯,৬৭	(—) ৩৪,৪১,০৪

(ভাৰতীয় চাকৰী শাসন)

পৰিশিষ্ট 'খ'

১৯৬৯-৭০ চনৰ বৰ্ষিক যোজনা

(খণ্ড হিচাপে কৰা বৰ্ণন)

(১)

(লাখ টকাৰ হিচাপত)

উন্নয়নৰ শিতান

১৯৬৯-৭০ চনৰ

মাস্ত্ৰাতিক বৰ্ণন

(১)

(২)

১। কৃষি উৎপাদন	২১৬.০০*
২। ক্ষুদ্র জলসিঞ্চন—	
(ক) কৃষি বিভাগৰ দ্বাৰা	৪০.০০
(খ) গড়কাপ্তানি বিভাগৰ দ্বাৰা (বান-নিয়ন্ত্ৰণ	৬০.০০
জল-সিঞ্চন)।	
৩। ভূমি-সংৰক্ষণ	১০.০০
৪। এলেকা উন্নয়ন কাৰ্য্যসূচী (Ayacut Development Programme)।	৫.০০
৫। পশুপালন	৪৫.০০
৬। হৃদয়শালা আৰু গাখ'ৰ যোগান	১৫.০০
৭। বন বিভাগ	৩৫.০০
৮। মৌন-মহল	৯.০০
৯। পণ্যশালা	২.০০
১। কৃষি আঁচনি	৪৩৭.০০
১০। সমবায়	৪৫.০০
১১। সমূহীয়া উন্নয়ন	৬০.০০
১২। পঞ্চায়ত	৮.০০
২। সমবায় আৰু সমূহীয়া উন্নয়ন	১১৩.০০

* বাজহ বিভাগে কাৰ্য্যকৰী কৰা আঁচনিসমূহৰ ব্যৱস্থাও অন্তৰ্ভুক্ত।

(লাখ টকাৰ হিচাপত)

উন্নয়নৰ শিতান

১৯৪৯-৭০ চনৰ

সাম্প্ৰতিক বৰ্ষটন

(১)

(২)

১৩। মজলীয়া জলসিঞ্চন	....	....	....	১০০'০০
১৪। বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ	....	....	....	২০০'০০
১৫। বিজুলী-শক্তি	...	....	....	৭০০'০০

(৩) জলসিঞ্চন আৰু বিজুলী-শক্তি ... ১,০০০'০০

১৬। বৃহৎ আৰু মাধ্যমিক উদ্যোগ	....	....	....	১০০'০০
১৭। খনিজ উন্নয়ন	....	....	....	১২'০০

১৮। গ্ৰামা আৰু ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ—

(ক) কুটীৰ আৰু ক্ষুদ্ৰায়তন উদ্যোগ	...	...	....	২২'০০
(খ) বেছম আৰু বয়ন	...	....	....	১৩'০০
(গ) সমবায় তাঁত-শিল্প	...	....	....	১২'০০
(ঘ) খাদী	...	....	....	৩'০০

৪। উদ্যোগ আৰু বিনিয়োগ ... ২১২'০০

১৯। আলিবাট	...	....	....	১০০'০০
২০। পথ-পৰিবহন	...	....	....	৩০'০০
২১। অন্যান্য পৰিবহন (আভ্যন্তৰিণ জল পৰিবহন)	...	....	....	৮'০০
২২। পৰ্য্যটন	...	....	....	৩'০০

৫। পৰিবহন আৰু যোগাযোগ ... ১২১'০০

২৩। সাধাৰণ শিক্ষা	....	....	....	২০০'০০
২৪। কাৰিকৰী শিক্ষা	....	....	....	৪০'০০
২৫। সাংস্কৃতিক কাৰ্য্যমুচী	....	....	....	৩০০'০০
২৬। স্বাস্থ্য আৰু পৰিয়াল পৰিকল্পনা	....	....	....	৭০'০০

(লাখ টকাৰ হিচাপত)

১৯৬৯-৭০ চনৰ

সাম্প্ৰতিক বৰ্ষত

উন্নয়নৰ শিতান				সাম্প্ৰতিক বৰ্ষত
(১)				(২)
২৭।	পানী-যোগান ...	....	...	৪৬.০০
২৮।	গৃহনিৰ্মাণ ...	...	...	৬.০০
২৯।	চহৰ উন্নয়ন ...	....	...	২৪.০০
৩০।	অনুন্নত শ্ৰেণীসমূহৰ কল্যাণ সাধন (ভৈয়ামৰ জনজাতি, অনুপ্ৰচীত জাতি আৰু অন্যান্য পিছপৰা শ্ৰেণীসমূহ)			৮২.০০
৩১।	সমাজ-কল্যাণ ...	....	...	৫.০০
৩২।	শ্ৰম আৰু শ্ৰমকল্যাণ —			
	(ক) শ্ৰম ...	....	...	১.৯০
	(খ) নিয়োগ ...	....	...	০.১০
	(গ) কাৰিকৰ-প্ৰশিক্ষণ ...	....	...	১২.০০
	(ঘ) কৰ্মচাৰীৰ বাজ্যিক বীমা আঁচনি ...	....	...	১.০০
৩৩।	জন-সহযোগ ...	....	...	০.৫০
	৬। সমাজ-সেৱা ...	....	...	৪৯৪.০০
৩৪।	পৰিসংখ্যা ...	....	...	২.০০
৩৫।	তথ্য আৰু জনসম্পৰ্ক ...	....	...	১০.০০
৩৬।	মূল্যায়ন কৰ্য্যকলাপ ...	....	...	...
৩৭।	অন্যান্য —			
	(ক) পৰিকল্পনা আৰু উন্নয়ন ...	....	...	৩.০০
	(খ) স্থানীয় নিকায ...	....	...	৯.০০
	(গ) বিত্ত বিভাগৰ যোজনা সম্পদ শাখা ...	....	...	...
	৭। বিবিধ ...	....	...	২৪.০০
৩৮।	পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ আঁচনি ...	....	...	৯৫০.০০
মৰ্কমুঠ ...				৩,৪২১.০০

Hiralal Patowary : Sir, মোৰ এটা প্ৰশ্ন মাননীয় বৃত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ পৰা পৰিস্কাৰ কৰিব খুঁজিছো। তেখেতে পঢ়ি গৈছে যে কেবাচিন তেলৰ নাটনি নহোৱা হৈছে। এই কথাটো তেখেতে সংশোধন কৰিলে ভাল হব যে যদিও নাটনি নহোৱা হৈছিল, আকৌ নাটনি হৈছে।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : আপুনি আপোনাৰ বাজেট বক্তৃতাত এই কথা উল্লেখ কৰিব।

RESOLUTION

Government Resolution :

Approval of an expenditure of Rs. 1 lakh as loans and Advances to Local Bodies Municipalities.

Shri Bimala Prasad Chaliha : (Chief Minister) Sir, I beg to move that this Assembly do approve of an expenditure of Rs. 1,00,000 under the head "Loans and Advances, etc., — I-Loans to Local Bodies-Development Schemes (Fourth Five Year Plan) — II-Other State Plan Schemes-Loans to Local Funds, Private Parties, etc. Loans to Municipalities-Loans to Local Bodies/Municipalities and Town Committees-I-Loans in Cash".

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Has the resolution been moved ?

I stand to oppose this motion. Sir, when the budget, that is to say, the current budget was placed and discussed last year it was felt that for improved sanitation of different towns of Assam, certain arrangements should be made by the Government. With that and in view, it was proposed that the out-moded system of service latrines in these urban areas should be replaced by

sanitary arrangements. The towns which this Legislature thought immediately to be taken were Shillong, Gauhati, Karimganj, Silchar and Tezpur. Now, Sir, along with it there is also the problem of the fast expanding town of Cauhati which has, in fact, become the city minus its status and amenities and also minus its power. Sir, Gauhati is no longer simply the headquarter of the district of Kamrup, it is the Metropolitan of the State of Assam. It is long overdue that Gauhati should be made a city. If such a resolution would have been passed and Gauhati would have been made a Corporation, then the problems that are faced by the Gauhati town could have been properly tackled, or dealt with. The most important and vital problem of Gauhati is drainage. As soon as there is a shower or two in the town, it becomes almost submerged. Therefore, if any problem ought to get priority that problem should be the problem of dainage. I do not say that Gauhati does not require replacement of service latrines by sanitary latrines. But in my humble opinion, that should not be the priority. At any rate, here when you rob Peter to pay Paul that creates heart-bickering and sometimes legitimate grievances. When this legislature decided to start with only Rs. 20,000 to each of these Municipal areas, the legislature know it very well that this was only a humble beginning. The legislature knew it very well that Rs. 20,000 would not meet the purpose. Therefore, it is not a news to us that this amount of

Rs. 20,000 for each of the Municipalities is inadequate. But, here the Government said that in view of the poor financial position of the State Government, it is desired that dissipation of Rs. 1 lakh will not be desirable. It takes a static view of things. If the sum of Rs. 1 lakh is placed at the disposal of the Government for that purpose, I think that would be far from the intention of the legislature. Now, whether there can be reappropriation in such a resolution? When there is some surplus budget provision under some major head, but for some unforeseen circumstances, under some of the minor head or sub-head, some money is urgently required, & it is not possible on the part of the Government to come to the legislature to get a supplementary demand. In view of the fact that under the budget provision itself in the major head that money is available on some minor sub-head, that money can be diverted to other one, in that case that sort of solution might be brought by the Government and the legislature may pass the resolution. But, Sir, it is a fact that Municipal Boards at Shillong, Karimganj, Silchar and Tezpur have refused to take the money from the Government or these Municipal Boards have express their inability to spend the money for improvement of their sanitary condition? Now, if that be so, then there is justification in diverting the allotment to the Guwahati Municipality. But if without consultation with these Municipal Boards and rather inspite of their protest or protestation, their money is withdrawn

from them and given to the Gauhati Municipality, there will be justified clamour that while some Municipal Board has been favoured others have been discriminated. This of course, follows from the policy of the Government that is being perpetrated uptill now where one section of people are either neglected or niggardely treated. Therefore, if we do not protest against this sort of diversion, people might think that we have given approval or assent to this sort of diversion. Therefore, on principle I rise to protest against this sort of diversion. Sir, I am a resident of Gauhati and I know Gauhati needs money, I also know that Gauhati people not only need one laks, they want more for its drainage, for its sewerage and its other works of development. But inspite of this, I say Gauhati people do not want to be pointed out as being favourite children of the Government of Assam while as a consequence, Municipal Boards like Shillong, Karimganj, Silchar and Tezpur are deprived of their claim, Therefore, I think, this sort of allocation by the back-door policy is quite improper and that extent does not meet the principle of reappropriation through resolution, I, therefore, protest against this diversion,

Shri Dulal Chandra Barua :

Mr. Deputy Speaker, Sir, while supporting the contentson expressed by the Leader from this side of the House, I want to point out a few some other important aspects about the resolution that has been brought forward by the honourable Chief Minister to take

approval of the House on the expenditure under head-
"Loans and Advances etc." Sir, you will very well
remember that this House on many occasions pointed
out to the Government about the wrong procedure they
followed in respect of preparing budget. The Explana-
tory Note has depicted a sorrowful picture in respect
of these things. Sir, here in the last sentence in the
Explanatory Note it is stated that the whole amount
of Rs. 1 lakh is considered necessary to concentrate at
Gauhati and utilise the whole amount for the Gauhati
Municipality, but at the first line, provision of Rs.
1 lakh under the head "Loans and Advances, etc.-
Loans to Local Bodies - Development Schemes (Fourth-
Five Year Plan) etc. was made.

Speech not corrected

Sir, as I have already said that at the time of
alloting funds or preparing budget it ought to have
been the duty of the experts or the Govt. to see the
real need of the fund for implementation of certain
projects. It is well known to the Govt. that the c ndi-
tion of Municipal Boards in the State in respect of
Sanitation and others which are far from satisfactory.
It has been pointed out not only by the hon. members of
this august House on various occasions but also the
Municipal Board in their recent and previous meetings
about the unsatisfactory sanitation which is prevailing
in all the towns. Even some of them have expressed

their inability to function. Some of them expressed that if Govt. do not provide sufficient funds for the improvement of the conditions of the Municipal Boards then it is better the Govt. takksover by itself. Now this has also been admitted by the Government itself that in view of the poor financial position of the State Govt. the question of taking over will not be desirable. Though they knew that the amount of 1 lakh for sanitation work is not sufficient even they are coming forward to get it passed. It is not understood why this provision has been made by adopting a back door policy. What it shows ? It shows that this Govt. has no idea about their requirements. The hon. Finance Minister has placed a big deficit budget - from that also it is clear that the Govt. have no idea about their requirement or in what way they are to prepare the budget. Tomorrow we are going to discuss the Supplementary demands for grants. I will not hesitate to say that such kind of demands may come. This House will not mind to sanction such grants if they can show their efficiency. There should be reorientation in the matter of preparation of budget - but nothing has been done so far. Last year also I remember to have seen these kind of resolutions, subject to correction our Chif Minister has stated that 'now onwards these state of affairs as far as practicable will be avoided'. It is surprising why our Govt. should prepare this kind of budget. There may be some provision in the Budget

manual which may be utilised during emergency. But this should not be utilised any way one likes-that scope should be utilised in a very restricted way. I found that the Govt. will never leave the opportunity of utilising this benefit wherever possible.

The practice of passing or asking for vote on such demands is not a good practice. It simply shows the inefficiency and lack of foresightedness on the part of the Govt. In the Municipality or in Local-Self Administration, I do not know, I only feel that these Officers are not fit to work in those departments who have no idea about the requirement of the Municipal Boards of their State. More so it is a bad practice when resorted to it. I think Sir, it is improper on the part of the Govt. to utilise this instrument anywhere and everywhere which will show their inability, inexperience and inefficiency. It will also create a bad precedence in respect of financial rules and regulations. With these observations Sir, I oppose this resolution.

Shri Premodhar Bora : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, Municipality বা Town কেইখনৰ উন্নয়নৰ কাৰণে পৰিষ্কাৰকৈ এটাও কথা বাজেটত পোৱা নাই। আমাৰ ৫ খন Town ৰ কাৰণে ১ লাখ টকা ধৰিছিল আৰু প্ৰত্যেকখন Town ৰ উন্নয়নৰ কাৰণে ২০ হাজাৰকৈ ধৰা হৈছিল। এই ২০ হাজাৰ টকাৰে একোখন Town ৰ উন্নয়ন সম্ভৱপৰ নহয় বাবেই গোটেইখিনি টকা এখন Town কেই অৰ্থাৎ গুৱাহাটী Municipality ক দি দিব খুজিছে। যদি সেয়ে হয়, তেতিয়াহলে বাকী কেইখন Town ৰ কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰিছেনে নাই? এই সম্পৰ্কত মই কিছু কথা জানিব বিচাৰো।

M. Shamsul Huda : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াতো আগৰ দৰে গতানুগতিক ভাবে দেখা যায় বাজ্জিক চৰকাৰে এটা প্ৰস্তাৱযোগে ১ লাখ টকা গুৱাহাটী Municipal Board ক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। ওপৰা ওপৰি ভাবে চালে দেখা যায় যে আমাৰ বিষয়াসকলে আদিতৈ সেইবিলাক কথা ভবা নাছিল আৰু এতিয়াহে ভাবি টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। অথবা তেওঁলোকৰ ইচ্ছা আছিল সকলোকে সন্তুষ্ট কৰা আৰু শেষত দেখা পালে এই টকাৰে এখনবোৰ কাম নহব। সেই কাৰণে গোটেইখিনি টকা গুৱাহাটী মিউনিচিপাল বোৰ্ডক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিন্তু ইয়াৰ ভিতৰতে আৰু এটা কথা আমি দেখিছো সেইটো হৈছে এই ধৰণৰ প্ৰস্তাৱৰ জৰিয়তে কেৱল এই বছৰতেই নহয় আগৰ বছৰতো আমি দেখি আহিছো, জন-সাধাৰণৰ গণতান্ত্ৰিক আশা আকাঙ্ক্ষাক প্ৰৱৰ্ণনা কৰা হৈছে। মিউনিচিপাল বিলাকে নগৰৰ পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নতাৰ কাৰণে কাম কৰিব লাগে। আগৰ দিনীয়া কেচা বা পকা 'লেট্ৰিন' বিলাক গুচাই তাৰ ঠাইত Sanitary Latrin কৰিব লাগে। গুৰিতে টকা দিয়াৰ মূল উদ্দেশ্য আছিল এই ধৰণৰ কামৰ নিমিত্তে। কিন্তু ইমান কম টকা এই কামৰ কাৰণে প্ৰত্যেক মিউনিচিপালিটিকে দি প্ৰৱৰ্ণনাহে কৰা হৈছে আৰু আনফালেও দেখা গৈছে এইটো প্ৰৱৰ্ণনামূলক প্ৰস্তাৱহে। কিয়নো এইটো ইমান কম টকা যে, ইয়াৰে সৈতে কোনো মিউনিচিপালিটিয়ে কাম কৰা সম্ভৱপৰ নহয়। ২০ হাজাৰ টকাৰে কি কৰিমগঞ্জ কি তেজপুৰ কি শিলচৰ কি গুৱাহাটী মিউনিচিপালিটিয়ে Sanitary Latrin ৰ কাম কৰিব পাৰিব? প্ৰকৃত পক্ষে এই টকাৰে মাত্ৰ চাৰিটা Sanitary Latrin কৰিব পৰা যায়। তাৰ মানে মাত্ৰ চাৰিঘৰ মানুহহৰহে Sanitary Lat in হয়। সমস্ত মিউনিচিপালিটিত যে এই টকাৰে কাম হ'ব নোৱাৰে এই কথাটো বিভাগীয় সচিব সকলে বুজি পাইছিল। আৰু সেই মতে কাম নহ'ল—হ'ল মাথোন প্ৰৱৰ্ণনা। শেষত ষড়যন্ত্ৰটো ধৰা পৰিল—কিন্তু গুৱাহাটীতে খৰচ কৰা হ'ব বুলি কোৱা নাই। তাৰ ফলত গোটেই বছৰে বিভিন্ন Municipality এ ২০ হাজাৰকৈ টকা লাগে বুলি খিলঙলৈ আহে। খাইকৈ কৰিমগঞ্জ, গুৱাহাটী, শিলং আদি Municipality এ ইয়ালৈ টকা বিচাৰি আহে। কিন্তু বাতৰাতি চৰকাৰে

গুৱাহাটী Municipality কে দিবলৈ স্থিৰ কৰে। এনেকৈয়ে চৰকাৰে মিউনিচিপালিটি বিলাকৰ ৰাজহুৱা টকা অযথা ব্যয় কৰাইছে।

চৰকাৰে গুৱাহাটীক মহানগৰী কৰিবলৈ কৈছে যদিও বাটে-ঘাটে লেভেৰা বস্তুৰে ভৰি থাকে। সেই কাৰণে চৰকাৰে গুৱাহাটীত Sanitary Lantrine কৰিবৰ কাৰণে অন্য Municipality ক Deprive কৰি ১ লাখ টকা গুৱাহাটীক দিবলৈ স্থিৰ কৰিছে।

আমি ভাবিছিলোঁ। মাচবালয়ৰ কৰ্মচাৰী সকল Inefficient কাৰণে টকা দিব পৰা নাই। কিন্তু এতিয়া বুজি পাইছোঁ এইটো চৰকাৰৰহে বড়বুড়, কৰ্মচাৰী সকলৰ নহয়। সেই কাৰণে এই প্ৰস্তাৱত ধৰা টকাবিলাক অকল গুৱাহাটীকে নিদি বাকীবিলাক Municipality ৰ মাজতো ভগাই দিব লাগে। ইয়াকে কৈ মই প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা কৰিছোঁ।

Shri Lakhy dhar Choudhury : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বন্ধুবৰ শ্ৰীভট্টাচাৰ্য্য দেৱে চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে যিটো প্ৰস্তাৱ ডাঙি ধৰিছে সেই প্ৰস্তাৱটো মই সমৰ্থন কৰিব খুজিছোঁ। এই ঋণ দিয়া ব্যৱস্থাটো মই অগণতান্ত্ৰিক বুলি বিবেচনা কৰোঁ। কাৰণ ইয়াত আছে—“That thts Assembly do approve of an expenditure of Rs. 1,00 000 under the head “Loans and advances etc.”

তাৰ পিচত আজি তিনি বছৰে গুৱাহাটী Municipality অগণতান্ত্ৰিক হিচাবেই পৰিচালিত হৈ আহিছে। কাজেই ইয়াত ৰাইজে নিৰ্বাচন বিচৰা স্বত্বও নিৰ্বাচন পতা নাই। গুৱাহাটী Municipality এ Supersede কৰাৰ পিচত প্ৰায় ৬০ জন কৰ্মচাৰীক বৰ্খাস্ত কৰিছিল। বৰ্ডে বেছিফৈ মানুহ ৰাখি দৰমহাও বেছিফৈ খৰছ কৰিছে বুলি। কিন্তু তাৰ তিনি মাহৰ পিচতে প্ৰায় ডেৰশ লোকক চাকৰিত নিয়োগ কৰিলে। আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা এই যে এজন Assistant Engineer Executive Engine r কৰি এটা বগা হাতী পোহাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই দৰে চৰকাৰে তলে তলে অবৈধ ভাৱে ইয়াক সহায় কৰি আছে আৰু গুৱাহাটী Municipality ৰ ঋণ বাঢ়ি গৈ আছে। ফলত এইটো অগণতান্ত্ৰিক হৈ পৰিছে। সেই কাৰণে এইটো ঋণ নীতি বিৰুদ্ধ। সেই কাৰণে এই ঋণৰ বিৰোধিতা কৰি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ পক্ষে সমৰ্থন জনাই মোৰ বক্তব্য ইমানতে সামৰণি মাৰিলোঁ।

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) :
Mr. Deputy Speaker, Sir. The validity of opposing this Resolution on principle that I can fully appreciate for the reasons (1) is that budget provision when it was sought it was for an expenditure to be met in more than one town and it is proposed to be concentrated in another town. Therefore, on that ground I cannot say that there is no reason for raising objection on principle to this. But that has to be against certain region for which fund are proposed to be spent in one place. Sir, this amount itself is very small even for one Municipality. The expectation was that more fund would be provided, but because of the financial position expectation was not fulfilled. Sir, more granting of loan is not enough. It has to be followed up, followed up properly and, therefore, the Municipal Board must have an organisation for that. Sir, all the members in their speech mentioned about Gauhati Municipality because of the very rapid extension taking place.

Speech not corrected.

Therefore, we felt, and out of good faith that perhaps this money could be better utilised and might be possible to create some impact if it is concentrated in one place. The other towns are not forgotten. As soon as funds would be available it would be provided for other towns also but this is a very practical consideration by which we thought that perhaps it would be

better to concentrate this expenditure at Gauhati so that its loans could be given and a proper follow-up organisation could be set up and there would be some impact on this scheme. Therefore, it is no question of coming by the back door. There is a provision by which the Government has a right to come before this House if they think there is certain reason for which a particular amount which has been sanctioned needs to be diverted. Therefore, while I appreciate the need of other towns - why, I also appreciate the objection on principle which may be raised in this connection - I would appeal to the House to take into consideration the very practical reasons for which we decided to spend this money in Gauhati for the present. With regard to the other towns, as soon as funds permit, certainly we will provide funds for other towns, also.

Mr. Deputy Speaker : Motion moved. Now, I put the Question. The question is that this Assembly do approve of an expenditure of Rs. 100,000 under the head "Loans and" Advances, etc. - I-Loans to Local Bodies-Development Schemes (Fourth Five year Plan)- II-Other State—

Plan Schemes—Loans to Local Funds, Private Parties etc.—Loans to Municipalities—Loans to local Bodies/Municipalities and town Committees-I-Loans in cash.

(The Motion was adopted)

Government Resolution—Approval of an expenditure of Rs. 54,10,267 to Public Works Department.

Shri Altaf Hussain Majumdar : (Minister of State P.W.D.) Sir, I beg to move that this Assembly do approve of an expenditure of Rs. 54,10,267 under the head "50—Public Works—State (Excluding Establishment, Tools and Plant)".

Mr. Deputy Speaker : The Resolution is moved.

Shri Hiralal Patwary : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্রস্তাবটোৰ বিৰোধিতা কৰি মই কেইটামান কথা কবলৈ আগবাঢ়িছো। মই ভাবো এই প্রস্তাবটো সম্পূৰ্ণ অগণতান্ত্ৰিক আৰু অনিয়মিত হৈছে। এনেধৰণৰ প্রস্তাব এই সদনৰ ইতিহাসত এয়ে প্ৰথম বুলি মোৰ অনুমান হৈছে। যেতিয়া এটা Road Board আছে য'ত আমি বাজেট কৰিব পাৰো এনে অৱস্থাত বিৰাট সংখ্যক টকা খৰচো সম্পূৰ্ণ অন্যায্য হৈছে। মই যিটো লক্ষ্য কৰিছো আমাৰ ৫৪ লাখ টকাৰ প্ৰশ্নই নহয়, এইটোত কেবা কোটিও টকা সোমাই আছে।

Schedule A : Proposed to be included in the budget of 1968-69.....37 lakhs of rupees.....

চলি থকা কামৰ বাবে নতুন শিতানত কিমান টকা আছে? সেইটো সদনক স্পষ্টকৈ জনাব লাগে। তাৰ পাচত ইয়াৰ Schedule (A)ৰ 5 Number Item ত আছে improvement of Passi, Boderpur road etc. প্ৰায় ৩৮ লাখ টকা ব্যৱস্থা কৰিছে। গতিকে ৩ লাখ টকা ইয়াত দিয়া মানো আৰু ৩৫ লাখ টকা দিব লাগিব। Item (5) improvement of Missamari foot hill road ৰ কাৰণে প্ৰায় ১৮ লাখ টকা ধৰিছে। এই ১৮ লাখৰ ভিতৰত ৪ লাখ টকা লাগিব। তাৰ পাচত construction of Borak bridge ত ৬৩ লাখ টকা ধৰিছে। আমি কব নোৱাৰো মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বোধকৰো এই বাস্তাবে অহা যোৱা কৰে। নাইবা এই বাস্তাব লগত তেখেতৰ কিবা অবৈধ সম্বন্ধ আছে নেকি সেইটোও কব নোৱাৰো। চৰকাৰৰ নানা ৰকমৰ comitment ৰ টকাকেই দিব নোৱাৰে। চলিত বছৰৰ কাৰণে কৰা বাজেটখনো ৫০ কোটি টকাৰ ঘাটী বাজেট। এনে স্থলত এই indirect comitment বিলাকত কিয় টকা ধৰিছে। এনে ধৰণে অন্যান্য জিলাসমূহক আৰু এই সদনক ভুৱা দি সোমাত্তৰ নামত Disturbance শব্দটোৰ আলম লৈ কিছুমান আচুতীয়া কামৰ কাৰণে টকাৰ মঞ্জুৰী বিচৰা হৈছে। এইটো এটা নীতিহীন কথা। Road Board ৰ নিয়ম আছে বাস্তাৱ নিৰ্মাণৰ কাৰণে area অনুপাতে আৰু লোক সংখ্যা অনুপাতে টকা মঞ্জুৰ কৰাৰ কথা আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে মই কঙা মোৰ সমষ্টিৰ মাত্ৰ ৫ বছৰৰ কাৰণে ৫ লাখ টকাহে মঞ্জুৰী দিছে। তেনেকৈ

আৰু বহুতো সদস্যৰ এলেকা আছে তাত মাত্ৰ ৫ বছৰত ৫ লাখহে টকা দিছে। তেনে স্থলত এই সদনক অন্ধকাৰত বাখি পিচ ছৰাবেৰে অৰ্থাৎ সিন্ধি খানি অনিয়মানুৰূপতাৰ মাজেৰে মন্ত্ৰীসকলে টকা গ্ৰহণ কৰিছে। আজি মন্ত্ৰী জনা ডেকা মানুহ। তেখেতে ওকালতি জানে আৰু বোধকৰো তেখেতে ভাবিছে এটা ভুৱাব মাজেৰে সদনত টকা বিচাৰিম সদনে মঞ্জুৰ কৰি দিব। এই বিলাক টকাৰ কাৰণে পিচ ছৰাবেৰে মঞ্জুৰী বিছাৰিছে। আনফালে Primary শিক্ষক সকলক দৰমহা, allowance দিব নোৱাৰে। আকৌ ইপিনে কৈছে যে যদিহে শিক্ষক সকলে আন্দোলন ববে নাইবা ধৰ্মঘট কৰে তেওঁলোক অপৰাধিও হব।

এই চৰকাৰৰ যি টকা ঘাটি হৈছে তাৰ পৰা এই চৰকাৰে গণতন্ত্ৰৰ চিনাকী দিব নোৱাৰে। আৰু এইটো একো নৈতিক চৰকাৰ বুলি কব নোৱাৰি। যিটো টকা বাকী থাকে সেইটো কোনো উপায়েৰে চৰকাৰৰ হাতলৈ যায়।

মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, এই বাজেটখন ৫০ কোটি টকাৰ বাজেট। যদি বাজেট ঘাটি হয় তেন্তে এই টকা কৰ পৰা আহিব। মই এই খিনিতে মঙ্গলদৈৰ চুকলানদীত এখন দলং কৰিবৰ কাৰণে ৩ লাখ ৮২ হাজাৰ টকা দিছিল। কিন্তু, খুটা চাৰিটা পাঁচটা হোৱাৰ বাহিৰে একোৱেই হোৱা নাই। কিন্তু ঠিকাদাৰক Already ৯১ হাজাৰ টকা payment কৰ দিলে। এই ঠিকাদাৰৰ লগত কাৰ কি সন্ধ আছে মই নাজানো। কিন্তু ৯১ হাজাৰ টকা Already payment কৰিছেই।

Mr. Deputy Speaker : সেইবিলাক কথা বাজেটত কব।

Shri Hiralal Patwary : বাজেটৰ কথা কৈছো। ইয়াত ৩ লাখ টকাৰ কাম আৰম্ভ হব, আৰম্ভ কৰাৰ পাচত আকৌ Abandond কৰক কিন্তু ঠিকাদাৰে পোৱা টকা পাবই। বছৰৰ শেষত বাজেট place হৈ গল আৰু ১ এপ্ৰিলৰ পৰা নতুন বাজেটৰ কাম আৰম্ভ হব। এই ১ মাহৰ ভিতৰতে বাকী খনি টকা কেনেকৈ খৰছ কৰিব। পুৰ্ণিচৰ বাজেটৰ পৰা Re-appropriation কৰিছে। Fund required for the work will be made out of over all savings under grant No. 7

136. Savings are due to late finalisation or non-finalisation of certain schemes under Police.

তেনেহলে ইয়াত দেখা গৈছে পুলিচৰ বাজেটত ইমান টকা হ'ব নোৱাৰে। উত্তৰ প্ৰদেশৰ ৮৫ কোটি মানুহৰ কাৰণে মাত্ৰ ১৪ কোটি টকা বাজেট কৰা হয়। কিন্তু অসমত ১ কোটি মানুহৰ কাৰণে ১১ কোটি টকা পুলিচ বাজেটত ধৰা হয়। ইয়াত পুলিচ বিভাগত Savings হৈছে। আৰু Supplementary demand ত ৩৯ লাখ টকা পুলিচ বিভাগত বিচৰা হৈছে। অহাবালি এই Demand টো এই সদনত আহিব। পুলিচৰ যি Savings হৈছে, সেইখিনি অ নি ৰাস্তা বান্ধিব খুজিছে। ইয়াত যিখিনি Details আছে সেইখিনি দিবলৈ মই নাযাও আৰু দিবলৈ গলেও মোৰ ছুদিনতো শেষ নহ'ব। মই মাত্ৰ মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক কব খোজো যে, এই কথাটো বৰ অন্যায়, অযুক্তিকৰ হৈছে আৰু এই সদনৰ সদস্য সকলৰ নিজা Right and Privilege খৰ্চ কৰা হৈছে। ৰাজ্যত যি Roads and communication Board আছে তাৰ দ্বাৰা এই ৰাস্তাবোৰ পাচ হৈছেনে নাই। Roads and communication Board এ মিটিং কৰি যি নীতিৰে টকা বিতৰণ কৰা হয় সেই নীতি এই ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য কৰা হৈছেনে নাই? Supplementary demands ত যি ৫৪ কোটি টকা আছে সেই খিনিৰ পিচত বাকীখিনি টকা ক'ব পৰা আহিব? তেনেকুৱা ধৰণেই Tacfully অন্ধকাৰৰ মাজত আমাক ৰাখিব বিচাৰিছে। তেখেতে ইয়াত অংক বহুৱা নাই, কিন্তু Scheme আৰু Project বিলাক ইয়াত দিছে যাৰ কাৰণে ১৯ লাখ ৮৭ হাজাৰ টকা লাগিব। তেখেতে আমাক আন্ধাৰত ৰাখিব বিচাৰিলেও আমাৰ চকুত পৰি যায়। Second Item ত ৩২ লাখ টকা যোগ কৰি দেখুউৱা নাই। আৰু 3rd Item তো কোনো বকমৰ আঁচনি ইয়াত দেখুউৱা নাই আৰু কিমান টকা লৈছে আৰু সেই টকা ক'ব পৰা আনিব সেইটো পৰিস্কাৰকৈ দেখুউৱা নাই। মোৰ ব্যক্তিগত বিবেচনাত বুজিব পৰিছো যে এই যে প্ৰস্তাৱটো আনিছে সেই প্ৰস্তাৱটো সম্পূৰ্ণ অন্যায্য হৈছে। মই ইয়াৰ বিৰোধীতা কৰিছো। আৰু বিৰোধিতা কৰি যি যুক্তি দেখুৱাইছো তাত যথেষ্ট যুক্তিও আছে।

মাননীয় মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই ৫০ নং Head ত কৈছে যে - বদৰপুৰত ৬৩ লাখ টকাৰ ১ খন দলং কৰিব আৰু সেই এলেকাত এতিয়ালৈকে কোনো নিৰাপত্তা নাই আৰু এই দলং আমাৰ চৰকাৰৰ হাতত থাকিবনে নাথাকে তাৰো কোনো ঠিক নাই। আৰু তাৰ Protection ৰ কাৰণে টকা দিব লাগিব। কিয়নো পাকিস্তান, নগা, আছেই। সেইটো বৰ সাংঘাটিক কথা। গতিকে এনে অৱস্থাত ৬৩ লাখ টকাৰ দলং এখনৰ Protection ৰ কাৰণে আৰু টকা লাগিব। পুলিচৰ Head ৰ পৰা Savings কেনেকৈ হবলৈ পালে সেইটোৰ Details ইয়াত দিয়া নাই; সেইটো মাৰত্মক কথা। আৰু ১ মাহৰ ভিতৰতে এই Bridge খন কেনেকৈ হব। এই কথাটোত সেই Side ৰ মানুহে আপত্তি নকৰে কাৰণ তেওঁলোকৰ Practical auditing জ্ঞান নাই।

কিন্তু আমি দেখিলেই গম পাত্ত। মোৰ বন্ধু Dulal Borua ই এইটো দিয়াৰ পাচত মই নজৰ দিয়াৰ লগে লগেই সেইবিলাক ধৰা পৰিল আৰু সেই কাৰণেই মই এই প্ৰস্তাৱটোৰ সম্পূৰ্ণ বিৰোধিতা কৰিছো। সময় আৰু অলপ ললোহেঁতেন। কিন্তু ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই Parliamentary কথাৰে চৰকাৰক বগৰাব বুলি ভাবি সামৰণি মাৰিলো।

Speech not Corrected

Shri Gaurisankar Bhattacharyya - Mr. Speaker, I Sir,
I rise on this Resolution to draw the attention of the Government to certain pertinent matters. Firstly, when these resolutions are brought, under what provision of law these are brought? These are brought under the Budget Manual. Now, whether it is or it is not provided in the Budget that Manual re-appropriation must confine to the same major head. I want an answer from the Minister concerned whether there can be re-appropriation under one major head bringing the money from another major head.

On that I shall seek an answer. The second point is when these proposals for expenditure cropped up after the preparation or presentation of the budget whether that proposal can be taken as a resolution of re-appropriation or it should come in the supplementary budget. That is the second point on which I shall seek an answer. The third point is when there has been necessity of money so much so that even in the mid financial year there is necessity of supplementary demand whether it shows good budgetting or whether it shows utter lack of control and supervision in the matter of budgetting? These are the three points on which I shall seek an answer from the Minister. Now, Sir, you will be pleased to find here that the amount of Rs. 54,10,707 is sought for this expenditure and the head is Major Head 50-Public Works Deptt. In the second paragraph it is stated that the amount will be met from the sanctioned amount under head 50 Public Works Department; but in the explanatory note (2nd para) you will find "The fund required for the works will be met out of overall savings under grant No. 46." I shall seek re-conciliation of these two. Second point is "What do you mean by overall savings?" They could have said with the brute majority "Vote it and pass it" without any explanation. Why does the Budget Manual require that there should be an explanatory note, and that note should show clearly, unequivocally and un-ambiguously as to wherefrom that money has been saved, whether that

saving has been proper, and where is it going to re-appropriate whether re-appropriation is proper. This is necessary for the very sanctity of the House because after all this money comes in the long last from the poor taxpayers. The taxpayers have given unto us the power as well as the responsibility and the duty to spend according to the decision when the Legislature had passed the budget. This big volume of the Budget gives not only the major heads but also the minor heads, sub-heads and detailed heads, and when it is passed in the legislature it has got every sanctity. This money is to be allocated under this major head, minor head, detailed head for being spent for the purpose that is granted. If you cannot spend it you must submit an explanation as to why you could not spend, and, thereafter if you want to re-appropriate, then you must also explain through the representatives of the people that this re-appropriation is in the best interest of the taxpayers - that is the principle. Therefore, is it sufficient to show that there has been overall savings, should this House not know how could that overall savings be, from which item - may be as Mr. Patwari stated "you may like a particular area and do not like another particular area, and, therefore, you did not spend the money for the project in that area you do not like in spite of the passing of the money by the Legislature for the project for that particular area. "Therefore, for necessity's sake,

for the sake of truth, for the sake of sanctity, it is necessary that through the representatives of the people, people should be informed that for these reasons we could not spend the money and we want to divert it for another project. But we have been kept completely in the dark as to how that overall savings from grant No. 45. I want an answer to this. Then it is stated that the proposal cropped up after the finalisation of the current year's budget. Who gave you the authority to accept this proposal. You cannot spend money everywhere and anywhere. This Legislature must give you the sanction to spend the money - may be the money given is insufficient. That is why sometimes only a symbolic grant is given because thereby you accept the proposal that upto now you have not been able to make the detailed study of the matter, upto now we are not in a position to say exactly what amount of money will be required but at any rate this project is necessary, and so there may be a symbolic grant. But these things in the proposal are entirely new things, and these things have been done behind the back of the Legislature. Simply because you have the brute majority should this Legislature be churned into pieces? If you want to keep the parliamentary system, then you must respect the parliamentary system. Simply because of your strength if you run roughshod from the system and procedure, then you will reap the consequences. The explanatory note shows that these are not which have been approved by the

Legislature, but these proposals have cropped up after finalisation of the current year's budget. Mr. Patwari has correctly stated that apparently it may be that it is only 54 lakhs and 10 thousands but in reality it is not so. I am not mixing up the two, that is to say, Rs. 54 lakhs and Rs. 5 lakhs. That will come next. The Police affair I am not going to touch, but when we go to appendix A we find a trick - not only that they are not taking the House into confidence they are playing a trick bringing after the lengthy speech of the Finance Minister when the House is tired and absorbed in the general budget - at that time, in that psychological moment when it is expected that the House will be lulling or it will be a little unmindful, at that time they have brought these things. These important things have been brought after the Finance Minister's speech. Sir, if you see the Appendix A you will find the trick and I should say this is not very honest. Only to a few items I should like to draw your attention. I shall show only a few items at page 4, Appendix A. For example, Rs. 5000 is apparently sought for the P. A. to the Chief Minister. But will it stop there? No. The ultimate cost will be Rs. 18,000. So, this is only the beginning. Just as you can catch the pigtail of the Brahmin and then you can drag the whole man, so also first of all they want this Rs. 5000 but then ultimately the whole of Rs. 18,000 will have to be given. For the Hostel Superintendent, for the present

they want Rs. 7,377 But ultimately Rs. 12,000 will be required. Then for the Special Jail, Nowgong probably to place the poor agriculturists when their animals will remain in the jungle they want money to expand it. At the moment they want Rs. 30,000 but ultimately the expenditure will be Rs. 1,35,300. Then for the Animal Husbandry for the time being they want Rs. 20,000 but ultimately Rs. 40,910. Again for the time being Rs. 20,000 but ultimately Rs. 39,300 and for the time being Rs. 20,000 but ultimately Rs. 47,930/-. Then for the improvement of road from G. S. Road towards Gauhati College, for the time being the requirement is Rs. 1,000 but ultimately Rs. 20,000. Then for some road in a tea garden they want Rs. 20,000 for the time being but ultimately Rs. 35,300/-. Then again for construction of a road for the Hoj Pilgrimage they want money. In the explanatory note it is stated "construction of the approach Road is considered necessary for the benefit and convenience of the Hoj Pilgrimage. There being no specific provision it is proposed to meet current year's requirement from overall savings." But wherefrom the road will go, it is not mentioned. Is it from Shillong to Mecca? Nothing is mentioned in the explanatory note at sl. No. 9 as to where the Guest House will be. That should be explained to the Legislature. A Guest House may be necessary but that should be passed in the Legislature. Column No. 2 shows that the scheme has been proposed and in column No. 4 where it is said

that it has not been originally passed by the Legislature, there you will find some dots, and in column No. 8 you will find Rs. 1,000 has been provided and in column No. 9 you will find an inadequate explanation. The Guest House is not mentioned in the explanatory note. Apart from that, only Rs. 1,000 has been provided now but ultimately Rs. 41,000 will be required. How can you commit this Legislature through this note without saying where the Guest House should be built or not? Why did not you come straight to this House that we want to build a Guest House? Why did you come not even through the back door but by cutting 'sindh'. Is it honest? Next, something like a bridge for the time being they want Rs. 50,000 but ultimately we shall be committed to pay Rs. 8,69,600. Then for construction of approach to the bridge over river Ghoga on Rangia-Darranga Road for the time being they want Rs. 50,000 but ultimately Rs. 1,59,500. For restoration of damaged portion of Kakopathar-Namsoi Road, for the time being Rs. 46,000 but ultimately Rs. 1,75,500. Then for construction of approach road to the proposed Panchoi bridge Rs. 50,000 is required for the time being but ultimately Rs. 3,52,000, for construction of permanent culverts on Rangia-Darranga road, for the time being Rs. 1 lakh is required but ultimately they want Rs. 3 lakhs, and so on. The point is that for the time being only small amounts are provided but ultimately huge amounts will be required. The present amounts are rather small for the vast empire of

the P.W.D. Altogether it will be about Rs. 54 lakhs which is not a big amount. The amounts are for the new schemes which cropped up after the Budget was prepared and passed and for these schemes investments are sought to be made. But the ultimate cost will be several crores of rupees and the House will be committed to the expenditure of several crores of rupees though for the time being it is shown that it will be about half a crore of rupees. Is this justice? Is this honesty? Is this proper for the Government which swears in the name of Mahatma Gandhi? Does it not speak of very hard and very difficult days for the people? To-day we heard from the Budget Speech that our deficits are mounting and we also heard that because there is no money therefore we are to cut social welfare and educational activities. It might be said that special jail is also a welfare activity, but even in these welfare activities also the House was not taken into confidence that these are necessary. How can we discuss these things and go into their merits in this resolution? We cannot go into their merits because the time is short.

Therefore, apart from the three budgetary basic principles on which we would request the Government to give us the explanation, we also would like to have an answer from them whether it is honest, whether it is truthful, whether it is proper and whether it is democratic to make this House commit to several crores of rupees while initially taking only half a crore? And if expen-

diture can be made and met in this manner whether there is any necessity of these tons of papers being spent and a lot of ink being wasted when things are allowed to go like this? With these remarks, Sir, I object to this resolution.

M. Shamsul Huda :

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্রস্তাৱৰ ভিতৰত এটা কথা লক্ষ্য কৰা হৈছে; সেই কথাটো হৈছে অসম চৰকাৰৰ financial Rule মতে যেতিয়া নতুনকৈ এটা খৰ্চৰ প্ৰশ্ন আহে, ইয়াৰ বাবে অনুমতি আগতিয়াই সদনৰ পৰা লব লাগে; কিন্তু ইয়াত দেখা যায় যে চৰকাৰে আটাইকিটা নতুনকৈ খৰচ কৰিছে অথচ সদনৰ পৰা কোনো অনুমতি লোৱা নাই- ইয়াত ব্যাখ্যাত কৈছে proposals cropped up after finalisation of the current year's budget i.e. 1968-89

এই প্ৰস্তাৱটো জাপমাৰি ওলাল অৰ্থাৎ এইটো এটা নতুন প্ৰস্তাৱ। আৰু চৰকাৰে জানে যে নতুন প্ৰস্তাৱ হ'লে সদনৰ অনুমতি লব লাগে। তাকে নকৰি চৰকাৰে এটা সদনৰ বিশেষ শিক্কাৰ ভঙ্গ কৰিছে। অকল অকল বিশেষাধিকাৰ ভঙ্গ কৰা নহয়; যেতিয়া ৰাইজৰ জৰুৰী কামৰ কাৰণে টকা বিচাৰে তেতিয়া কয় টকা নাই। কিন্তু পিচতে দেখিব তেওঁলোকৰ নতুন আচনি crop up কৰিছে আৰু সেই আচনিৰ কাৰণে হোৱা খৰচৰ কথা এই সদনৰো নজনাৱ বা financial Rule মতেও খৰচ নবৰে। তেনেহলে এই গাতন্ত্ৰৰ অৰ্থ কি?

এই চৰকাৰে জানে যে যোৱা সাধাৰণ নিৰ্বাচনত এই সদনলৈ বহুত বিৰোধী সদস্য আহিছে, সেইবাবে চৰকাৰে পোনপতীয়া ভাবে খৰচৰ তালিকা দাঙি ৰখি গোপনীয় ভাবে বাজেত কৰি দলীয় স্বার্থ সিদ্ধিৰ ব্যৱস্থা কৰিছে Item No. 46 ত কৈছে savings হৈছে। যদি চৰকাৰৰ টকাই নাই তেন্তে savings ক'ব পৰা হ'ল? এই savings ৰ অৰ্থ কি? ৰাইজৰ কামৰ কাৰণে টকা নাই, কিন্তু দলীয় স্বার্থ ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে savings

দেখুৱাই টকা খৰচ কৰে। Savings are due to less grant sanctioned by the Government of India for border roads.

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সদায় আমাৰ চৰকাৰক কম টকা দিয়ে সেইটোৰ ঘাই কাৰণ হৈছে late finalisation of schemes অৰ্থাৎ আঁচনিবোৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে পাওঁতে পলম হয়। আমাৰ চৰকাৰৰ যিসকল কৰ্মচাৰী, আম সচিবালয়ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি জিলা পৰ্যায়লৈকে আছে, তেওঁলোকে কি কৰোঁতে পলম হয় বা আঁচনিবোৰ কিয় সময়মতে দিব নোৱাৰে। তেওঁলোক জুইংকাষত বহি থকাৰ কাৰণে সময় মতে কামবোৰ কৰিব নোৱাৰে। ফলত late finalisation হয় আৰু কেন্দ্ৰৰ পৰা টকা কম পায়। সেইবাবে মই ৩ টা কাৰণত ১ নং late finalisation of schemes, ২ নং secret budgeting আৰু ৩ নং সদনৰ অনুমতি নোলোৱাকৈ কৰা নতুন খৰচ। এইবিলাকে সদনৰ বিশেষাধিকাৰ ভঙ্গ কৰিছে। গতিকে মই ইয়াৰ বিবোধিতা কৰিছো।

Premadhar Bora : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে ১৩ হাজাৰ টকা খৰচ কৰা দেখুৱাইছে এচেম্বলী হোটেলৰ বাৰাণ্ডাত ৯ বৰ্গফুটৰ এটা কম সাজোতে। এইটো চিন্তাৰ বিষয় নহয় নে যে এই কমটো সাজিবলৈ ইমান টকা লাগিব পাৰেনে?

তাৰ পিচত উত্তৰ লক্ষীমপুৰতো ঘৰ সাজিবৰ কাৰণে ২ লাখ ৮ হাজাৰ টকাৰ Provision কৰা হৈছিল। সেইটো Divert কিয় কৰা হ'ল?

(গণ্ডগোল)

এইটো কিয় হ'ল, এইটো সুধিছো এতিয়া। Is it not a clear violation of Rules.

Shri, Atul Chandra Goswami :

মননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বছৰ গান্ধী শত-বাৰ্ষিকী পালন কৰা হ'ব গোটেই দেশতে। আমাৰ গুৱাহাটীতো তেওঁৰ এটা প্ৰতিমূৰ্ত্তী প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ মনস্থ কৰিছে। তেওঁৰ প্ৰতিমূৰ্ত্তী বহুত ঠাইত ইতিমধ্যে আছেই।

কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে সেই মহামানৱ মহাত্মাৰ নামটো মুখত থিৰান লয় কাৰ্য্যত তাৰ ওলোটাহে কৰে। গান্ধীজীৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ মূল্যবান কথা হৈছে সকলো ক্ষেত্ৰতে সত্যতা, মহত্বতা। কিন্তু আজি দেখা গৈছে মহাত্মাৰ সেই আদৰ্শ পালন কৰা হোৱা নাই। সেই কাৰণে মই এই প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰোঁ। গতিকে বসতে নাম থৈ প্ৰস্তাৱ বাদ দিয়াই ভাল হব।

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Deputy Speaker, Sir, at the beginning I did not want to participate, but after hearing the speeches of my friends and the Leader of this House, I want to make certain observations. Here, it has been mentioned by my friends from this side about an item in connection with the construction of an approach road to the Guest House of Haj Pilgrimage at Gauhati. Sir, to my knowledge and to the knowledge of my friends of this side who have already explained the matter, there is no existence of Guest House for Haj Pilgrimage at Gauhati. Sir, I want to know from the Government whether the Guest House at Gauhati is actually in existence? if so where? and if not, under what circumstances, the Government has come forward with such a proposal? Sir, on a false pretext the Government proposes to meet the current years requirement from overall savings. I should say, Sir, it is a criminal offence. Without the existence of a project, Government want to meet the expenditure in the name of Guest House.

Secondly, Sir, I want to get some clarification from

the Government. Sir, if you go through the Appendix A, you will find that in the name of items like change of culverts, widening of culverts etc; they propose to meet their overall expenditure from the current year's requirement, through the process of resolution.

Speech not corrected.

Here, Sir, as our Leader from this side of the House has rightly pointed out, the Government is bringing proposal after proposal without showing specific provision for such proposals. They are squandering the public money like anything in this way. Sir, it should not be unparliamentary if I term them as "Pick-pocketers"

(Interruption)

I am not going to say that they are pick-pocketers, but the procedure which they are following is that of pick-pocketers'.

Sir, here, I have seen—

"Aijal has become the nerve centre of activities in the Mizo District and a large number of officers both in the District as well as Shillong and other places frequently visit Aijal in connection with their official duties— (or only just to have picknicks). The Circuit House at Aijal which was very small was burnt down in the month of March 1966. It is, therefore, of utmost urgency to build a new Circuit House at Aijal in the interest of security and administration. The estimated expenditure of Rs. 2 lakhs during the current financial year on this

work may be met by diversion of the provision of Rs. 2 lakhs made for, requisition of land about 10 acres at Umpling for construction of residential quarter for Grades III and IV employees of the State Government the execution of which has been suspended."

Sir, we are not going to accept these proposals any way. Government is going to spend Rs. 2 lakhs for a two-storied or multi-storied Circuit House at Aijal, we do not mind, but for what purpose it was constructed, it is not served. They are not in a position to bring normalcy in that area. Therefore, they have no right to squander away public money in such a way. We cannot approve this resolution. Now, we will oppose this.

Now Sir, in every itmes they allowed that there will be overall savings but they have not mentioned in what way there will be savings. In every year they are coming with the Supplementary Demands either this way or that way by reappropriation or by regularising their expenditure. I personally know because I was a member of the Public Accounts committee where we have gone through those things. They never come through proper procedures. How they can anticipate all these things. The plan is going to be started from the 1st of April, 1950, but they have already prepared the budget for the current year nobody knows about the fund position. The Chief Ministar has already stated that the final allocation of fund will be made available at the meeting of

the Development council. It speaks of the inefficiency of the Govt. that unless they know the items from which they are going to get something as savings then how they can anticipate this. Sir, I want to touch only one more point that is about supplementary demands. The ways the supplementary demands are put forward is most undemocratic and ultra vires to the Procedure and Conduct of Business of the Assembly. Even they are going to violate the provisions of the Budget Manual. The advantage offered by these provisions should not be taken in a haphazard way. Therefore, after considering all these we have found out that they misguided the House in any very bad way and hence we cannot vote in favour of these resolutions.

Mr. Deputy Speaker : I think we can extend the House by half an hour so that we can finish the items of the agenda.

Shri Gauri Sankar Bhattacharyya : At any rate the agenda cannot be finished.

Mr. Deputy Speaker : Discussions on the resolution will continue the next day. Now item No. 7 calling attention.

Calling Attention to a matter of urgent Public Importance—Purchase of paddy by Missionaries at Dudhrai without lawful authority.

Shri Govinda Kalita : Sir, I beg to call the attention of the Minister, Supply under Rule 54 of Rules

of Procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly to the news items published in 'Dainik Asom' dated 22nd January, 1969 under the caption - "দুধনৈ অঞ্চলত মিছনেৰীৰ বেআইনী ভাবে ধান সংগ্ৰহ"

Shri Ramesh Chandra Barua : (Minister, Supply)
The news item "দুধনৈ অঞ্চলত মিছনেৰীৰ বেআইনীভাবে ধান সংগ্ৰহ" emanated from the newspaper staff Reporter of 'Dainik Asom.'

Reporter's version was that some missionaries purchased paddy without lawful authority in Dudhnai area and his information was that the paddy would be taken into interior places via Tura. He also alleged that as the missionaries purchased paddy at price higher than that allowed to F. C. I. by Government, latter were unable to purchase paddy in Dudhnai area.

On receipt of the notice from the Assembly, the S. D. O. was contacted o.i. telephone and he was asked to enquire about the report published in the newspaper. The S D. O. reports that the allegations had been gone into by the Superintendent of Supply accompanied by an Inspector of the F. C. I. On an enquiry held by them, it is found that the missionaries made no local purchase of paddy. What they did was, they collected about 200 maunds of paddy from Adhiars who cultivated lands of missionaries on adhi terms. The missionaries need paddy to feed about 250 hostel boarders.

Thus it appears that the staff reporter without proper care published a news which was unfounded.

Mr. Deputy Speaker : The discussion on the pending resolutions will be continued on 10th March 1969.

Adjournment

The Assembly then adjourned till 10 A.M. on Saturday the 8th March, 1969.

Shillong.

U. Tahbildar
Secretary
Legislative Assembly: